

Översiktsplan för Älmhults kommun

Samrådsförslag

2024

Älmhults
kommun

Innehåll

Kapitel 1 Inledning	5
Inledning	6
Nationella, regionala och kommunala mål	8
Kapitel 2 Planförslaget	11
Framtidsbild	12
Tre utvecklingsinriktningar	14
Bebyggelse	16
Natur, friluftsliv och besöksnäringen	18
Kommunikationer	20
Mark-och vattenanvändningen	22
Älmhult tätort	24
Älmhults stads kärna	34
Delary	36
Diö	38
Energda	40
Göteryd	42
Hallaryd	44
Häradsbäck	46
Liatorp	48
Pjätteryd	50
Virestad	52
Tematiska områden och riksintressen	54
Bostadsförsörjning	56
Attraktiva boendemiljöer	57
Kulturmiljövård	59
Näringsliv, handel och arbetsmarknad	61
Areella näringar	63
Kultur, friluftsliv och besöksnäring	64
Natur och grönområden	67
Kommunikationer och transporter	69
Landsbygd	70
Service i hela kommunen	73
Teknisk försörjning	75
Miljö, hälsa och säkerhet	77
Riksintressen	82
Kapitel 3 Kontinuerlig översiktsplanering	87
Fortsatt arbete	88

An aerial, monochromatic green-tinted view of a city. In the foreground, a train station with multiple tracks and a platform is visible. A train is stopped at the platform. The city extends into the middle ground with various residential and commercial buildings. In the background, a large body of water, possibly a bay or a large lake, stretches across the horizon under a cloudy sky.

Kapitel 1 Inledning

Inledning

Kommunfullmäktige har antagit målet att Älmhults kommun ska växa och det målet är vägledande i kommunens översiktliga planering. När befolkningen växer, behövs bostäder, plats för ett växande näringsliv, kommersiell och offentlig service samt områden för rekreation och friluftsliv.

Visionen och målen är utgångspunkten i allt arbete som genomförs i Älmhults kommun och är beslutad av kommunfullmäktige. Visionen bottenar i en stark framtidstro och vill förstärka den drivkraft, framåtanda och stolthet som finns. Visionen omfattar hela Älmhults kommun både tätort och landsbygd. Och alla i kommunen, såväl invånare som medarbetare eller företagare har en viktig roll i att vi når visionen.

Om översiktsplanen

Översiktlig planering handlar om långsiktiga frågor för markanvändning och byggande. Kommunen har ansvar för att planera markanvändningen på ett långsiktigt hållbart sätt.

Alla kommuner ska ha en översiktsplan. Den anger hur kommunens mark och vatten ska användas samt hur bebyggelse och infrastruktur ska utvecklas i ett långsiktigt perspektiv. I översiktsplanen kan du se var nya bostads-, verksamhets- och industriområden föreslås ligga i framtiden. Planen ska därutöver visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Översiktsplanen ger vägledning för all detaljplanering som i sin tur ligger till grund för exempelvis beslut om bygglov.

Kommunens översiktsplan utgör en del i den regionala utvecklingsplaneringen och fungerar som plattform i relation till andra kommuner och statliga myndigheter.

Översiktsplanen är inte ett juridiskt bindande dokument, men den ska ge vägledning för efterföljande planering och lovgivning för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommunens översiktsplan har inget angivet mål år men har en utblick på 15 – 20 år framåt.

Översiktsplanen omfattar hela kommunens geografiska yta men har också påverkan i såväl regionalt som nationellt perspektiv varför även vissa områden som exempelvis infrastruktur och vattenfrågor sträcker sig utanför kommungränsen.

Älmhults kommuns översiktsplan följer i huvudsak Boverkets modell kring upplägget av översiktsplanen. Översiktsplanen kommer i samrådsskedet vara i dokumentform men blir i digitalt format till gransknings- och antagandeskede.

Från översiktsplan till översiktsplanering

Den strategiska och översiktliga planeringen måste ständigt pågå. Det sker hela tiden förändringar i omvärlden och i det lokala sammanhanget. En viktig princip för översiktsplanen är det kontinuerliga arbetet som beskrivs i del 4 av planen. Här anges vilka områden som kommunen behöver prioritera efter att översiktsplanen är antagen. Vid nästa tillfälle översiktsplanen revideras arbetas relevanta delar in i den nya planen.

Översiktsplanens fyra olika delar

Översiktsplanen består av fyra delar:

Kapitel 1 Inledning

Beskriver vad en översiktsplan är, i vilket sammanhang den finns samt processen för framtagande och uppdatering.

Kapitel 2 Planförslaget

Beskriver mark- och vattenanvändning i kommunen samt övergripande utvecklingsinriktning för bebyggelse, kommunikationer och natur- och friluftsliv. Fördjupningar görs på en mer detaljerad nivå för tätorterna. Kapitlet innehåller också tematiska områden avseende till exempel kulturmiljövård, klimatfrågor och teknisk försörjning. I kapitlet görs ställningstaganden som är vägledande i det kommande arbetet med exempelvis samhällsbyggnadsplan, detaljplanering, projektering och i arbete med bygglov och annan tillståndsgivning.

Kapitel 3 Kontinuerlig översiktsplanering

Handlar om det fortsatta arbetet med översiktsplanen och tillhörande planeringsunderlag. Kapitlet beskriver de olika ingående delarna och processen framåt.

Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) (separat dokument)

Är en bedömning av de konsekvenser som översiktsplanen medför och syftar till att bredda de perspektiv som hanteras. MKB är inte reglerad i lagstiftning men processen kring den styrs enligt miljöbalken och plan- och bygglagen. En översiktsplan bedöms i regel alltid medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att en avgränsning av MKB görs tillsammans med Länsstyrelsen. MKB:n utvecklas under hela planprocessen och slutligt MKB finns tillgänglig först under granskningen.

Så upprättas en översiktsplan

Processen med att ta fram en översiktsplan omfattar flera steg och är reglerad i plan- och bygglagen.

- Tidig medborgardialog med invånare, näringsliv och civilsamhälle.
- Samråd görs när ett förslag till översiktsplan har tagits fram. Kommunen samråder med länsstyrelsen, regionen och berörda kommuner. Samrådet sker också med kommuninvånare, myndigheter, intresseorganisationer och enskilda som kan ha intresse av översiktsplanen. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.
- Parallellt med samrådet ska kommunen undersöka om genomförandet av översiktsplanen kan medföra betydande miljöpåverkan. En översiktsplan bedöms i regel alltid medföra betydande miljöpåverkan och då ska ett avgränsningssamråd hållas med länsstyrelsen.
- Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter och förslaget bearbetas vidare.
- Förslaget till översiktsplan ställs därefter ut under minst två månader och det blir återigen möjligt att lämna synpunkter.
- Efter granskningen sammanställer kommunen synpunkter och vissa mindre förändringar kan ske.
- Det är kommunens högst beslutande organ, kommunfullmäktige, som antar översiktsplanen.

Genomförande av medborgardialog

Kommunen genomförde under försommaren 2023 medborgardialoger på nio orter i kommunen med syfte att få in kunskap, förslag och idéer till översiktsplanen. I [sammanställningen](#) finns mer information.

Älmhults kommun

Internationellt och nära

I Älmhults kommun ska det vara enkelt att leva och växa. Hos oss ska du känna trygghet, trivsel och stolthet oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Här känner sig alla hemma!

I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon.

Bild 1. Älmhults kommuns visionen.

Nationella, regionala och kommunala mål

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen i den fysiska planeringen tänker ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella, regionala och kommunala mål av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Tänk Globalt och agera lokalt

Kommunen har genom sitt planmonopol stor möjlighet att planera inom den egna kommunen. Däremot måste kommunen ta hänsyn till andra viljeinriktningar som är fattade på nationell eller regional nivå. Översiktsplanen ska visa på hur kommunen bidrar till att uppfylla de mål och planer som beslutas på annan nivå än den kommunala.

Genom att agera lokalt i kommunen bidrar vi till att dessa mål uppfylls. Kommunens fysiska struktur och planeringen har stor betydelse för de val vi gör som invånare eller företagare i kommunen. Därför finns det många nationella och regionala mål som ska ta hänsyn till i den fysiska planeringen. Dessa mål gäller vitt skilda områden som jämställdhet, folkhälsa, miljö och arkitektur. Ett urval av dessa mål och planer anges här.

Nationella mål

Globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030

Den 25 september 2015 enades FN:s alla medlemsländer om att anta de globala målen. De globala målen är en agenda för global hållbar utveckling. Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människor, planeten och välståndet. De globala målen är 17 till antalet och omfattar bland annat god hälsa och välbefinnande, jämställdhet, hållbar energi för alla, minskad ojämlikhet, hållbara städer och samhällen samt ekosystem och biologisk mångfald.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

I översiktsplanen föreslås både genom planförslaget och ställningstaganden ett antal områden som

ska skapa förutsättningar för bland annat fysisk aktivitet och mötesplatser. Vi planerar för blandade bostadsområden, skapa trygga och mångfunktionella grönområden och tillgängliga transportsystem med valmöjligheter. Vidare planerar kommunen för kommunalt vatten och avlopp i områden med större bebyggelsegrupper. Det handlar också om att skydda befintliga och framtida möjliga vattentäkter.

Läs mer om globala mål: [Globala hållbarhetsmålen](#)

Nationella miljömål

Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Det handlar bland annat om begränsad miljöpåverkan, frisk luft, grundvatten av god kvalitet, ett rikt odlingslandskap och god bebyggd miljö.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

Det handlar bland annat om att skapa en god bebyggd miljö med att planera för en bra dagvattenhantering, framtagande av en naturvårdsplan och värna jordbruksmarken.

Läs mer: [Miljömålen](#)

Friluftsmålen

Alla människor ska ha möjlighet till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö. Det finns tio mål för friluftslivet, bland annat tillgång till för friluftsliv, attraktiv tätortsnära natur och hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

I översiktsplanen planeras för tätortsnära natur och grönområden, områden pekade ut som särskilt värdefulla för utveckling för friluftslivet med leder och aktiviteter.

Läs mer: [Friluftslivsmålen](#)

Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Nationell plan omfattar perioden 2022-2033 och som på uppdrag av regeringen upprättas av Trafikverket. I planen finns Sydstälänken med som ett uppdrag med elektrifiering och ny bana.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

I översiktsplanen redovisas hur kommunen förhåller sig till Sydstälänken.

Läs mer: [Nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2033](#)

Fler nationella mål och planer som är av betydelse

- [Mål för kulturpolitiken](#)
- [Gestaltad livsmiljö](#)
- [Barnkonventionen](#)
- [Mål för transportpolitiken](#)

Regionala mål

Regional utvecklingsstrategi

Gröna Kronoberg är regionens Regionala utvecklingsstrategi (RUS). RUS:en beskriver utmaningar och föreslår mål och prioriteringar. Målen är att stärka boendeattraktiviteten och minska klimatpåverkan.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

I översiktsplanen anges att det ska vara möjligt att bo i såväl Älmhults tätort, de mindre tätorterna som på ren landsbygd. Det planeras för nya bostadsområden, förtätningar och nya industri- och verksamhetsområden.

Läs mer: [Gröna Kronoberg – Regional utvecklingsstrategi för Kronobergs län](#)

Länstransportplanen för Kronobergs län 2018-2029

Länstransportplanen innehåller viktigt planeringsunderlag avseende analyser och vilka åtgärder som behöver vidtas.

Hur Älmhults kommun förhåller sig?

Mötesstation Sydstälänken och väg Ljungby och Älmhult är den viktigaste utpekade satsningen för Älmhults kommun.

Fler regionala mål, planer och planeringsunderlag av betydelse

- [Cykla i Gröna Kronoberg](#)
- [Trafikförsörjningsprogram Region Kronoberg 2021-2030](#)
- [Riksintressen med mera](#)
- [Regionalt kulturmiljöprogram](#)
- [Kulturmiljöstrategi 2021-2025](#)
- [Regionala miljömål 2021-2030](#)
- [Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2019-2025](#)
- [Regional plan för skyddad natur](#)
- [Regional handlingsplan för grön infrastruktur](#)
- [Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län](#)
- [Klimat- och sårbarhetsanalys 2022-2026](#)
- Förvaltningsplan för [Södra Östersjöns vattendistrikt](#) och [Västerhavets vattendistrikt](#), 2022-2027

Kommunala mål och planeringsunderlag

- [Miljöplan](#)
- [Cykelplan](#)
- Grönplan (under framtagande)
- Kulturmiljöprogram för Älmhults tätort (under framtagande)
- Friluftslivplan (under framtagande)
- [Dagvattenutredning](#) och [dagvattenhandbok](#)
- [Hållbart byggande](#)
- [Naturvårdsplan](#)
- [Avfallsplan](#)
- [Kulturpolicy](#)

Kapitel 2 Planförslaget

Framtidsbild

Älmhult är en mindre kommun med ca 18 000 invånare. Kommunen är emellertid inte typisk för storleken. Tvärtom särskiljer sig Älmhults kommun på flera sätt jämfört med andra kommuner i samma storlek.

Befolkningsstrukturen liknar mer den som förknippas med storstadens och kommunen är landets tredje mest kunskapsintensiva kommun. Här finns ett starkt näringsliv med internationell prägel och intressanta besöksmål i världsklass. Tillväxttakten hos såväl det lokala näringslivet som kommunen i stort har under de senaste tio åren varit hög och vissa år till och med mycket hög.

Älmhult ska vara en attraktiv kommun

Älmhult ska vara en attraktiv boendekommun. Kommunen ska möjliggöra för att en variation av boende- och upplåtelseformer tillskapas såväl i Älmhults tätort som i de mindre tätorterna och på landsbygden. Utöver boendemiljöerna ska det finnas möjlighet till en aktiv fritid och tillgång till grön- och rekreationsområden. Kulturmiljöerna och kulturvärdena tas tillvara och utgör en självklar och synlig del i Älmhults kommuns attraktivitet och identitet. Såväl den offentliga som kommersiella servicen ska vara god och diversifierad.

Välmående och växande näringsliv

I Älmhult ska näringslivet ha bra förutsättningar att verka och växa. Det ska finnas en planberedskap för de företag som vill växa på ny plats eller etablera sig i kommunen. Vidare ska det finnas tillgång till färdigberedd mark för omedelbar möjlighet till etablering i Älmhults tätort. För de företag som vill växa eller etablera sig i övriga tätorter eller på landsbygden ska kommunen verka för konstruktiva lösningar. När det gäller handel ska Älmhults tätort kunna erbjuda ett brett utbud som kan konkurrera med större orter i regionen. Samtidigt ska kommunen underlätta för handel och service i tätorterna och på landsbygden. Goda kommunikationer är en grundförutsättning för att ge näringslivet bra förutsättningar och särskilt är Södra stambanan, Sydostlänken och väg 23 prioriterade stråk.

Rika natur- och kulturmiljöer

Kommunen ska utveckla och bevara sina rika natur- och kulturmiljöer både för människor, djur och natur. Det är viktigt att stärka befintliga områden och utveckla nya områden för besöksnäringen – både för dem som bor och verkar i Älmhult samt för dem som besöker kommunen.

Hållbart växande

Älmhult ska växa och utvecklas hållbart ur flera dimensioner. Det handlar om hur vi planerar och utformar vår kommun för att människor ska trivas, känna sig inkluderade och trygga för att motverka segregation och minska sociala klyftor. Kommunen ska också planera för att minska konsekvenserna för kommande generationer när det gäller natur, kultur, miljö och klimat. Det ska vara möjligt att leva och verka i hela kommunen och då är tillgång till service, kommunikationer och bredband avgörande.

En stark centralort som gynnar helheten

Älmhults tätort och de mindre tätorterna är varandras förutsättning. Kommunen ska verka för en stark centralort med en bredd och ett djup i service och utbud samtidigt som det ska finnas en grundservice i olika delar av kommunen.

Tre utvecklingsinriktningar

Utvecklingsinriktningen visar hur kommunen på en övergripande nivå tänker sig utvecklingen av bebyggelse, natur, friluftsliv och besöksnäringen samt kommunikationer.

Utvecklingsinriktningen är inte främst en beskrivning av befintliga strukturer utan ska ange en långsiktig riktning för den fysiska planeringen.

Övergripande ställningstaganden

- Det ska vara attraktivt att bo, leva och verka i hela Älmhults kommun.
- Kommunen ska möjliggöra för näringsliv och handel att utvecklas och etablera sig i hela Älmhults kommun.
- Älmhult har rika natur- och vattenmiljöer som ska utvecklas och bevaras både för den biologiska mångfalden som för de som bor i eller besöker kommunen.
- Goda kommunikationer är en grundläggande förutsättning för Älmhult för att kunna fortsätta utvecklas. Detta gäller för såväl persontrafik som för godstransporter. Södra stambanans och Sydostlänkens utveckling är avgörande för såväl kompetensförsörjning som hållbara transporter på järnväg.

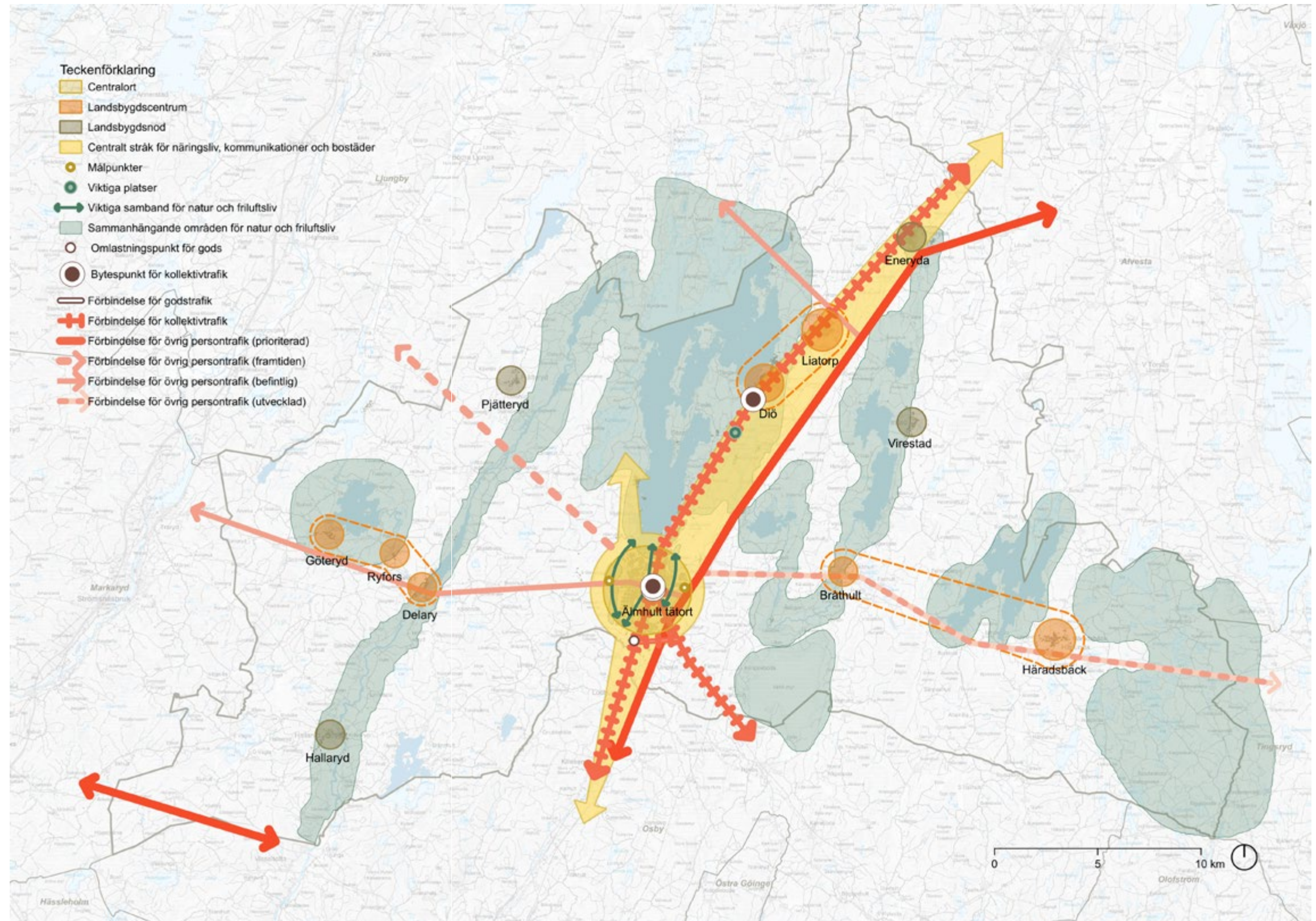

Bild 2. Tre utvecklingsinriktningar för Älmhults kommun.

Bebyggelse

Älmhults tätort

Älmhult kan till synes framstå som en vanlig medelstor tätort men här finns en speciell karaktär med ett starkt näringsliv i en internationell atmosfär.

Ställningstaganden:

- Förtätning av bostäder ska främst ske i de centrala delarna och i nya områden längs med sjön Möckeln och i den nordvästra delen av tätorten.
- Det ska finnas en blandning av bostads- och upplåtelseformer i Älmhult men även inom varje område med lägenheter, radhus, parhus och friliggande bostäder i form av äganderätter, bostadsrätter eller hyresrätter.
- Olika områden ska vara väl integrerade med varandra och deras funktioner.
- Stort fokus ska ligga på att förstärka och utveckla stadskärnan på både den östra och västra sidan om Södra stambanan för handel, nöjen, kultur, mötesplatser, arbetsplatser och boende. Den kreativa och internationella karaktären ska synas i utformningen av den offentliga miljön.
- Handelsplatsen i väster (Vena) ska vara ett handels- och serviceområde i den västra delen av Älmhults tätort.
- Älmhults handelsplats ska vara ett handels- och serviceområde med inslag av aktiviteter som är både av lokal och regional betydelse.
- Trafikmiljöerna ska utvecklas så att gående och cyklister prioriteras för att stimulera ett mer hållbart resande.
- Genom Älmhult ska finnas tre gröna stråk som kopplas ihop med sjön Möckeln.
- Älmhult ska erbjuda ett bra utbud av aktiviteter inom kultur och fritid för såväl boende, inpendlare som besökare.
- I centrala delarna av tätorten ska det kunskapsintensiva näringslivet ges möjlighet att utvecklas och växa.
- Tyngre verksamheter och industrier utvecklas och etableras i första hand i den södra delen av Älmhults tätort.
- Det ska vara lätt att ta sig till och från Älmhult med kollektivtrafik.
- Förskolor, grundskolor och gymnasieskolor ska finnas i Älmhults tätort.
- Kommunen ska verka för högre utbildning i Älmhult.

Landsbygdscentrum

Ett landsbygdscentrum försörjer en del av kommunen med service som kan vara såväl offentlig som kommersiell. Flera orter kan komplettera varandra och tillsammans bilda ett landsbygdscentrum. Följande kombination av orter definieras som landsbygdscentrum.

**Diö och Liatorp
Göteryd, Ryfors och Delary
Häradsbäck och Bråthult**

Ställningstaganden:

I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafiken. Det innebär bland annat att det bör finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Målet med att definiera landsbygdscentrum är främst att långsiktigt arbeta för tillgång till offentlig och kommersiell service i landsbygdscentra och deras omland. På så sätt kan man som boende eller företagare räkna med att kommunen har ett långsiktigt engagemang i orten, vilket kan göra att både boende och företagare vågar satsa på att etablera sig och stanna kvar i orten.

Ställningstagandet ska ses som en miniminivå som kommunen vill upprätthålla men självklart kan nivån vara högre.

Landsbygdsnod

En landsbygdsnod försörjer en del av kommunen med service som kan vara såväl offentlig som kommersiell. Följande orter definieras som landsbygdsnod.

**Hallaryd
Pjätteryd
Energyda
Virestad**

Ställningstaganden:

I en landsbygdsnod satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Det innebär att det bland annat ska finnas förskolor. Finns det efterfrågan på till exempel bostadstomter så bör kommunen utveckla möjligheten. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Målet med att definiera landsbygdsnoder är främst att långsiktigt arbeta för tillgång till basservice för noderna och deras omland. På så sätt kan man som boende eller företagare räkna med att kommunen har ett långsiktigt engagemang i orten, vilket kan göra att både boende och företagare vågar satsa på att etablera sig och stanna kvar i orten.

Ställningstagandet ska ses som en miniminivå som kommunen vill upprätthålla men självklart kan nivån vara högre.

Landsbygden

Ställningstaganden:

Det ska vara lätt att bo och verka på landsbygden i Älmhults kommun. Här finns rika natur- och kulturmiljöer som är viktiga att värna om men också att ge förutsättningar för att utvecklas. Det är viktigt att underlätta för att människor ska kunna bo, bosätta sig eller utveckla verksamheter på landsbygden. Landsbygdsutvecklingen är viktig av många anledningar,

bland annat för att stärka underlag för kommersiell och offentlig service. Kommunikationer i form av el, elektronisk infrastruktur (fiber och mobiltäckning) och ett bra vägnät är grundläggande för att kunna bo och verka på landsbygden. Kommunen är generellt positiv till byggande av bostäder och verksamheter på landsbygden.

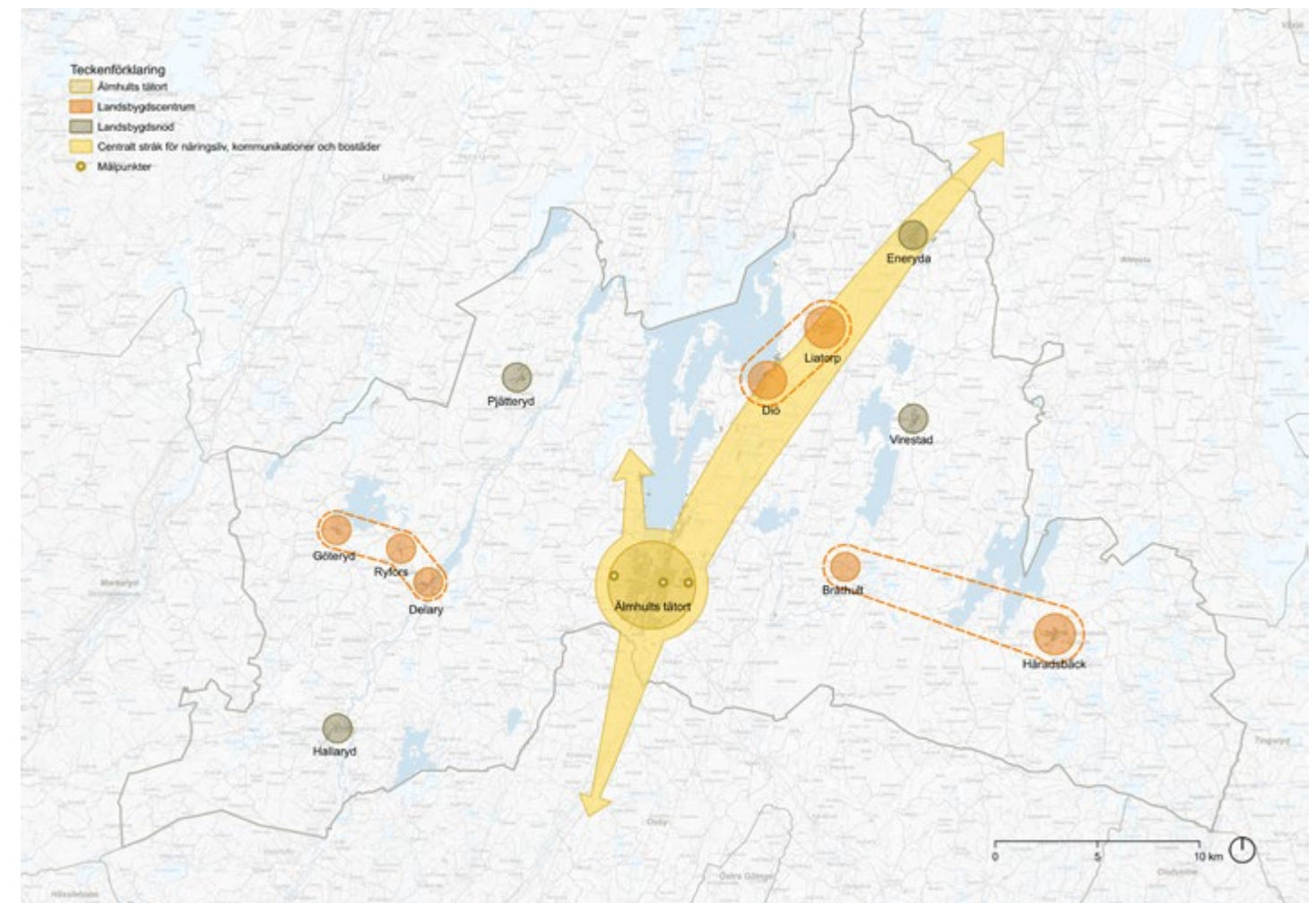

Bild 3. Utvecklingsinriktning: Bebyggelse.

Natur, friluftsliv och besöksnäringen

För dem som bor i eller besöker Älmhults kommun finns rika möjligheter till olika upplevelser och aktiviteter. Det handlar om stora sammanhängande kulturrika landskap, lövskogsområden, alla sjöarna samt platser som kan kopplas till välkända personer. I Älmhult börjar Småland!

I Älmhult finns det platser, områden och stråk som är särskilt viktiga, men självklart finns det även många andra områden och platser som är betydelsefulla för natur, kultur- och friluftsliv samt besöksnäringen.

Viktiga platser

Platser som är särskilt viktiga är bland annat Älmhults tätort som är Ikeas födelseort och Linnés Råshult.

Ställningstaganden:

- IKEA Museum är platsen där du får kunskap om företaget IKEA och dess grundare, Ingvar Kamprad. Museet och platsen ska ges möjlighet att verka och utvecklas.
- Komministerbostället Linnés Råshult är ett kulturresevat där marken är restaurerad till ett småskaligt 1700-tals landskap med ängar, hagar och åkrar. Det är viktigt att fortsätta bevara och förvalta marken men också arvet från Carl von Linné.

Sammanhängande områden för natur och friluftsliv

Områden som är viktiga idag och som har stor utvecklingspotential:

Möckelnområdet
Helge å-systemet (västra och östra).
Sjön Femlingen
Vakö myr
Sjön Römningen
Blockstenskogarna

Ställningstagande:

Inom dessa områden finns en blandning av olika naturtyper såsom sjöar, lövskogar, odlingslandskap, myrar och större sammanhängande skogar. Dessa är viktiga för friluftslivet och besöksnäringen men även för att bevara ett varierat och natur- och kulturrikt landskap.

Prioriterade stråk

Utöver områdena finns även många stråk mellan områden som är viktiga att bevara och utveckla och några av dem är:

Helge å-stråket
Möckeln runt.
Västra Älmhult (till exempel Gustavsfors, Römningen och Hallaryd)
Östra Älmhult (till exempel Vakö myr, Femlingen och Blockstenskogarna)

Ställningstagande:

- För att stärka besöksnäringen finns det en blandning av besöksmål såsom utom- och inomhusaktiviteter, mat och dryck samt natur och kultur/design.

Viktiga samband för natur och friluftsliv

Gröna stråk genom Älmhults tätort

Ställningstagande:

- Genom Älmhult finns tre gröna stråk, Östra Stråket, Västra Stråket och den gröna ryggraden. Dessa områden ska bevaras och utvecklas.

Naturvärden

Ställningstagande:

Inom kommunen finns många platser som har stora natur- och kulturvärden och som skyddas på olika sätt, bland annat riksintressen för natur- och kulturmiljön, naturreservat och kulturresevat. I eller i anslutning till tätorterna ska det finnas möjlighet till kulturupplevelser, områden för rekreation och friluftsliv. Att långsiktigt bevara, utveckla och förstärka ekosystemtjänster är grundläggande för människans välbefinnande. Ekosystemen är också viktiga för många näringar, såsom jord- och skogsbruket. Dessutom har ekosystemen en viktig roll i klimatregleringen.

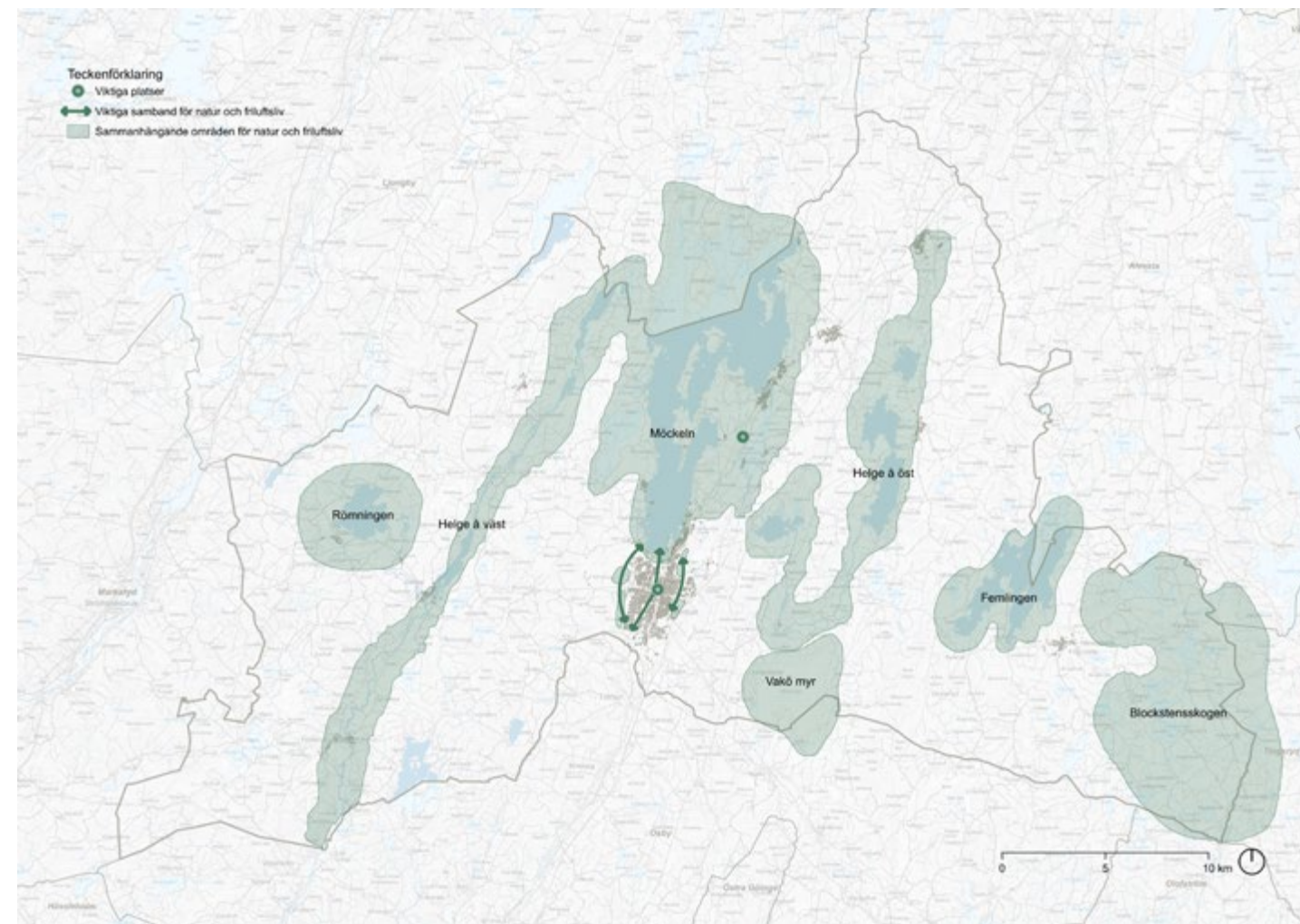

Bild 4. Utvecklingsinriktning: Natur, friluftsliv och besöksnäringen.

Kommunikationer

För dem som bor och verkar i Älmhult är välfungerande kommunikationer helt avgörande. Södra stambanan är en av Sveriges viktigaste järnvägar för både gods- och persontrafik. För Älmhults del är Södra stambanan ett viktigt pendlingsstråk för det stora antal som pendlar till kommunen varje dag men även för dem som pendlar till andra orter. Dagens restider och tillförlitlighet är inte tillfredsställande.

Södra stambanan

Ställningstagande:

För att tillgodose det ökande behovet av järnvägstrafik behöver Södra stambanan byggas ut så snart som möjligt. Utbyggnaden bör ske i flera etapper. I första skedet behöver nya spår tillkomma på sträckan Lund – Hässleholm inklusive Hässleholms station. Vidare behöver anläggande av kapacitetshöjande åtgärder i form av nya förbigångsspår på sträckan Hässleholm – Alvesta samt ny godsbangård i Södra Sverige ske i en första etapp. I nästa skede behöver nya spår tillkomma på hela sträckan Hässleholm – Alvesta. I översiktsplanen finns inte förslag på ny höghastighetsbana utan förslaget utgörs av komplettering av nya spår längs med befintlig stambana genom Älmhults tätort.

Sydostlänken

Ställningstagande:

Sydostlänken har stor betydelse för näringslivet i regionen men även för persontransporter. Planering av projektet pågår och byggstart är planerad till 2028. Ett triangelspår planeras för att undvika att tåg behöver vända på Älmhults bangård och förslag på sträckning är söder om Froafälle. Det innebär två nya planskilda korsningar över väg 23.

Resande med buss

Ställningstaganden:

- För att knyta angränsande arbetsmarknadsregioner ska kommunen verka för att Älmhult, Östra Göinge och Kristianstad knyts närmare varandra med bättre busstrafik.
- För att underlätta resande med kollektivtrafik inom kommunen och mellan angränsande kommuner ska kommunen verka för bättre koppling mellan Markaryd, Traryd, Göteryd, Ryfors, Delary, Älmhult, Bråthult, Häradsbäck, Ryd och Tingsryd.

Gång- och cykelvägar

Ställningstaganden:

- Kommunen ska prioritera gång- och cykeltransporter i samhällsplaneringen såväl i nya som befintliga områden.
- På sikt prioriteras cykelvägar mellan Eneryda, Liatorp, Diö och Älmhult. Befintliga mindre vägar bör användas för att skapa kostnadseffektiva lösningar.

Vägar

Ställningstaganden:

- Kommunen ska verka för en hållbar upprustning och utveckling av de viktigaste vägarna med fokus på effektiv och säkra transporter.
- Väg mellan Ljungby och Älmhult är en prioriterad utbyggnad för att underlätta arbetspendling. Likaså är väg 120 mot Tingsryd en sträcka som behöver utvecklas med hänsyn till effektiv och säker väg.
- Fokus på de oskyddade trafikanterna i planeringen av vägar.

Regionala och nationella kommunikationssamband

Älmhult har flera viktiga kopplingar inom regionen men även i den södra delen av Sverige där Södra Stambana, Sydostlänken och väg 23 är av mycket stort intresse:

Följande kommunikationsstråk ser Älmhults kommun som de mest angelägna att utveckla:

- **Älmhult – Alvesta – Växjö – Stockholm**
- **Älmhult – Malmö – Köpenhamn (flyg)**
- **Älmhult – Ljungby**
- **Älmhult – Markaryd**
- **Älmhult – Tingsryd**
- **Älmhult – Olofström – Karlshamn (Sydostlänken)**

Bytespunkt för kollektivtrafiken

Ställningstaganden:

- Älmhults station är en regional bytespunkt mellan olika trafikslag
- Diö är en lokal bytespunkt.

Omlastningspunkt för gods

Ställningstaganden:

- Älmhults terminaler är en viktig omlastningspunkt för gods i Södra Sverige.

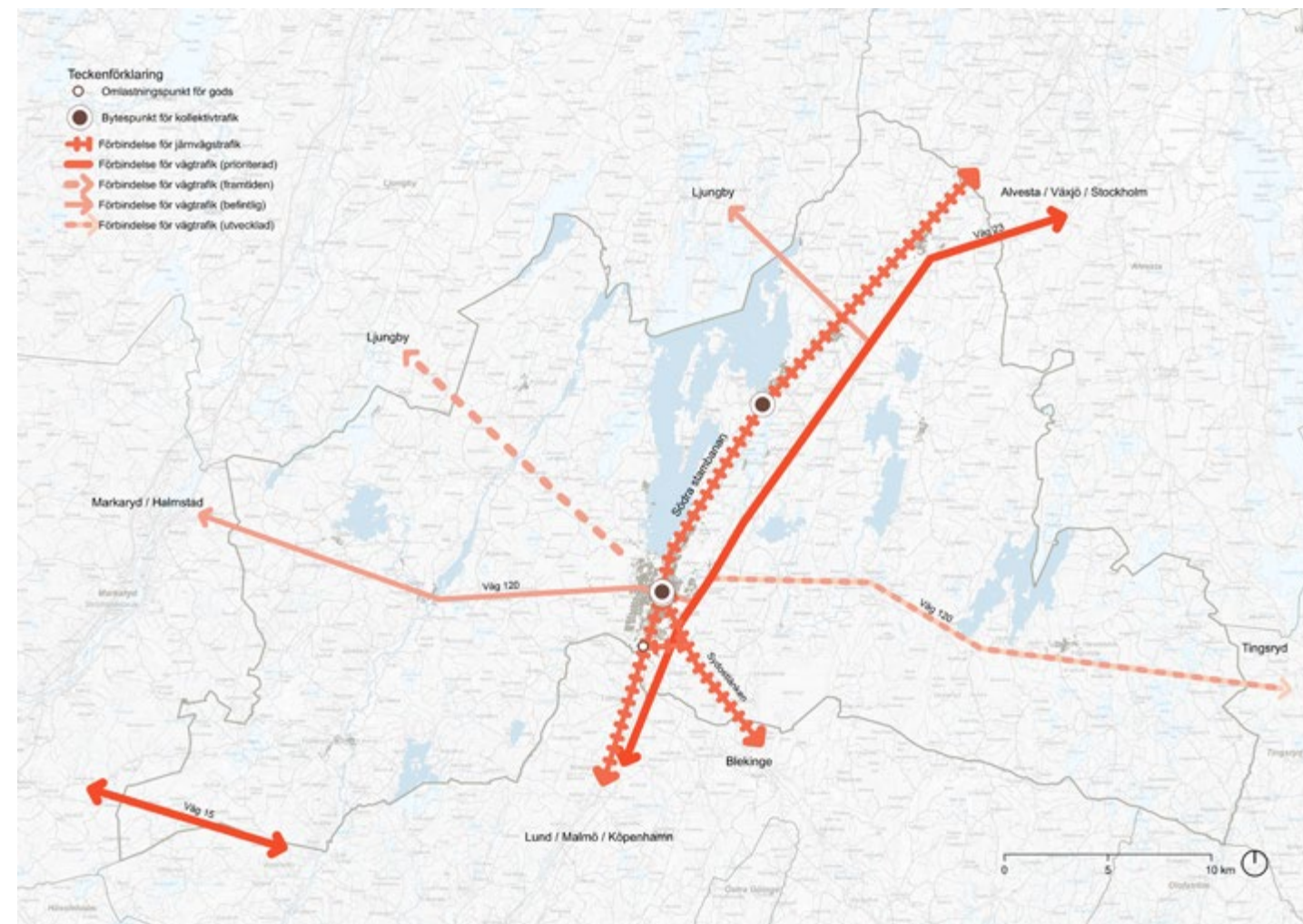

Bild 5. Utvecklingsriktning: Kommunikationer.

Mark- och vattenanvändningen

Mark- och vattenanvändningen visar på grunddragen i användningen av mark- och vattenområden i hela kommunen utifrån en ändamålsenlig struktur av bebyggelse, grönområden och kommunikationer.

I avsnittet redovisas hur kommunen planerar att använda, utveckla och bevara den byggda miljön. Mark- och vattenanvändningen kan ha pågående, utvecklad eller ändrad användning.

Pågående användning

I huvudsak inga förändringar planeras utan fortsatt pågående användning gäller. Mindre förtätning och kompletterande användning kan tillåtas om det inte innebär väsentlig förändring av områdets användning och karaktär.

Utvecklad användning

Utvecklar och förstärker utifrån den användning som redan finns på platsen, till exempel förtätar ett område med fler bostäder eller att området får ett större utbud av servicefunktioner.

Ändrad användning

Nyexploatering av ett område eller omvandling av ett bebyggt område, till exempel från verksamheter till bostäder.

Ställningstaganden

För mark- och vattenanvändningen finns både generella och specifika ställningstaganden som ska eftersträvas. För ett geografiskt avgränsat område kan specifika ställningstaganden för just det området gälla men även generella, till exempel Hållbart byggande eller dagvattenhantering.

Översiktsplanen visar på en riktning för kommunens mark- och vattenanvändning. Det innebär att den efterföljande planeringen i stora drag ska uppfylla översiktsplanens inriktning.

Tidshorisont

Översiktsplanen har ingen fastslagen tidshorisont utan den ska vara aktuell och motsvara de behov som finns. Utgångspunkten är i stället att när befolkningen växer, behövs bostäder, plats för ett växande näringsliv, kommersiell och offentlig service samt områden för rekreation och friluftsliv.

Älmhult tätort

Älmhults tätort är på många sätt unik med ett starkt näringsliv och en god arbetsmarknad med internationell prägel. Stationsläget möjliggör goda kommunikationer med tåg och många människor pendlar in till Älmhult varje dag. Efterfrågan på bostäder är hög jämfört med andra orter av motsvarande storlek i regionen. Älmhult ska komma närmare sjön Möckeln genom att bevara och utveckla de gröna och blå miljöerna för rekreation och friluftsliv och genom att möjliggöra för boende i närheten av sjön utan att göra avkall på tillgänglighet.

Sex strategier för Älmhults tätort

Sex strategier anges för Älmhults tätort och Älmhults centrum.

En attraktiv boendeort

- Möjliggöra för en blandning av boendeformer, såväl det traditionella som nya boendekoncept.
- Förtätning i stadskärnan i form av omvandling och utveckling med utgångspunkt i stationssamhällets kulturhistoriska värden (riksintresset Älmhults stationssamhälle).
- Nya områden utvecklas med en blandning av boendetyper, grönområden och aktiviteter samt är väl integrerade med befintlig bebyggelse.
- Stärka Älmhults identitet genom att tillvarata och uppmärksamma värdena i den byggda miljön med dess kulturhistoriska värden.

Ett grönskande Älmhult

- Alla Älmhultsbor ska inom ett rimligt avstånd ha tillgång till ett större rekreationsområde av hög kvalitet.
- Det ska vara lätt att ta sig till och längs med sjön Möckeln.
- Tre centrala gröna stråk utvecklas för rekreation, friluftsliv, biologisk mångfald och människors folkhälsa.

En levande stadskärna

- De centrala delarna av Älmhult kopplas ihop på båda sidor om järnvägen för en sammanhållen stadskärna.
- Tydlig identitet och uttryck i stadsmiljön genom att bland annat tillvarata de kulturhistoriska värdena som finns på platsen.
- Utveckla stadskärnan med utgångspunkt i rutnätsplanen.
- God tillgång till offentlig och kommersiell service med bredd och spets.
- Blandning av funktioner såsom bostäder, handel,

service och arbetsplatser samt kultur- och fritidsutbud.

- Välordnat, välskött och trivsamt där människor vill stanna och uppehålla sig.
- Kultur och konst ska ges ett självklart utrymme i stadskärnan med offentlig konst och naturliga scener för konst i form av teater, musik och andra möjligheter.

Sjöstaden Älmhult

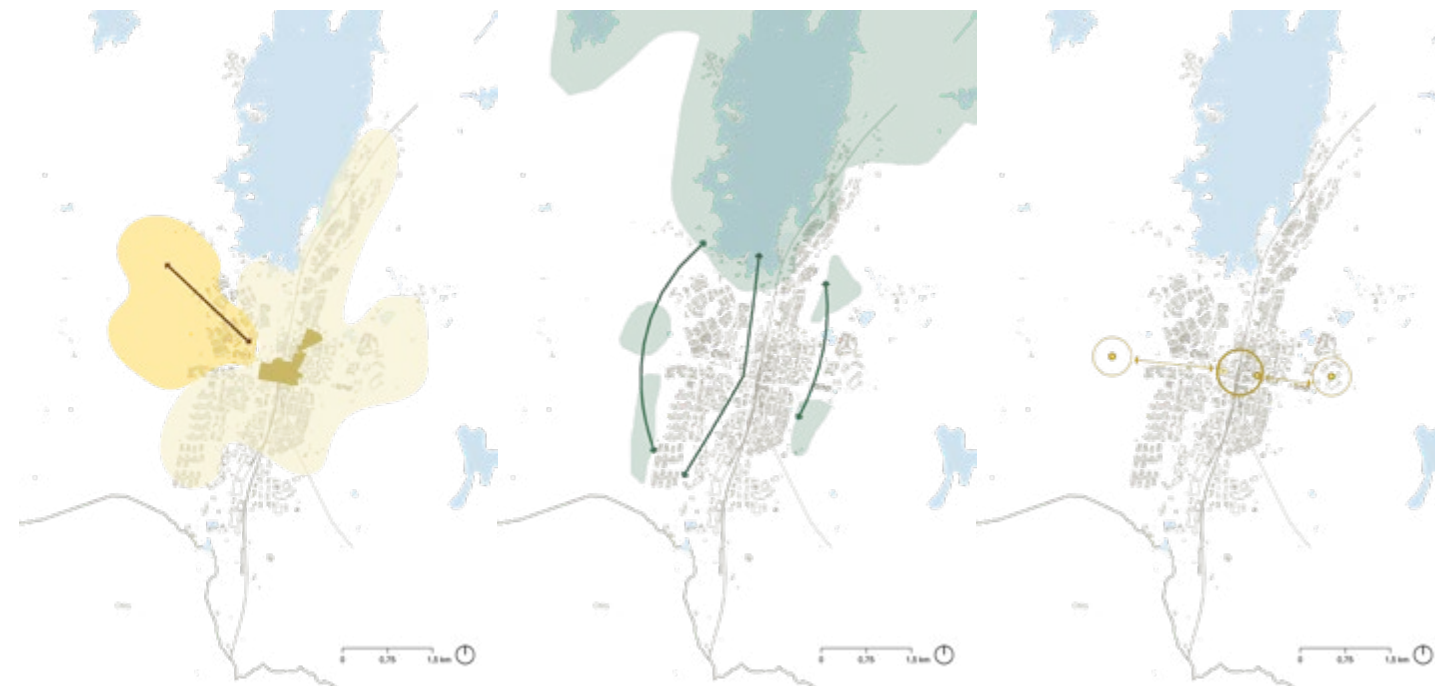
- Älmhult ligger vid en stor sjö, sjön Möckeln, och planering och utveckling ska förstärka sjökontakten.
- Nya bostäder med sjöutsikt ska tillskapas.
- Det ska vara möjligt att röra sig längs med sjön.

Verksamhetsorten Älmhult

- Tung industri, transportintensiva företag och logistikverksamhet samlas i tätortens södra delar.
- Älmhults centrala delar ska vara knutpunkt för kunskapsintensivt företagande av olika slag.

Gång- och cykelstaden Älmhult

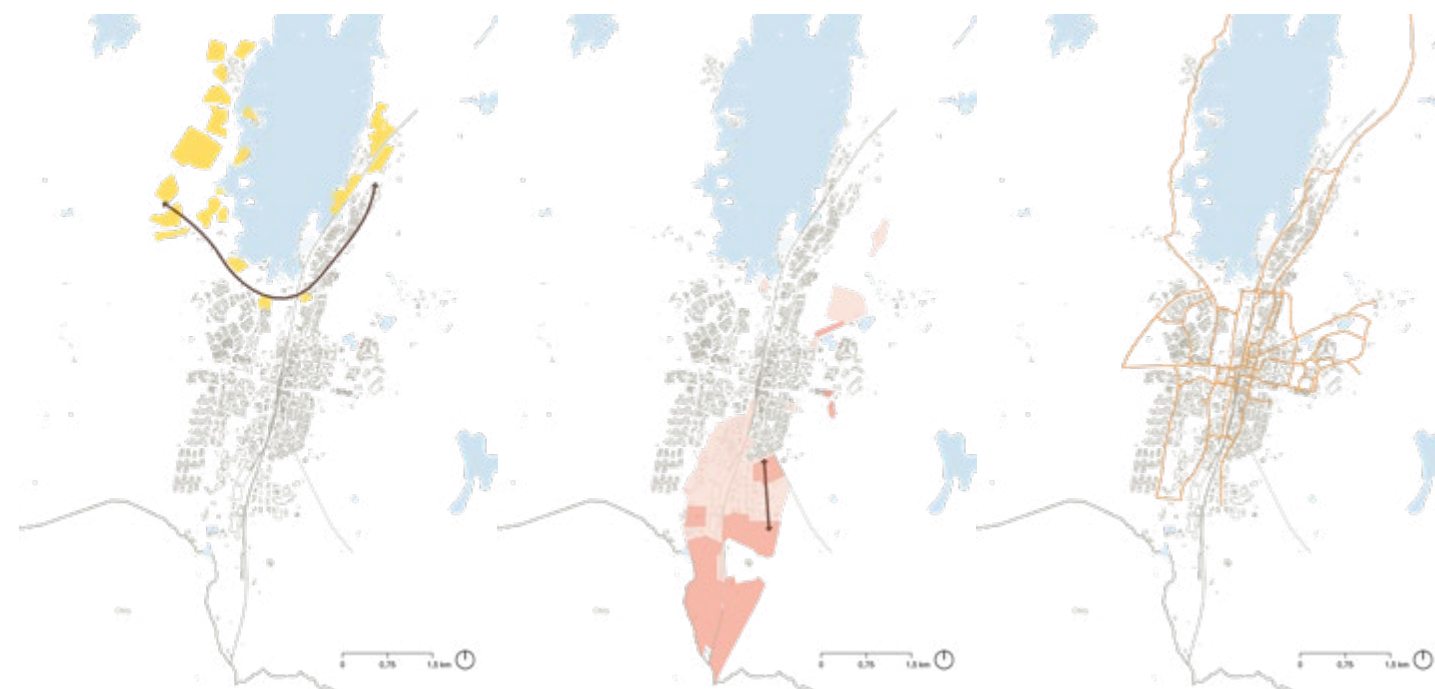
- Det ska finnas ett finmaskigt gång- och cykelnät
- Det ska vara lätt, enkelt och tryggt att ta sig överallt inom tätorten
- Det ska finnas både gena, snabba cykelvägar och mer rekreativa cykelvägar
- Gatumiljöer ska ha ett stort inslag av grönska.
- Genomfartsgatornas barriäreffekt ska minska.

En attraktiv boendeort

Ett grönskande Älmhult

En levande stadskärna

Sjöstaden Älmhult

Verksamhetsorten Älmhult

Gång- och cykelstaden Älmhult

Bild 6. Strategier för Älmhults tätort.

Bebyggelse

En levande stadskärna

- Se separat avsnitt om stadskärnan.

Venaområdet

- Behov av livsmedelshandel och annan service i västra delen av orten tillgodoses norr om väg 120 vid infarten till Älmhult. Området ligger även bra till för orterna i kommunens västra delar.
- Tillsammans med Västra Bökhult kommer Vena att vara Älmhults stora utvecklingsområde med bostäder, handel, verksamheter och grönområden.

Haganäsområdet

- Centrum för idrott och motion med möjlig utveckling.
- En del i den västra delen kan kompletteras med bostadsbebyggelse.

Älmhults handelsplats

- Området är under utveckling till att bli ett område för handel, mötesplatser och upplevelser av regional betydelse.

Sjönära boende

Sjövik

- Möjlighet finns till permanentboende.

Sällbo och Almedal

- Området mellan Sjövik och Sällhult föreslås för ny bostadsbebyggelse, företrädesvis villatomter.

Solvikskajen (före detta sågverkstomten)

- Planläggning för främst bostäder pågår.

Södra Möckeln

- Bostäder i anslutning till södra delen av sjön Möckeln är en prioriterad utbyggnadsinriktning.
- Kommunen ser att både bostäder, rekreationsområden och naturvärden kan förenas i anslutning till södra delen av Möckeln och att det kan stärka tätorten. Särskild hänsyn ska tas till natur- och friluftslivsvärden vid vidare planering och byggande.

Sydvästra Möckeln

- Sydvästra Möckeln är ett område avsett för främst bostäder.
- Området längs med sjön ska vara fortsatt tillgängligt och stor hänsyn ska tas till naturvärdena.
- Området kan med fördel även innehålla större tomter.

Ändrad användning

Stenaområdet

- På lång sikt och om det inte bedrivs någon verksamhet bör området utredas för annan användning såsom bebyggelse för bostäder och arbetsplatser.
- Området har hög potential med attraktivt läge nära sjön och stationen.

Norra Torngatan (Plåtslagaren)

- Planläggning för främst bostäder pågår.

Älmekulla idrottsplats

- Om idrottsplatsen omlokaliseras föreslås bebyggelse i form av arbetsplatser och bostäder.

Verksamhet och industri

- I den södra delen av Älmhult finns stora och sammanhängande industri- och verksamhetsområden som ska ges förutsättningar att bedriva och utveckla sin verksamhet.
- Inga bostäder bör planeras i närheten av dessa områden så att verksamheten inte begränsas.
- Nya industri- och verksamhetsområden planera i första hand till den södra delen av Älmhults tätort.

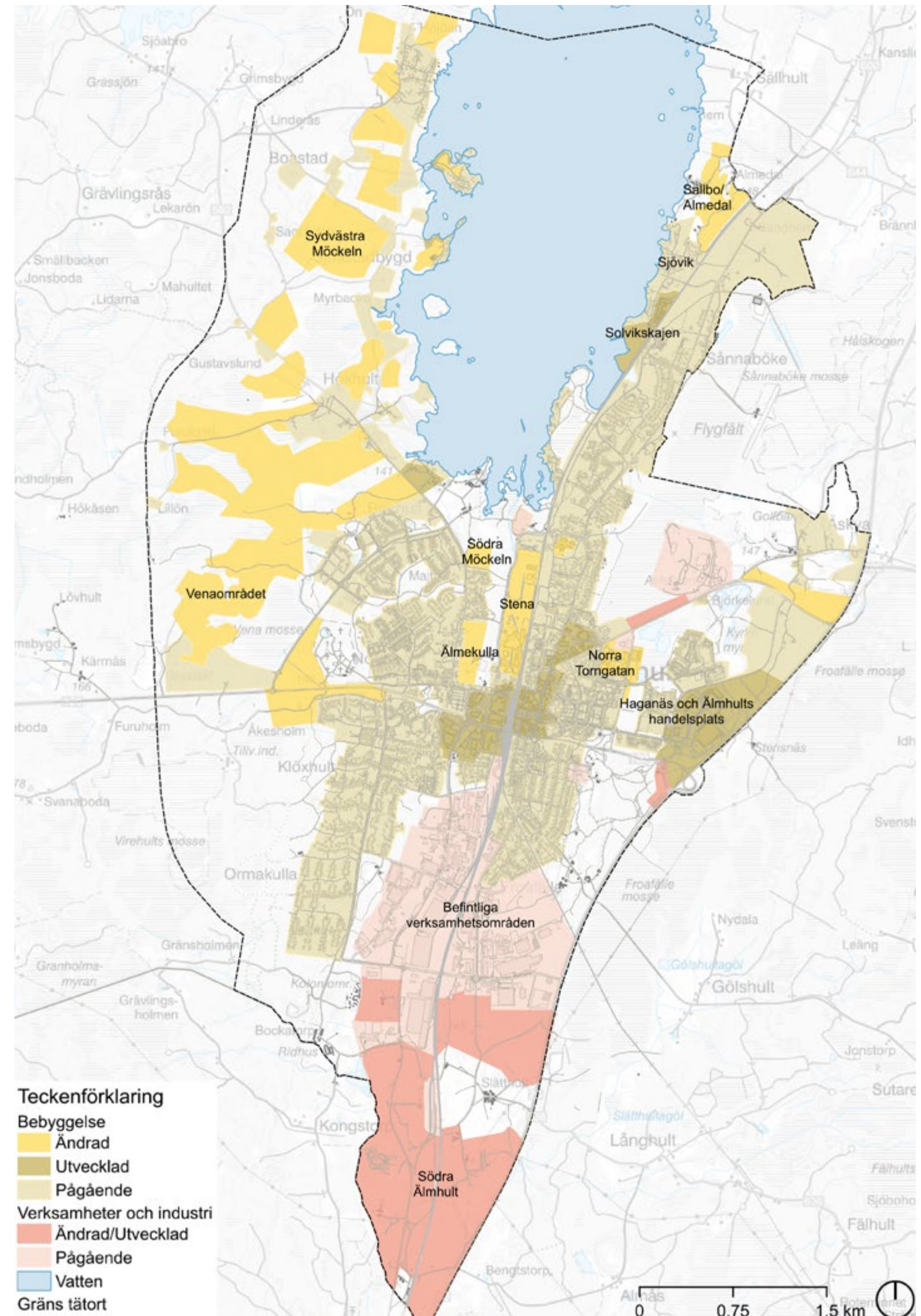

Bild 7. Bebyggelse, verksamheter och industri i Älmhults tätort.

Grönomsråde- och friluftsliv

Tre gröna kopplingar

- Från Bockatorp, genom Älmhult (Älmhultsåsen) och till sjön Möckeln bevaras och utvecklas ett område för rekreation och friluftsliv.
- En stadspark planeras till den södra delen av sjön Möckeln.
- Från Möckeln genom Bökhult, nya kyrkogården och Klöxhult ska ett grönt stråk bevaras och utvecklas för rekreation.
- Från området norr om Danska vägen genom Hagabo, Haganäs och Haganäsparken bevaras och utvecklas ett område för rekreation.

Haganäsparken

- Haganäsparken är ett viktigt rekreationsområde med en stor blandning av naturtyper och aktiviteter.
- Det används av de boende för motion, lek och avslappning och kan kopplas ihop med idrottsverksamhet på Haganäsområdet.
- Inslag av idrotts- och motionsanläggningar kan också vara aktuellt men helheten behöver inte ytterligare splittras med allt för många användningar och funktioner.

Näset

- Näset ses som en värdefull del av Möckelns strandstråk och en viktig rekreationsmiljö för framtida boende vid Möckelns sågverk och för dem som redan bor i närheten.
- Naturvårdande insatser bör göras för att höja de rekreativa kvaliteterna i området.

Bökhult

- Är idag en camping, badplats och fritidsaktiviteter som är viktig att bevara men ska även ges möjlighet till utveckling.

Bockatorp

- Område med häststall, ridning, kolonilotter och rekreationsmöjligheter.
- Ridanläggningen ges möjlighet till utbyggnad av betes- och rasthagar i anslutning till nuvarande anläggning.

Äskya Golfanläggning

- Golfbana

Gemöns grönområde

- Naturområdet närmast bebyggelsen i östra Gemön ska vårdas och utvecklas som område för närrekreation med stigar och lekrområden för de boende.
- Området mellan Gemön och Äskya avfallsanläggning utvecklas för rekreation och friluftsliv.

Klöxhults friluftsområde

- Fortsatt användning som naturområde för hela Älmhult med motions- och skidspår.
- Skogen ska inte enbart brukas i produktionssyfte utan hänsyn ska även tas till natur- och friluftslivsvärden.

Södra Möckeln

- Natur längs sjön för vandring runt Möckeln. Kommunen bör även verka för att öka cykelmöjligheterna nära sjön.
- Fler aktiviteter och målpunkter längs med sjön.
- Områden med höga natur- och friluftsvärden bevaras för allmänheten som en viktig tillgång för hela kommunen.
- Älmhults tätort ska kopplas ihop med sjön Möckeln.

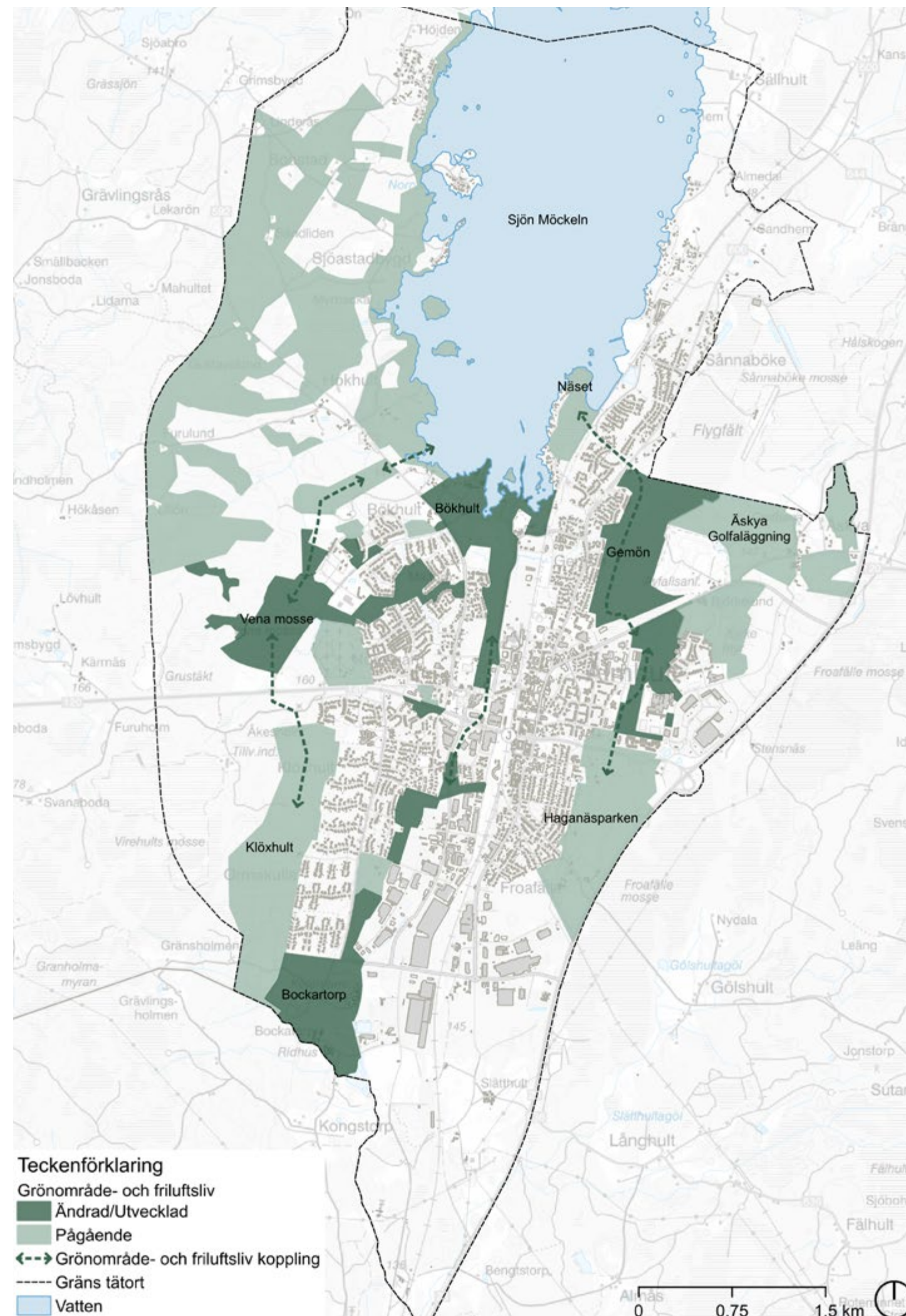

Bild 8. Grönomsråde- och friluftsliv i Älmhults tätort.

Transportinfrastruktur

Gång- och cykeltrafik

Gator där cyklister, fotgängare och bilister samsas

- Oskyddade trafikanter ska prioriteras både när det gäller säkerhet och upplevelsen av en tilltalande omgivning.
- Stadskärnan ska gestaltas omsorgsfullt med fokus på god belysning, hållbara material och tillgång till växtlighet.
- Skapa sammanhängande gång- och cykelvägar.
- Skapa slingor som binder samman ortens rekreationsområden med varandra.

Säkra och gena cykelvägar

- Skapa ett väl fungerande sammanhängande huvudcykelnät inom tätorten mellan viktiga målpunkter och områden.

Järnväg

Sydostlänken

- Sydostlänken är en viktig transportled för såväl gods som personresor. Ett triangelspår med en anslutning söderut söder om Froafälle industri- och verksamhetsområde skapar effektiv transportinfrastruktur.
- Utveckling av trafik på sydostlänken medför även behov av två nya planskilda korsningar längs med väg 23.
- Plankorsningen längs med Skånegatan ska fortsatt vara en plankorsning.

Nytt läge för bangården

- Kommunen bör verka för att bangården på lång sikt flyttas söderut.
- Ger möjlighet till nya stationsnära kvarter där nuvarande bangård ligger.

Södra Stambanan

- Utbyggnad till fyra spår mellan Hässleholm och Alvesta.

Vägar

Befintligt vägnät utvecklas

- Det befintliga vägnätet ska i första hand utvecklas. Nya vägar byggs endast om alternativ saknas.
- De nya gatorna inom tätorten bör utformas som stadsgator med stort fokus på miljön för gående och cyklister.

Älmhult – Ljungby

- En bättre väg planeras mellan Älmhult och Ljungby. Ett fortsatt utredningsarbete behöver påbörjas för att studera olika korridorer, kostnader, nyttor och konsekvenser.

En västlig ringled

- På lång sikt planeras en västlig ringled från Södra Ringvägen – Väg 120 – Pjätterydsvägen. En framtida ringled har samband med en bättre koppling mellan Älmhult och Ljungby.

Österleden

- Gata föreslås mellan Elmevägen och Torngatan för omledning av trafik för att undvika genomfart genom centrum och Gemön.

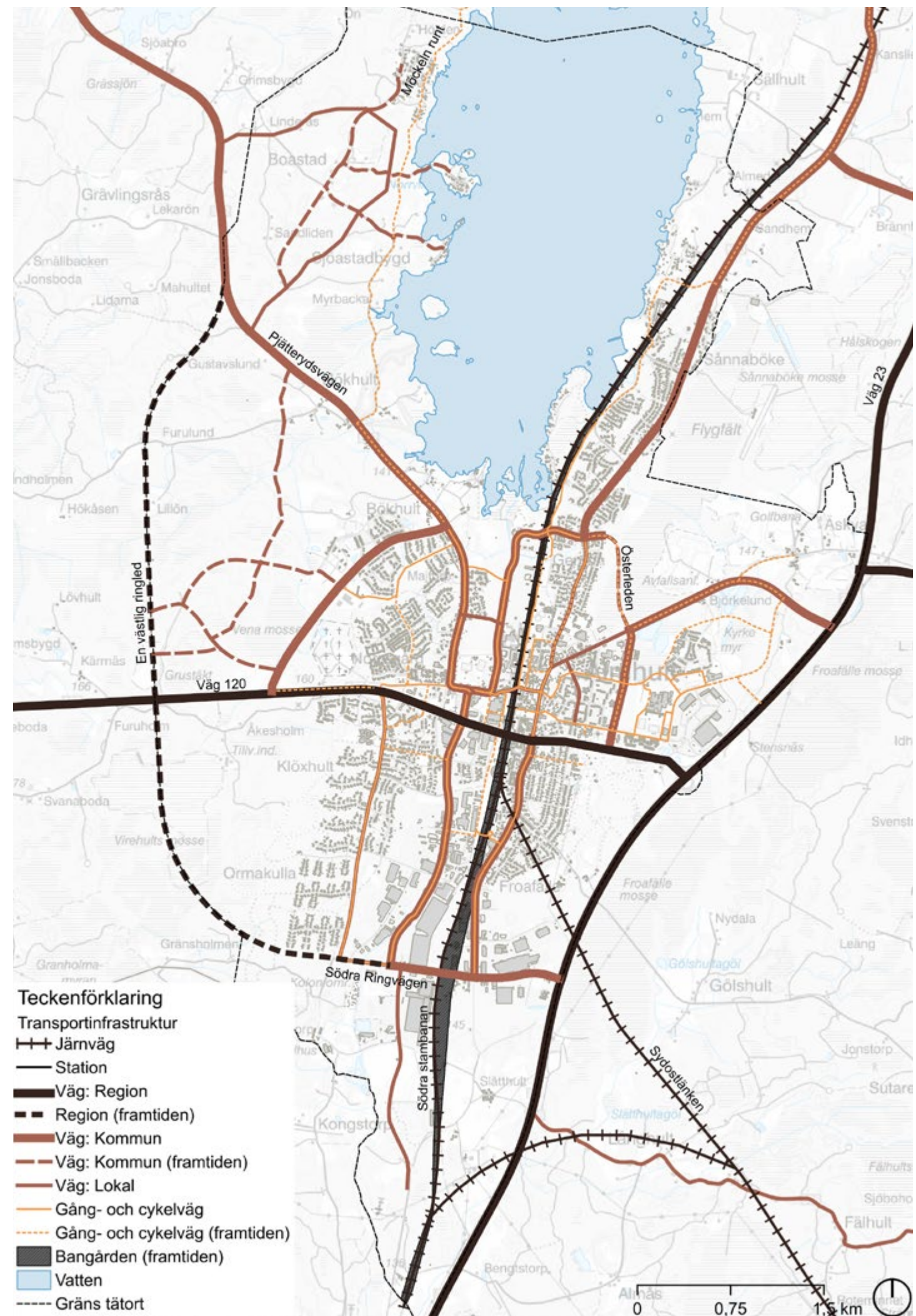
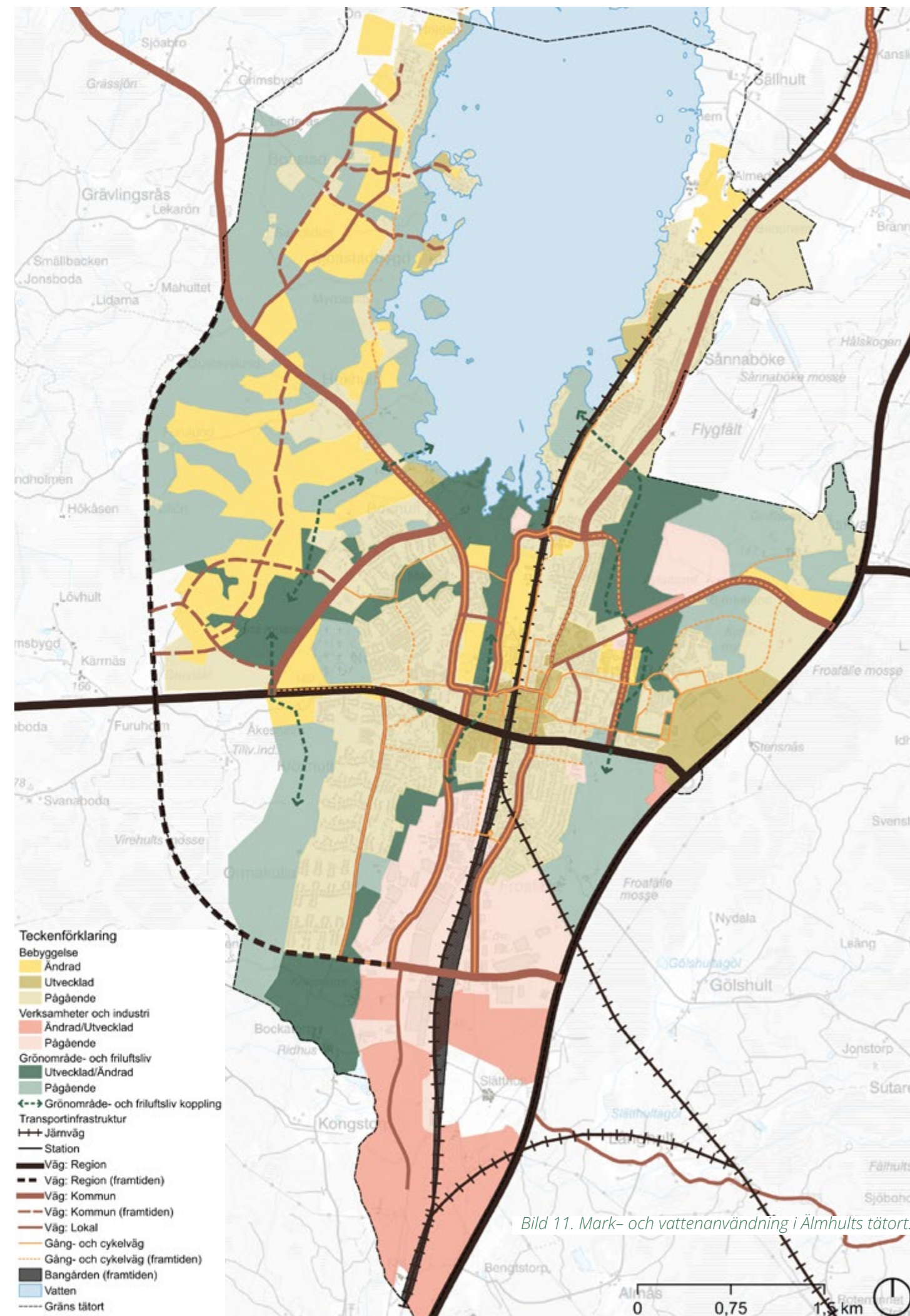
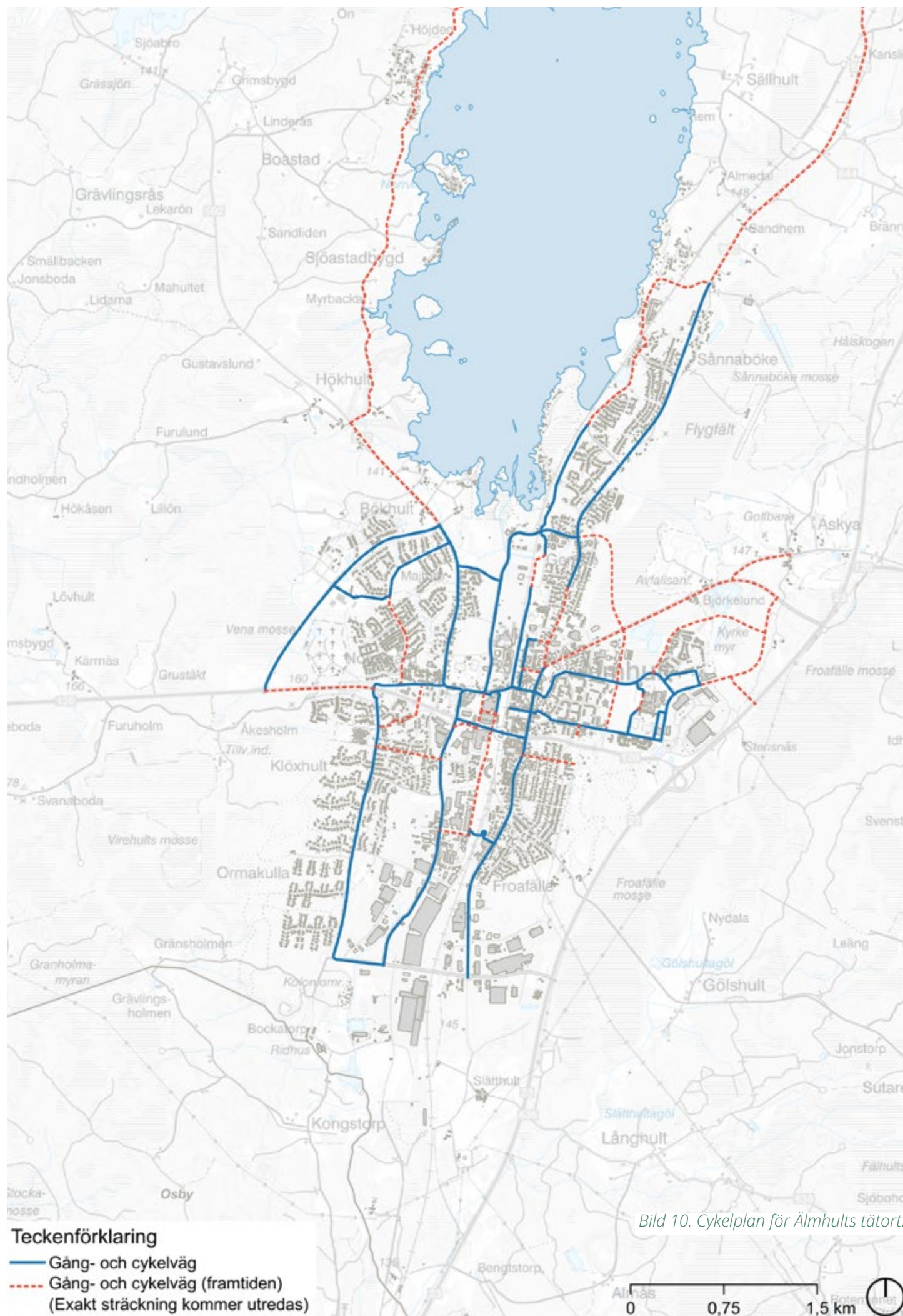

Bild 9. Transportinfrastruktur i Älmhults tätort.

Älmhults stadskärna

Älmhults stadskärna präglas fortfarande i hög utsträckning av den stadsplan som lades i mitten av 1800-talet med rutnätsstruktur, stationen och Stortorget. Det är en värdefull kulturmiljö av riksintresse som ger ett ramverk att bevara, utveckla och förändra. Idag är även området väster om järnvägen en del av stadskärnan med många arbetsplatser och besöksmål. Detta är viktigt att utveckla för att få en attraktiv stadskärna för dem som bor, verkar i och besöker Älmhult.

Stadskärnan

- Älmhults stadskärna ska vara levande med handel, service, boende, kultur, fritid och mötesplatser.
- Stadskärnan ska utvecklas och förstärkas med ett grundutbud av sällanköp, dagligvaror och service men också verksamhet och handel med spets.
- Stadskärnan ges tydlig avgränsning för att medge större flöden av människor på en mindre yta.
- Inom den utpekade stadskärnan ska särskild omsorg ägnas åt stråk, områden och platser.
- Den offentliga miljön i stadskärnan ska bidra till att människor vill vistas här.
- Identiteten i stadskärnan ska stärkas med utgångspunkt i kommunens platsvarumärke.
- Det ska vara lätt att ta sig till Älmhults stadskärna med kollektivtrafik, cykel, till fots eller med bil.
- I stadskärnan ska företräde ges för korttidsparkering (exakt tid anges inte) för att bidra till ökad tillgänglighet och ökat flöde.

Lucktomter och platser att utveckla

I stadskärnan finns ett antal lucktomter som i många fall har varit bebyggda. Ett fortsatt arbete bör ske kring hur dessa kan få andra funktioner såsom förtätning, mötesplatser och gröna ytor eller fortsatta vara parkering. Likaså finns det möjlighet att bygga på enstaka fastigheter för att stärka stadsmässighet.

Parkering

- Det ska vara fortsatt god tillgänglighet med bil i Älmhults stadskärna men det ska ske i avvägning med andra intressen för att stärka stadskärnan som en plats för boende, besökare och verksamma.
- Större cykelparkering ska finnas vid större målpunkter och mindre cykelparkering ska finnas utspritt i stadskärnan i syfte att göra det attraktivt att cykla.

Centrumporten (korsningen Danskavägen – Skolgatan)

- Området som idag huvudsakligen är ett handels- och verksamhetsområde föreslås på sikt omvandlas till relativt tät blandad bebyggelse med nya bostäder, handel och kontor.
- Någon form av kulturverksamhet eller mötesplats med närhet till biblioteket och Folkets hus skulle kunna vara aktuellt i området.

Kvarter Södra Station

- Platsen som idag är busstorg har ett fördelaktigt läge nära stationen. Området ska utvecklas för verksamheter, bostäder, utbildningsändamål samt annat som kan tillhöra användningen centrum.

IKEA-området

- Väster om järnvägen ska finnas möjlighet att utveckla området kopplat till besöksnäringen och arbetsplatser.
- Det är viktigt att koppla ihop östra och västra delarna av stadskärnan.

Nya bangårdskvarteren

- Kommunen ska verka för att bangården flyttas från nuvarande läge på sikt.
- Detta möjliggör ny bebyggelse på bangårdens nuvarande läge. Platsen är lämplig för olika verksamheter som gagnas av det stationsnära läget.

Stenaområdet

- Verksamhetsområde som på sikt bör omvandlas till blandad bebyggelse, huvudsakligen bostäder men även arbetsplatser.

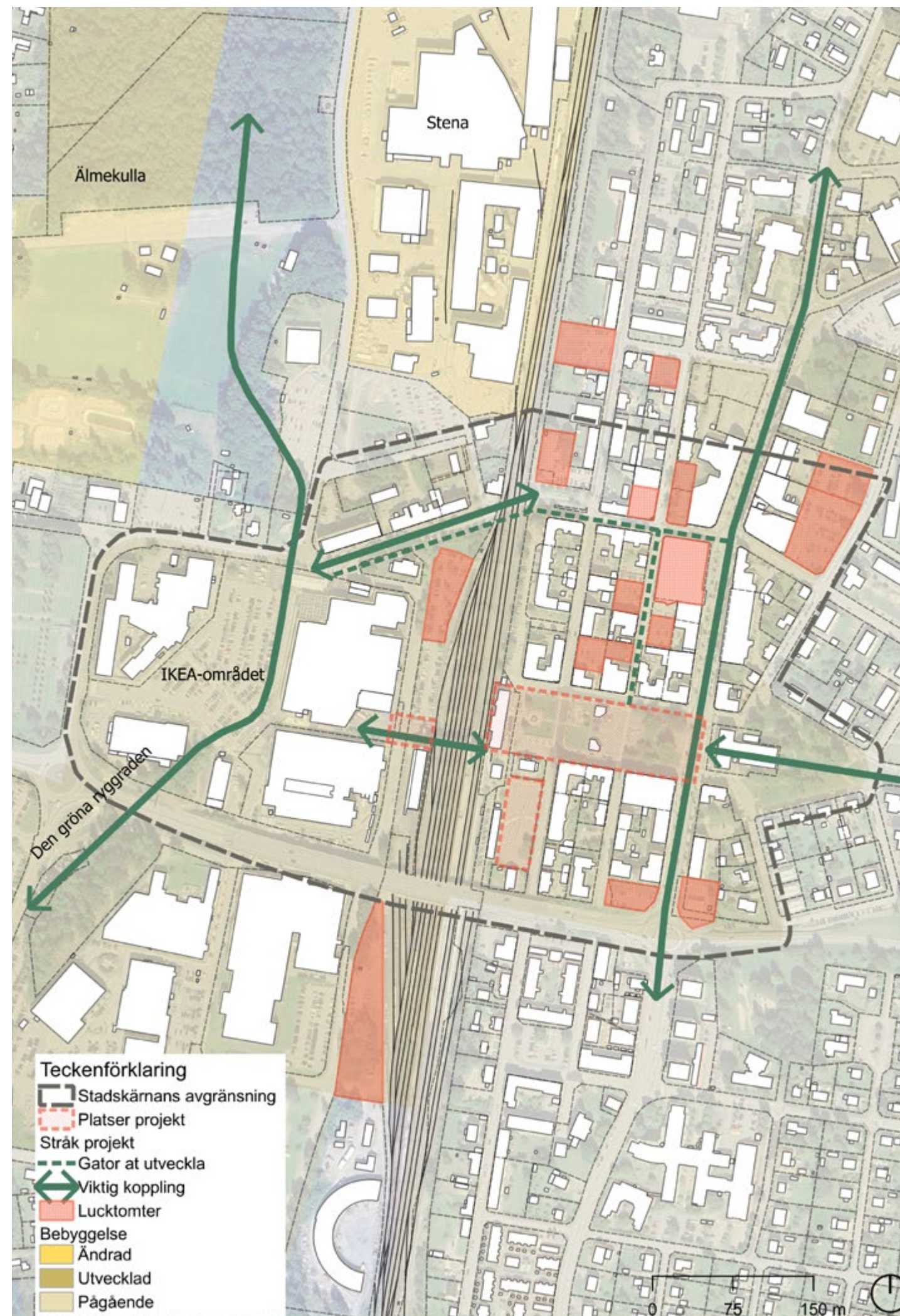

Bild 12. Älmhults stadskärna.

Delary

Bruksorten mitt i ån

Delary är en tidigare bruksort med ursprung i järnbruk. Det har funnits en sulfatfabrik och man har även tillverkat ånglok och vagnar för smalspåret till Strömsnäsbruk. Den historiska bruksmiljön utgör ett spännande inslag i bebyggelsen som i övrigt består av villaområden från olika tider. Helge å och Lillån är viktiga landskapliga karaktärselement med både större vattenytor som skapar utblickar och rinnande och forsande vatten. Det finns även vackra lövskogsmiljöer nära vattnet.

Ställningstaganden:

Landsbygdscentrum

Delary är tillsammans med Göteryd och Ryfors ett landsbygdscentrum. I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik. Det innebär bland annat att det ska finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Grönområde- och friluftsliv

Utveckla Badudden

- Badudden utvecklas som område för rekreation och friluftsliv.

Bind ihop strandstråk och slingor

- Koppla ihop befintliga stigar med nya där det saknas för att kunna gå och vandra längs med vattnet.

Besöksnäringen

- Delary har många spännande miljöer, kulturhistoria, natur och vatten som kan utvecklas ytterligare för att bli ett besöksmål i den västra delen av kommunen.
- Möjliggöra utveckling Delary industripark som ett besöksmål.
- Helge å.

Bebyggelse

Utveckla Bruksön

- Den gamla bruksmiljön har förutsättningar att utvecklas för verksamheter men även besöksnäringen kopplat till den historiska miljön med silo och tegelbyggnader.
- Bostäder skulle på sikt utgöra ett värdefullt inslag men behöver studeras vidare.

Planlagda tomter

- Tomter färdiga att bebygga finns i norra delen av orten.
- Delar av detaljplanen för Delary brukssamhälle med obebyggda tomter bedöms inte vara intressant att bebygga inom överskådlig tid då området inte ligger tillräckligt nära vattnet.
- Björkbacka: Nya strandnära tomter kan utvecklas norr om befintliga villakvarter väster om ån. Bevara pulkabacken och placera husen så att siktstråk från befintlig bebyggelse skapas i slänten ner mot vattnet. Strandzonen görs tillgänglig för allmänheten.
- Kölaboda: Nya strandnära tomter kan utvecklas på Helge Å östra strand. Hus placeras med fördel uppe på slänten med kvällssol och utsikt över vatten. Promenadstråk längre ner vid vattnet föreslås.

Verksamhet och industri

Värna befintliga verksamheter längs vägen

- Verksamhetsområdet längs gatan behålls för att värna det lokala företagandet som finns idag. En utveckling av bruksområdet ska ta hänsyn till befintliga verksamheter.

Möjliggör utveckling av Delary industripark

- Besöksmål (till exempel gokart och militärhistoriskt museum) ges möjlighet till expansion.

Transportinfrastruktur

Prioritera gående och cyklister i omgestaltning av centrumgatan

- Hallandsvägen är en högt trafikerad genomfartsväg. Det ger en barriäreffekt men skapar också möjligheter för handel och andra verksamheter tack vare genomströmning av fordon och människor.
- Åtgärder för att göra vägen mer säker och rumsligt tilltalande för gående och cyklister bör genomföras. Vägavsnittet genom byn kan gestaltas som en bygata med trottoarer och inslag av grönska.

Koppling Göteryd – Ryfors - Delary

- Kommunen ska verka för en gång- och cykelväg mellan Göteryd – Ryfors och Delary. Gång- och cykelväg finns mellan Delary och Ryfors skola idag.

Kollektivtrafik

- Verka för bättre förbindelser med kollektivtrafik längs med väg 120 på sträckan Markaryd – Älmhult.

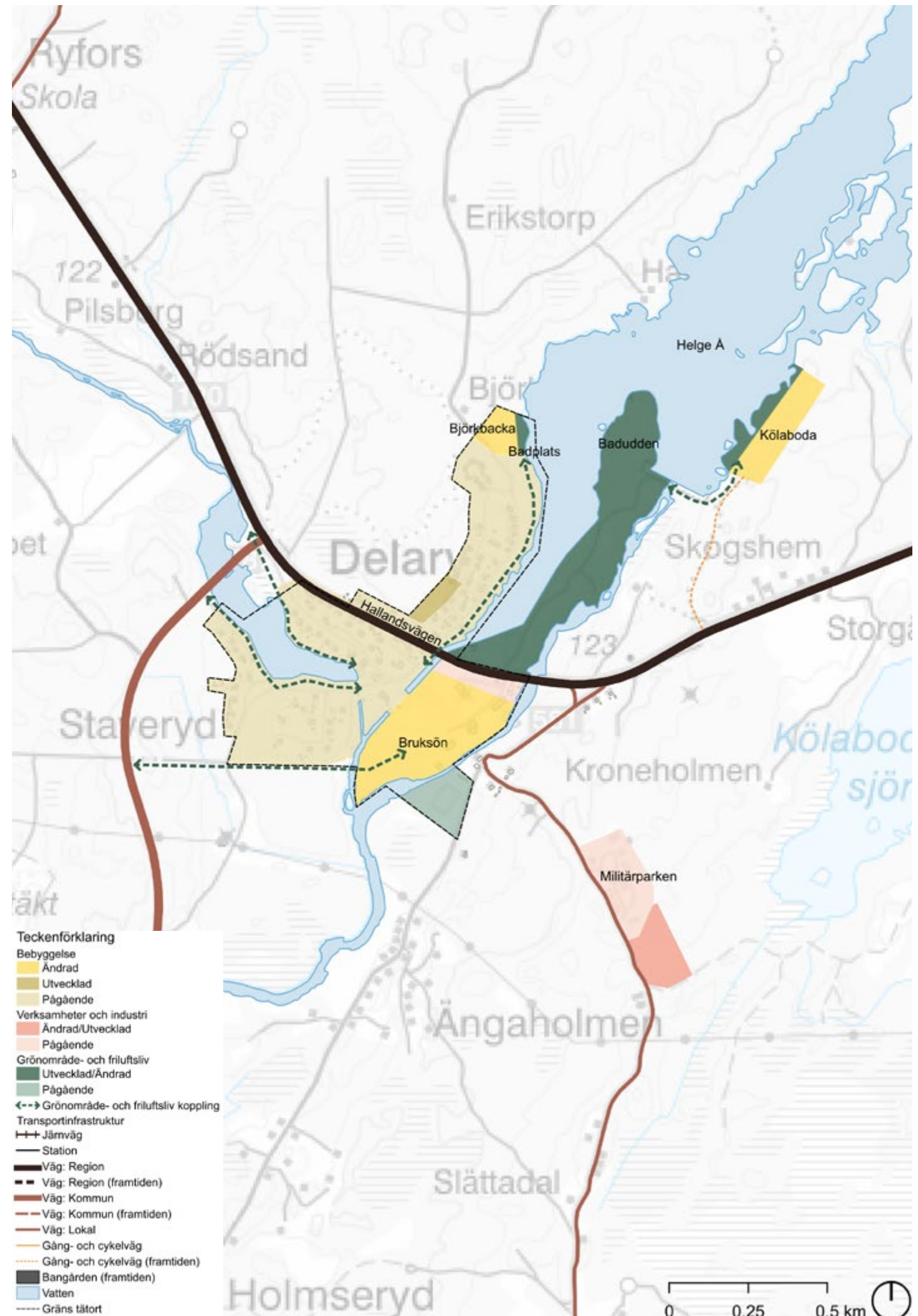

Bild 13. Mark- och vattenanvändning i Delary.

Diö

Bostadsorten vid Möckelns strand med tågförbindelser

Stationsområde med närhet till sjöar och vacker natur. Det finns god tillgång till service med skola, äldreboende och framför allt tågstopp vilket är ett lyft för orten. Möjligheterna till fritidsaktiviteter är många med båthamnar, ishall, festlokal, fotbollsplan och boulebanor. Orten har en industritradition med bland annat Gemla Möbler men även nystartade kreativa verksamheter.

Diö har potential som attraktiv bostadsort med närhet till sjö, vacker natur, tågpendling, fritidsaktiviteter och arbetsplatser.

Ställningstaganden:

Landsbygdscentrum

Diö är tillsammans med Liatorp ett landsbygdscentrum. I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik. Det innebär bland annat det ska finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg planlagda områden

- I Dihult finns planlagda och tillgängliga bostadstomter.

Möjliggör för nya områden vid sjön

- Norra Dihult pekas ut som område för att möjliggöra utveckling av nya bostäder norr om orten.
- Området väster om Kattesjön pekas ut som ett framtida bostadsområde med närhet till Diö station.
- Stranden ska vara tillgänglig för passage för allmänheten.

Utveckla och förtäta den centrala Åstaden till en ny blandbebyggelse

- Åstaden har stora kvaliteter och potential att utvecklas med fler bostäder och företag.
- Å-parken föreslås utvecklas som samlingspunkt genom att utnyttja ön mellan landsvägsbron och funkisfabriken.
- Förtätning föreslås på parkeringen vid Åbogatan.

Verksamhet och industri

Fokusera verksamheter i ortens utkanter

- Störande verksamheter förläggs på sikt i utkanten av orten nära vägen. I norr finns redan planlagd mark

i anslutning till befintliga verksamheter. Ytterligare expansionsmöjligheter ges i söder.

Grönområde- och friluftsliv

Utveckla strandområdena

- Utveckla Möckelns och Helge ås stränder för rekreation och friluftslivet.
- Värna naturen kring stränderna.
- Möjlighet till turistverksamhet.
- Möjlighet kring utveckling kring småbåtshamnen.

Bokhultet och andra områden för rekreation och friluftsliv

- Bokhultet är en tätortsnära skog för rekreation och friluftsliv som är en stor tillgång för boende och besökare.
- Sockertoppen är ett potentiellt besöksmål på orten och kan lyftas fram.
- Utveckla vattenkontakten.

Skapa Diö strandpromenad

- Det är viktigt att människor kan uppleva och röra sig mellan och genom naturområdena.
- En sammanhängande strandpromenad längs sjön föreslås från båthamnen via Åstaden – Bokhultet – Dihult och vidare norrut. Även vid Kattesjön föreslås ett allmänt tillgängligt stråk längs med sjön.

Besöksnäringen

- Diö har potential att bli en nod i en rik natur- och kulturmiljö. I Diös närområde finns Linnés Råshult, sjön Möckeln, Möckelsnäs och flera naturreservat men också andra besöksmål.

Transportinfrastruktur

Genomfartsgatan

- Bygatan genom Diö kan ses som en förebild för övriga orter med genomfartstrafik då den är utformad med hänsyn till gående och cyklister. Trottoarer och träd skapar en tilltalande och trygg miljö. Tryggheten för fotgängare och cyklister kan bli bättre med säkra övergångsställen.

Underlätta cykling

- Det centrala stråket genom Älmhults kommun, Älmhult, Möckeln, Diö, Liatorp och Eneyda ska på ett mer trafiksäkert sätt vara möjligt att cykla i. I första skede en koppling mellan Älmhult och Diö.

Kollektivtrafiknod

- Diö är en stationsort varför underlaget för kollektivtrafik bör förstärkas genom tillskapande av bland annat nya bostäder.

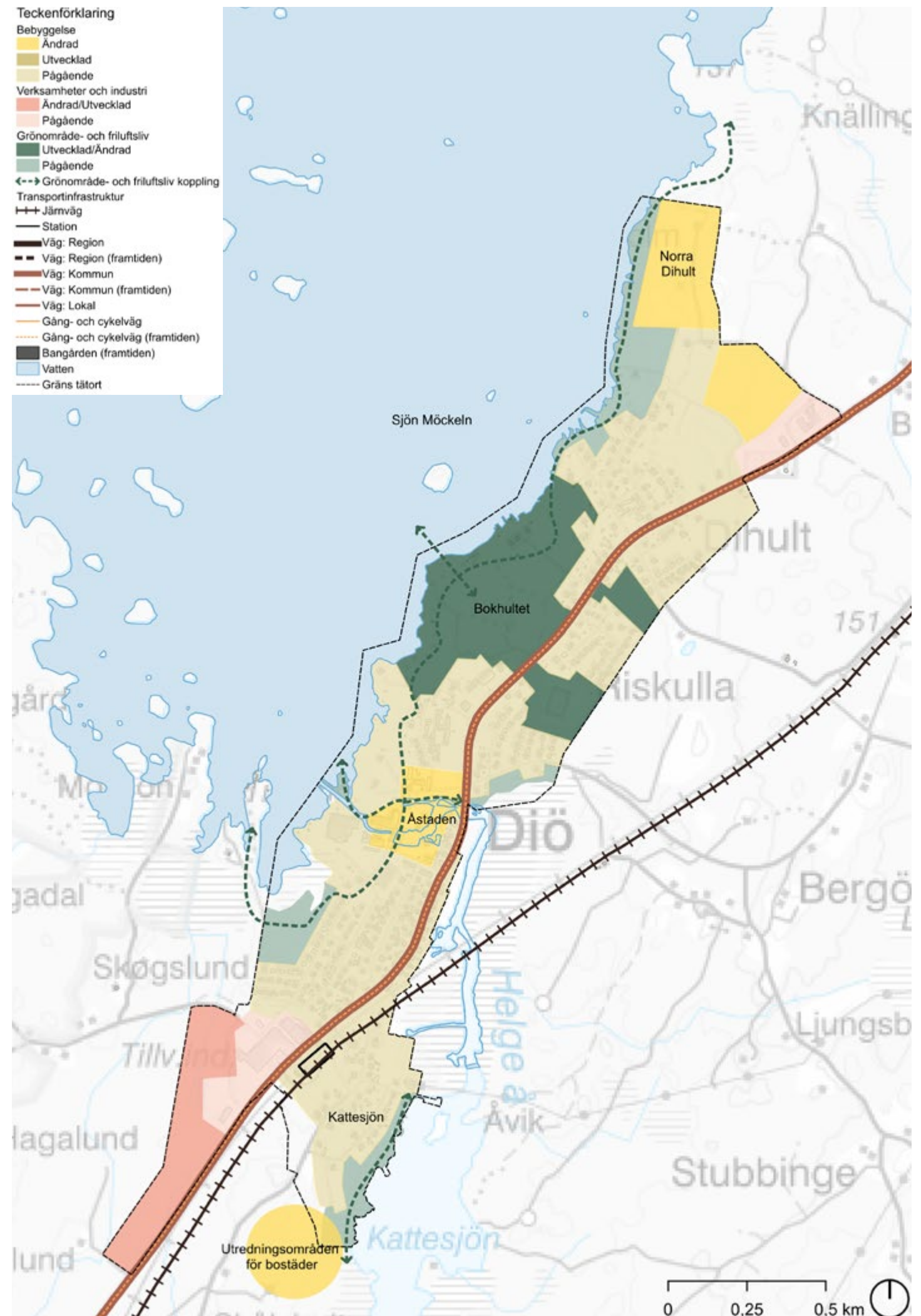

Bild 14. Mark- och vattenanvändning i Diö.

Enerйда

Boende- och verksamhetsort med närhet till Älmhult, Ljungby och Växjö

Enerйда är ett före detta stationsområde med stor industriverksamhet. Enerйда ligger inom pendlingsavstånd till såväl Älmhult, Ljungby och Växjö. Direkt norr om tätorten finns ett öppet kulturlandskap. Det finns planlagda bostadstomter för bostäder.

Ställningstaganden:

Landsbygdsnod

I en landsbygdsnod satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Det innebär att det bland annat ska finnas förskolor. Finns det efterfrågan på till exempel bostadstomter så bör kommunen utveckla möjligheten. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg planlagda tomter

- När det gäller ny tomtmark så finns redan idag mark planlagd för villabebyggelse.
- Utred möjligheten till lantliga tomter i anslutning till Enerйда.

Värna det historiska kulturlandskapet

- Bylandskapet: Det öppna småskaliga odlingslandskapet berättar om platsens historia och skapar attraktivitet för Enerйда som bostadsort då det ger vackra utblickar och tilltalande miljöer att röra sig genom.
- Enerйда radby: Kulturlandskapet som även beskrivs i länsstyrelsens kulturmiljövårdsprogram bör vårdas med hänsyn till de historiska värdena. Ny bebyggelse bör lokaliseras med hänsyn till bebyggelsestruktur och lokal byggnadstradition. Odlingslandskapets värden är beroende av ett aktivt jordbruk, baserat på både åkerbruk och betesdrift.

Verksamhet och industri

Främja verksamhetsutveckling

- Verksamhetsändamål prioriteras i områden som redan idag domineras av verksamheter, det vill säga längs med järnvägen norr om Smedjegatan och Viregatan, samt norr om Tubagatan.
- Bostadsbebyggelse som ligger inom verksamhetsområdet bör på lång sikt omvandlas till annat ändamål.
- Nya utvecklingsområden: Det är viktigt att möjliggöra fortsatt utveckling för ortens

verksamheter. Därför föreslås möjliga områden för expansion längs järnvägen och norr om befintliga verksamheter. Det finns redan obebyggd planlagd mark för verksamhetsändamål längs med järnvägen.

Grönområde- och friluftsliv

Värna ortens områden för idrott, rekreation och friluftsliv

- Idrottsområdet vid Eneborg används för fotboll, boule och cricket. Området kan utvecklas ytterligare som den centrala mötesplatsen i Enerйда.
- Området kan ytterligare utvecklas till den centrala mötesplatsen i Enerйда med omnejd.
- Det tätortsnära naturområdet sydväst om orten används delvis redan idag och kan utvecklas för rekreation och motion.
- Utveckla olika stråk i och kring Enerйда för rekreation och friluftsliv.

Transportinfrastruktur

Skapa planskild korsning

- Planskild korsning föreslås i nära anslutning till befintlig plankorsning med järnvägen.

Möjliggör för framtida station

- Det ska vara möjligt att på sikt återskapa en station och lämpligt läge ska studeras vidare.

Stärk infarten till Enerйда

- Utveckla infartsvägen till Enerйда så att det blir mer av attraktiv bygata.

Underlätta cykling

- Planera för ett sammanhängande cykelvägnät i stråket Älmhult, Möckeln, Diö, Liatorp och Enerйда. I första hand mellan Diö och Älmhult (Möckeln).

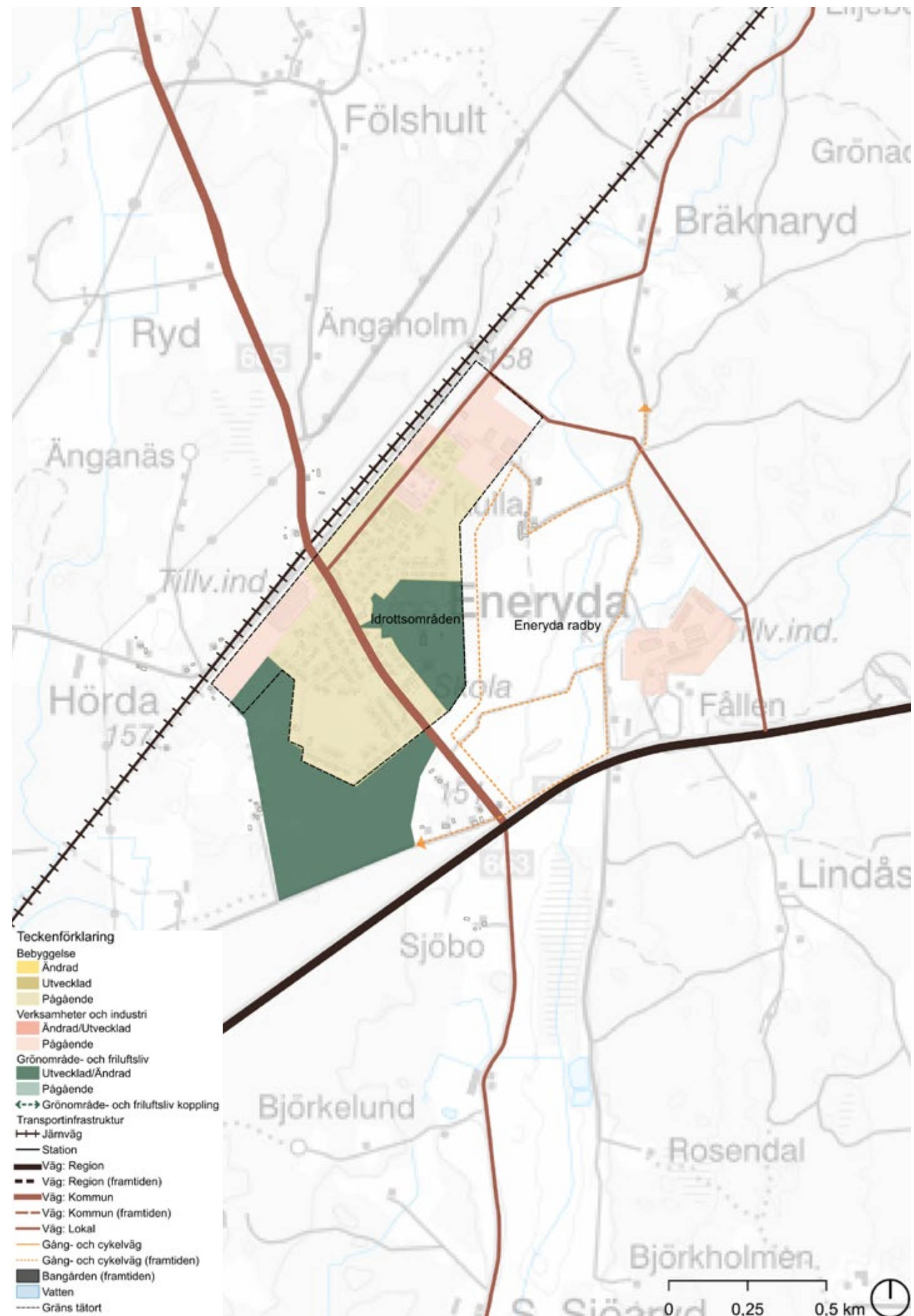

Bild 15. Mark- och vattenanvändning i Enerйда.

Göteryd

Entrén till det unika hällkisteområdet

Göteryd är en kyrkby med äldreboende och en fin hembygdsgård. Byn ska ses i sitt sammanhang där verksamheter, service och aktiviteter ligger utspritt i bygden och inte samlat till själva bykärnan. Det finns skola i Ryfors, badplats och fotboll i Ramnäs och en festplats vid Römningen. Olika verksamheter som träindustri, transport- och maskinfirmer finns i bygden.

Römningensområdet är unikt som ett av Sveriges hällkistetätaste områden. En satsning på att lyfta upp detta har gjorts med kulturstigar och en skyltad cykelväg Römningen runt.

Ställningstaganden:

Landsbygdscentrum

Göteryd är tillsammans med Delary och Ryfors ett landsbygdscentrum. I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik. Det innebär bland annat det ska finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg redan planlagda tomter

- Komplettering med ny bebyggelse bör ske på redan planlagd mark. Flera lediga tomter i den västra delen av byn.

Möjliggör bostäder vid sjön

- Inom Römningens LIS-område kan dagens bebyggelsegrupper längs med sjön kompletteras med ny bebyggelse. Särskilt utpekade är i Ramnäs.
- Vid intresse för exploatering krävs noggrann utredning med hänsyn till natur- och kulturmiljön.

Grönomsråde- och friluftsliv

Hällkisteområdet

- Göteryds natur- och kulturhistoria har potential att utvecklas ytterligare tillsammans med till exempel Delary.
- Möjliggör för anläggningar för boende och besökare längs med sjön Römningen i form av campingplatser, bryggor och cykel- och strövstigar.
- Anläggningar för besöksnäringen campingplatser, bryggor,
- Utveckla Römningens strandzon som ett LIS-område för turism och friluftsliv.

- Särskilda hänsyn behöver tas till natur- och kulturmiljön vid etablering av olika anläggningar.
- Infarten från väg 120 kan utvecklas som en entréplats med parkering och information och samtidigt fungera som en annons för att locka förbipasserande till området. Göteryd har potential som ett centrum för Römningens kultur- och friluftsområde.

Bevara och utveckla befintliga rekreativmöjligheter

- Fotbollsplanen mellan Göteryd och Ryfors består även på sikt.
- Badplatsen kan potentiellt utvecklas.
- Skogen mellan Göteryd och Römningen ska bestå som Göterydbornas tätortsnära naturområde med promenadslingor.

Transportinfrastruktur

- Kommunen bör verka för att det byggs en cykelväg till Ryfors.
- Verka för bättre förbindelser med kollektivtrafik längs med väg 120 på sträckan Markaryd – Älmhult

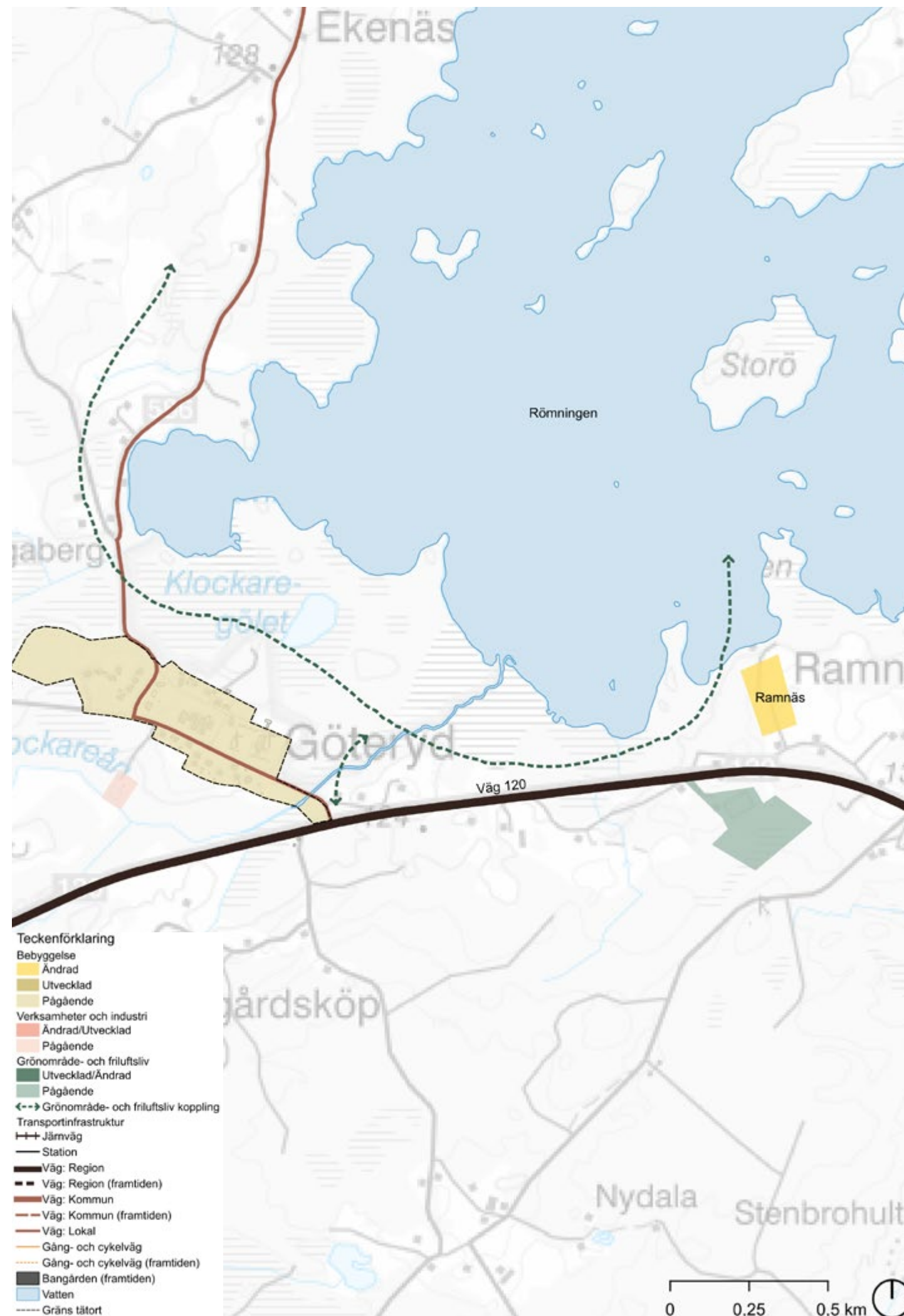

Bild 16. Mark- och vattenanvändning i Göteryd.

Hallaryd

Vackert vid Helgås strand

Hallaryd är en gammal kyrkby omgiven av ett öppet odlingslandskap och skogsmark med historiska lämningar, bland annat från kolningsverksamhet. Helge å slingrar sig genom orten och ger den en stark karaktär och goda förutsättningar för rekreation och friluftsliv. Tack vare ett stort engagemang från ortens invånare har Hallaryd en välkött idrottsplats, hembygdspark och stigar längs ån.

Hallaryd har potential både som boendeort och utveckling av besöksnäringen kopplat till Helge å.

Ställningstaganden:

Landsbygdsnod

I en landsbygdsnod satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Det innebär att det bland annat ska finnas förskolor. Finns det efterfrågan på till exempel bostadstomter så bör kommunen utveckla möjligheten. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Komplettera med ny bebyggelse på redan planlagd mark

- Hallaryds Åby: Här finns redan planlagda tomter nära ån, ny bebyggelse bör tillkomma inom befintliga detaljplaner.
- Västra delen av orten har en speciell karaktär tack vare kyrkmiljön och den glesa strukturen längs landsvägen med gluggar som utblickar mot landskapet. Hänsyn till denna struktur ska tas vid komplettering med ny bebyggelse

Bygg på landet

- Nybyggnation av enstaka tomter på landsbygden är redan möjlig utan detaljplan.
- Det omgivande landskapet brukas aktivt. Det finns möjlighet att vidareutveckla lokal odling och hålla landskapet öppet.

Grönområde- och friluftsliv

Besöksnäringen

- Ett område söder om Helge å pekas ut som lämpligt för utveckling av turism kopplat till fiske, paddling, övernattning och vandring.
- Ge möjlighet till olika former av tillfälligt boende längs med Helge å.
- Möjlighet även till bostäder inom området bör utredas.

Utveckla naturmiljön kring Helge Å

- Bevara och stärk möjligheten längs med ån för friluftsliv och rekreation.

Värna ortens parker

- Idrottsplatsen och hembygdsparken som redan idag är välködda rekreationsområden inne i tätorten värnas och utvecklas.

Teknisk försörjning

- Befintligt avloppsreningsverk ges utrymme för utvidgning.

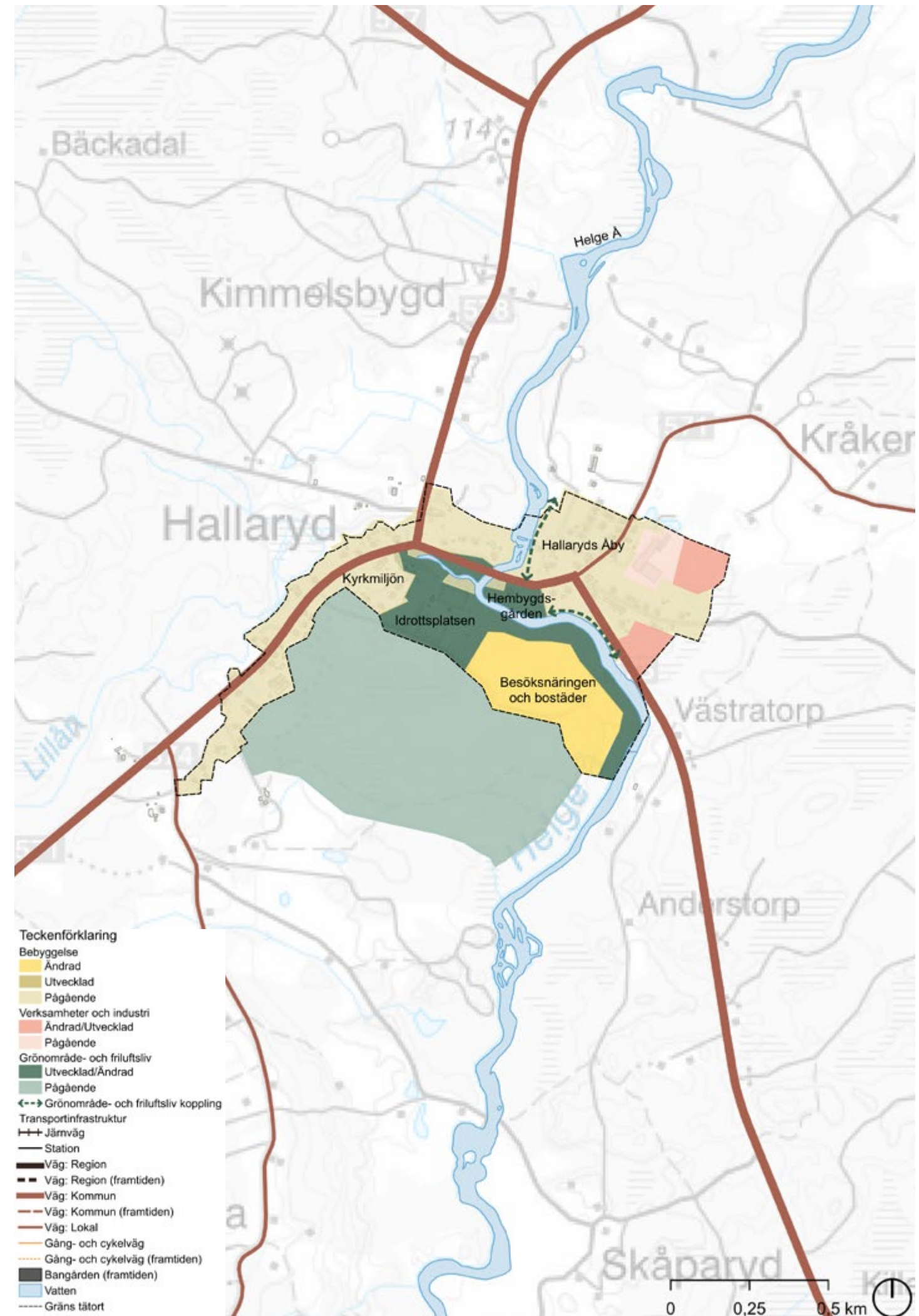

Bild 17. Mark- och vattenanvändning i Hallaryd.

Häradsbäck

Kyrkbyn att stanna till och roa sig i

Häradsbäck är en kyrkby i Härlunda socken med en timmerkyrka med anor från 1600-talet. Det öppna landskapet kring kyrkan centralt i orten finns beskrivet i länsstyrelsens kulturmiljöprogram. Orten är även känd för nöjesstället Balders hage som lockar besökare långväga ifrån. Häradsbäck har potential som en nod för östra delen av kommunen för nöje, turism och service.

Ställningstaganden:

Landsbygdscentrum

Häradsbäck bör på sikt tillsammans med Bråthult utvecklas till ett landsbygdscentrum. I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik. Det innebär bland annat det ska finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg planlagda tomter

- Tomter färdiga att bebygga finns centralt i orten.
- Utred möjligheten till lantliga tomter.

Grönområde- och friluftsliv

Öka möjligheterna till rekreation

- Idrott, bygdegård, naturområde och slingor öster om orten förvaltas och utvecklas.

Kulturmiljö

- Den kulturhistoriska värdefulla bebyggelsen bör vårdas och bevaras.

Transportinfrastruktur

Skapa ett tryggt och tilltalande gaturum genom byn

- Genomfartstrafiken är en tillgång men kräver också åtgärder gällande gestaltning och trafiksäkerhet.
- Trafikdämpande åtgärder behövs på flera platser i samhället.
- Det ska vara tryggt och säkert att gå och cykla längs väg 120, framför allt inne i samhället.

Underlätta pendling

- Kommunen bör verka för att det ska gå pendla med kollektivtrafik i stråket Traryd, Göteryd, Delary, Älmhult, Häradsbäck, Ryd och Urshult.
- Verka för att väg 120 blir bättre och säkrare.

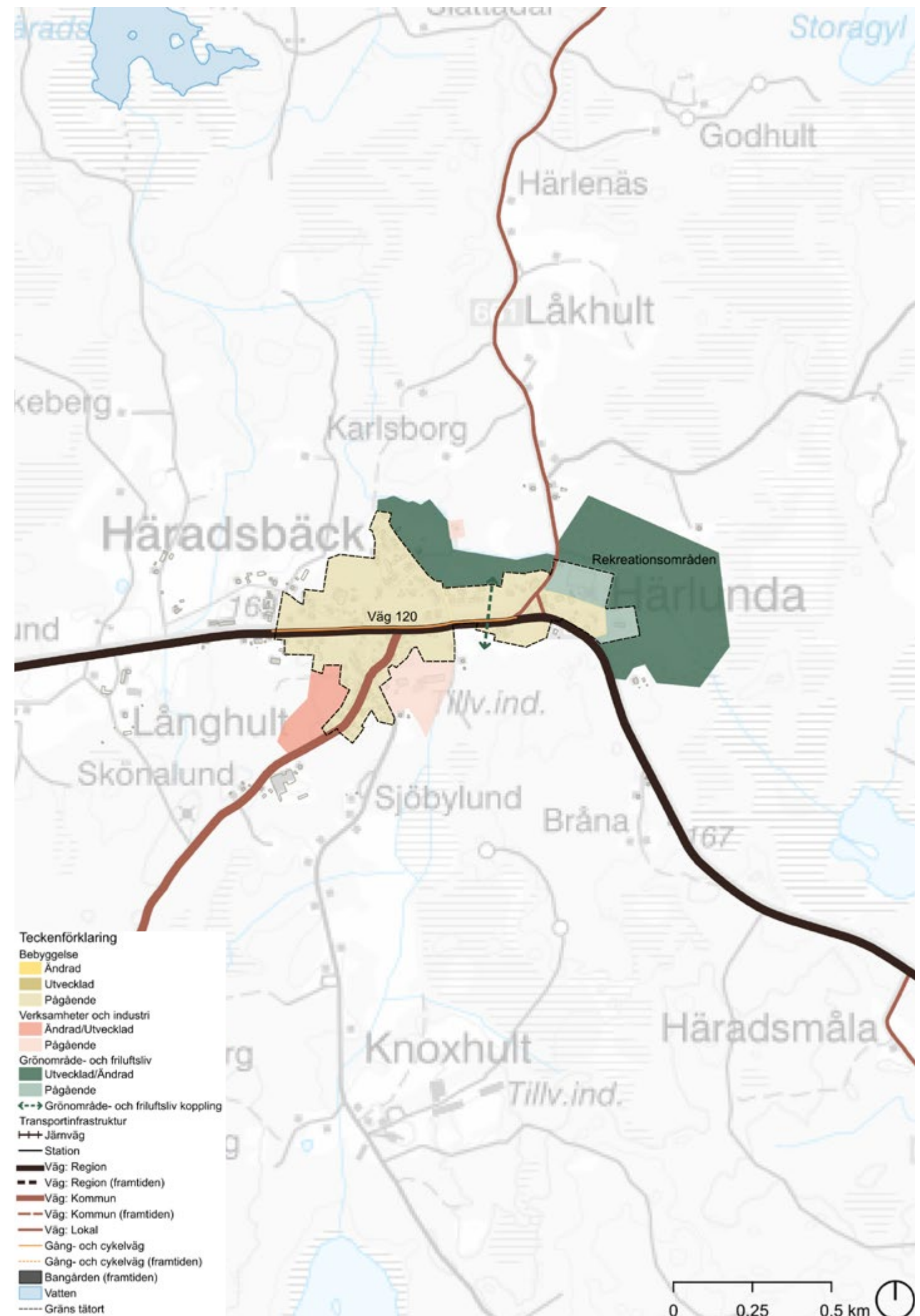

Bild 18. Mark- och vattenanvändning i Häradsbäck.

Liatorp

Det småstadsmässiga stationssamhället

Liatorp är ett historiskt värdefullt stationssamhälle med en lång industritradition sedan 1860-talet. Orten har en fin bykärna med stora kulturmiljövärden vilket beskrivs i länsstyrelsens kulturmiljöprogram. Det finns även livsmedelsbutik och vägkrog vilket bidrar med liv och rörelse och tillsammans med det naturnära läget gör Liatorp till ett charmigt samhälle. Liatorps kvalitet är dess småstadsmässiga täta bebyggelsestruktur sprungen ur det gamla stationssamhället, med närhet till service och natur.

Ställningstaganden:

Landsbygdscentrum

Liatorp är tillsammans med Diö ett landsbygdscentrum. I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik. Det innebär bland annat det ska finnas förskola, skola och boende för äldre. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg planlagda tomter

- Flera områden med planlagda tomter finns färdiga att bebygga.
- Utred möjligheten till lantligare boende med större tomter i östra och södra delen av Liatorp.

Bygg med hänsyn till stationsmiljön

- Stationssamhället är en kulturmiljö av länsintresse med sin järnvägsmiljö, villor från olika tider och mindre industrier. Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bevaras och vårdas och ny bebyggelse bör anpassas till denna.

Verksamhet och industri

Fokusera verksamheter längs järnväg i utkanten av orten

- Stationsläge kan i framtiden ge goda förutsättningar för verksamheter, pendling, arbetstillfällen osv.
- Befintliga verksamheter i söder ges möjlighet till expansion söderut längs järnvägen, samt sydväst om järnvägen.

Grönområde- och friluftsliv

Ta hand om bokskog och rekreationsslingor

- Idrottsområdet med fotbollsplaner ses som en viktig samlingsplats för idrott.

- Bokskogen väster om orten har höga natur- och rekreationsvärden som kan värnas och utvecklas.
- Starkare koppling mellan Liatorp och sjön Möckeln bör studeras, ev. även badplats vid Möckeln.

Transportinfrastruktur

Möjliggör station på lång sikt

- Det ska vara möjligt att återskapa en station på sikt, läge för detta ändamål pekas ut för att tillkommande bebyggelse inte ska hindra en sådan utveckling i framtiden.
- Att behålla dagens plankorsning är inte ett alternativ av säkerhetsmässiga skäl då tågtrafiken väntas öka i framtiden.
- Ny förbifart och planskild korsning med järnvägen föreslås norr om Liatorp. Lokaliseringen måste studeras ytterligare.
- Planera för ett sammanhängande cykelvägnät i stråket Älmhult, Möckeln, Diö, Liatorp och Eteryda. I första hand mellan Diö och Älmhult (Möckeln).

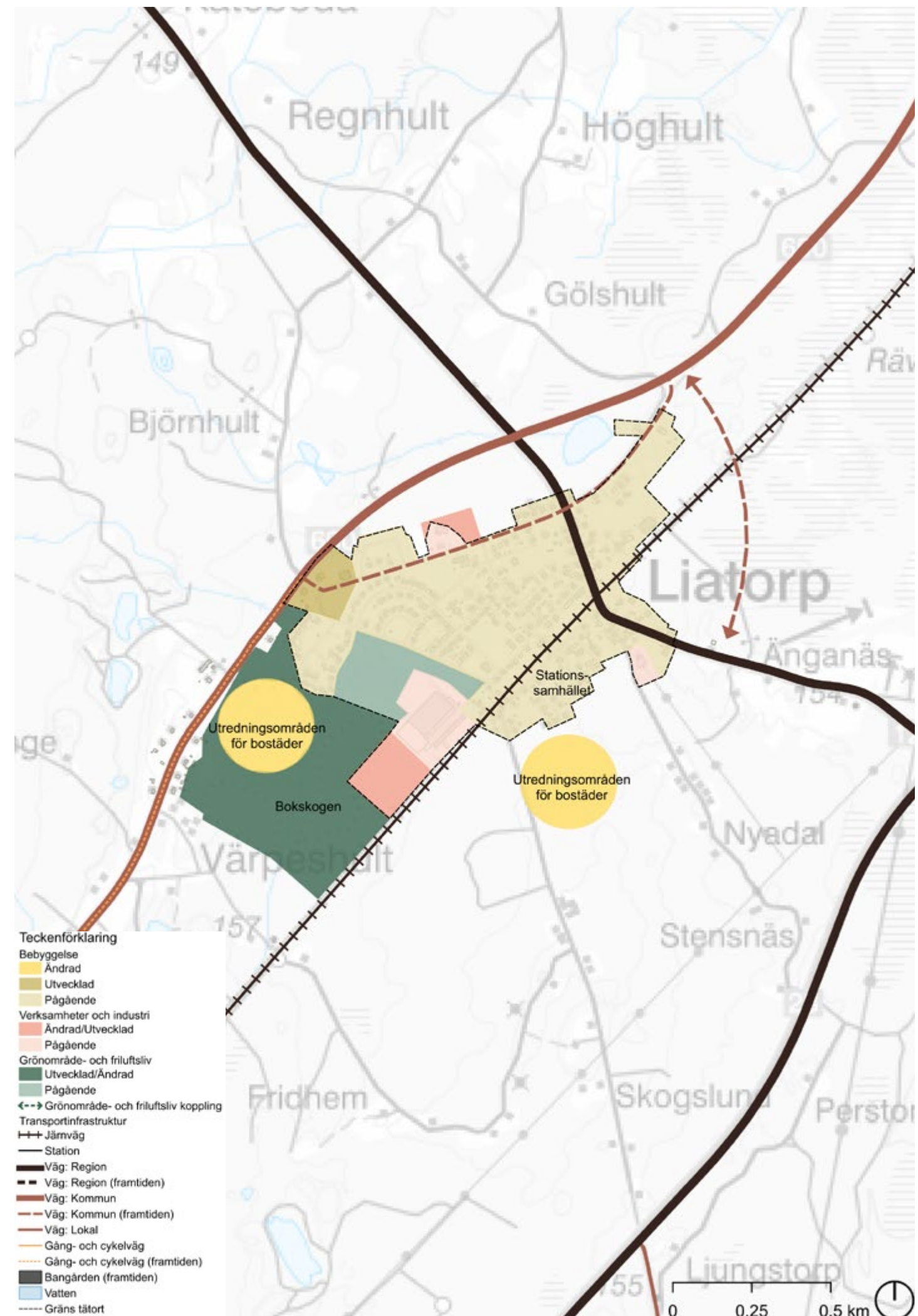

Bild 19. Mark- och vattenanvändning i Liatorp.

Pjätteryd

En lantlig kyrkby

Orten är en kyrkby i Pjätteryds socken och en samlingspunkt i korsningen mellan flera vägar, och relativ närhet till både Ljungby och Älmhult. Den fina bygdegården Brogård ligger i byns utkant. I närområdet finns dansbanan Björkö samt Gustavsfors som är känt för sitt ädelfiske. Lönshult och Stenshult ligger i nära anslutning till byn och erbjuder idylliskt lantligt boende.

Pjätteryds kvalitet är läget i en idylliskt lantlig trakt.

Ställningstaganden:

Landsbygdsnod

Pjätteryd är en utpekad landsbygdsnod. I en landsbygdsnod satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Det innebär att det bland annat ska finnas förskolor. Finns det efterfrågan på till exempel bostadstomter så bör kommunen utveckla möjligheten. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.

Bebyggelse

Bebygg redan planlagda tomter

- Villaby: Ny bebyggelse bör tillkomma inom befintliga detalplaner eller genom att detaljplan upprättas. Tomterna bör ha en tydlig gräns mot gatan. Bebyggelsen kan ligga på varierat avstånd och riktning från gatan.
- Kyrkbyn med förskola, kyrka, prästgård kan utvecklas för allmänna funktioner av olika slag. Ny- och tillbyggnader ska placeras och utformas så att hänsyn tas till kyrkmiljön.

Bygg varsamt i kulturmiljöerna

- Lönshult och Stenshult – kulturmiljöer där ny bebyggelse bör anpassas till den nuvarande bebyggelsens skala. Nya byggnader bör utformas så att de harmonierar med den lokala byggnadstraditionen och ska passa in i landskapsbilden. Bebyggelse placeras spridd längs med landsvägen.

- Kulhyttan: Historiska vägar och bebyggelseämningar kan användas som utgångspunkt vid eventuell nyetablering av bebyggelse på stora tomter. Längs den gamla landsvägens sträckning finns lämningar av äldre brukade marker. Djurhållning, till exempel hästgårdar, är ett naturligt inslag.

Grönområde- och friluftsliv

Bevara och utveckla det gemensamma grönområdet

- Centralt grönområde i anslutning till bygdegården och Lillån – behålls och utvecklas som naturpark med slingor för promenader.

Transportinfrastruktur

Förbättra kommunikationerna till Ljungby

- Vägen till Ljungby bör förbättras för att skapa en bra pendlingsväg mellan Älmhult och Ljungby.

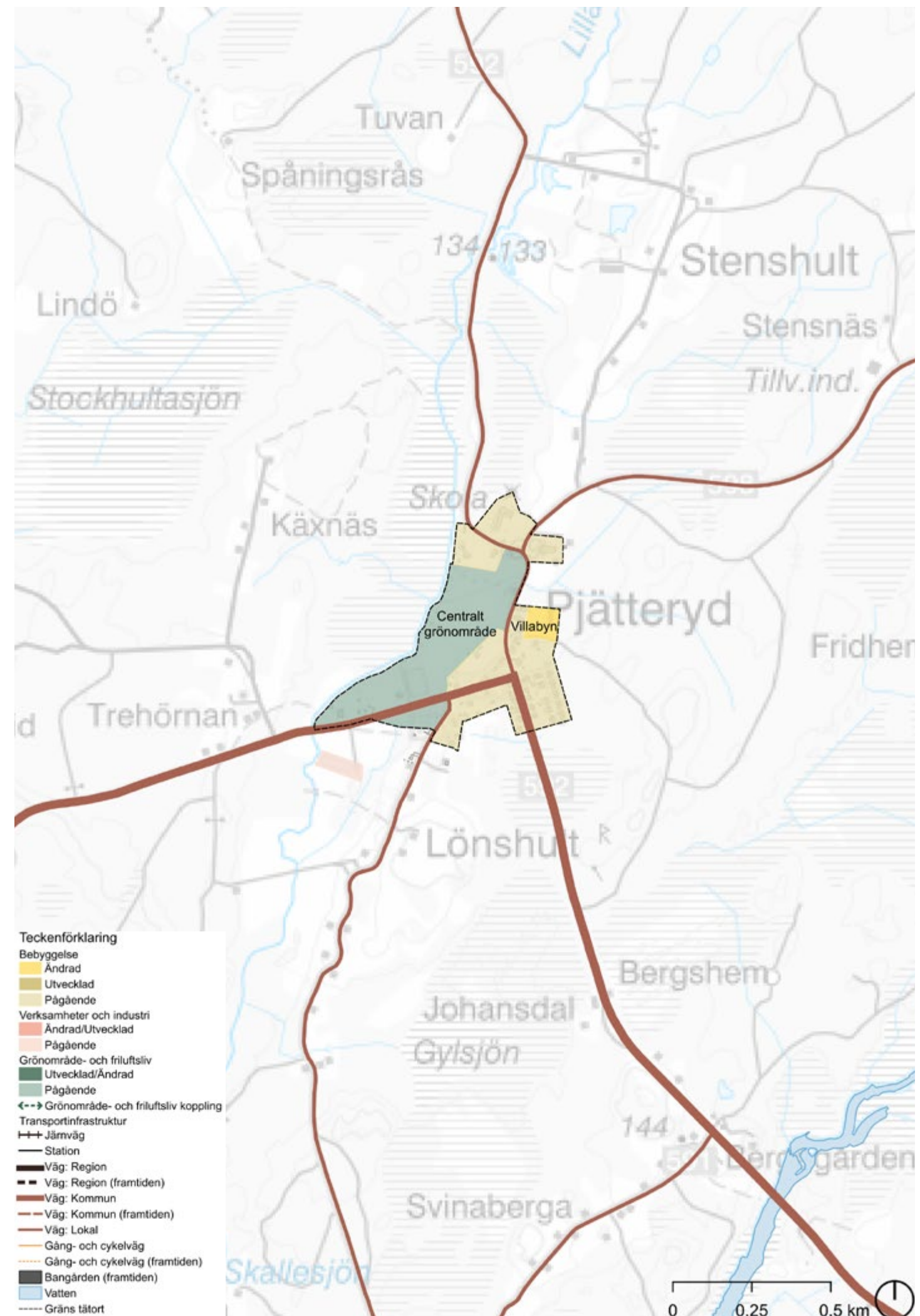

Bild 20. Mark- och vattenanvändning i Pjätteryd

Virestad

Jordbruksbygden

Virestad omges av ett öppet landskap med kommunens mest bördiga åkermark. Orten är en kyrkby med ursprung i en medeltida kyrka. Nuvarande kyrka är från tidigt 1800-tal och pryds av Nordens största altartavla av sockensonen Pehr Hörberg. Virestad har kommunens mest bördiga åkermark med aktivt jordbruk, men också ett aktivt föreningsliv, friskola, klädbutik och friluftsmöjligheter.

Ställningstaganden:

Landsbygdsnod

Landsbygdsnoder får tillgång till basservice i form av barnomsorg inklusive förskola, möjlighet till rekreation och mötesplatser i närmiljön och kommunalt vatten och avlopp. Den service som anges här ska ses som en miniminivå som kommunen vill upprätthålla, självklart får gärna nivån vara högre. Det behöver inte vara kommunen som utför servicen.

Bebyggelse

Uppmuntra byggande av mindre enheter på landsbygden

- Enstaka nya bostäder i anslutning till vacker natur eller sjöar ses som ett positivt tillskott på landsbygden.

Bebygg redan planlagda tomter

- Planlagda tomter i byn finns färdiga att bebygga.
- Utred möjligheten till lantliga tomter.

Värna det öppna jordbrukslandskapet

- Aktivt brukande av jordbruksmarken är en förutsättning för att landskapets karaktär ska värnas. Det finns möjlighet att vidareutveckla lokal odling och hålla landskapet öppet.
- Tillkommande bebyggelse bör endast ske i anslutning till befintliga gårdar.

Grönområde- och friluftsliv

Förbättra möjligheterna till närrekreation

- Rekreations- och motionsområdet öster om byn kan utvecklas med stigar och slingor.
- Virestadsjön är starten på kanotleden Helge å, Välje badplats och camping kan utvecklas med tanke på detta.
- Ett nytt cykelstråk runt sjön kan märkas ut tydligare.

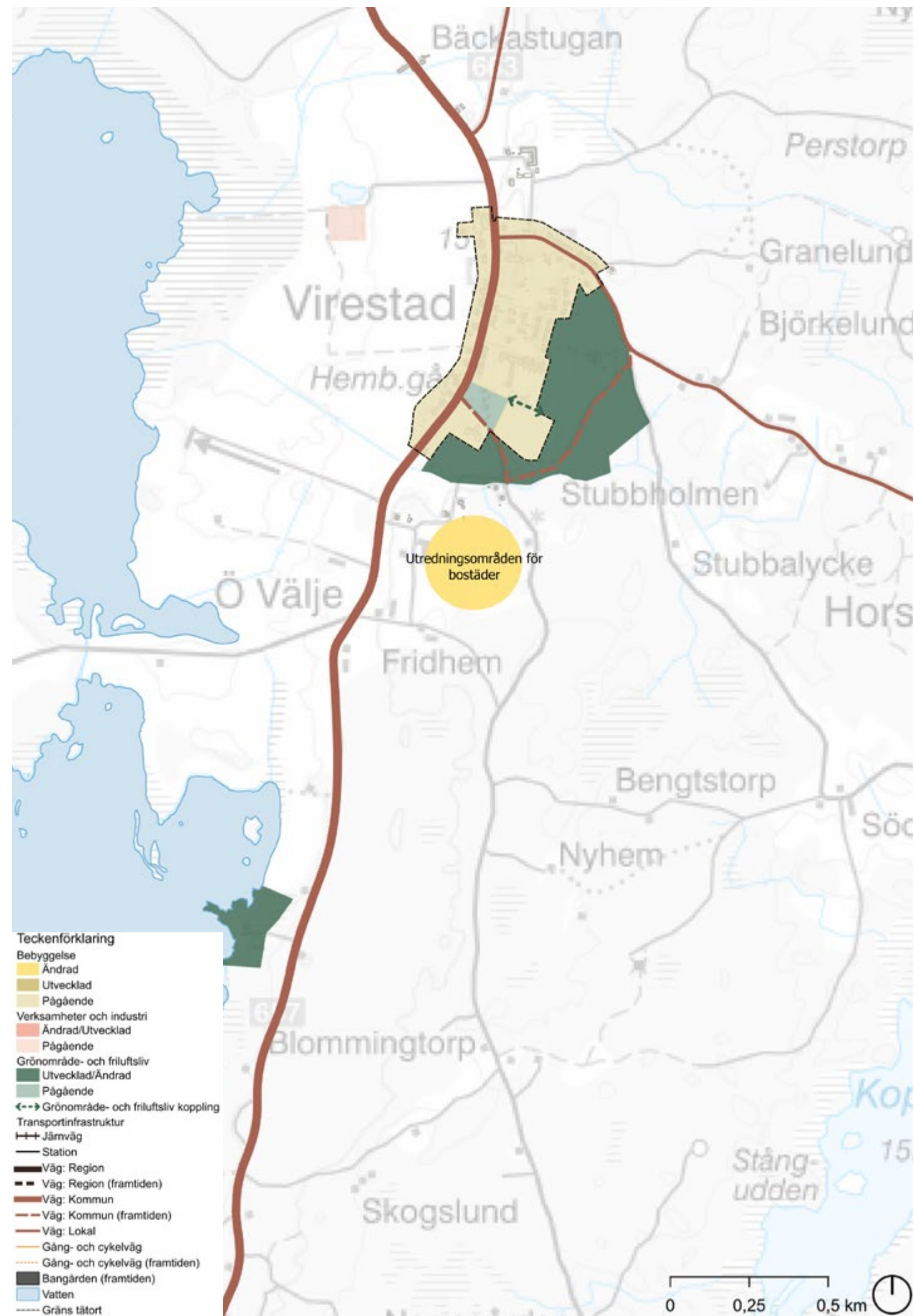

Bild 21. Mark- och vattenanvändning i Virestad.

Tematiska områden och riksintressen

Utöver utvecklingsinriktningen och mark- och vattenanvändningen består planförslaget av ett kapitel som behandlar allmänna intressen såsom riksintressen, bostadsförsörjning, teknisk försörjning och infrastruktur.

Detta är viktiga frågor som både kan vara geografiska såsom naturreservat och riksintressen men även tematiska såsom näringsliv och solcellsanläggningar. Hänsyn ska tas till dessa i den översiktliga planeringen men även vid efterföljande planering och tillstånd. Det kan handla om detaljplanering, förhandsbesked, bygglov och tillstånd enligt olika lagstiftningar.

Riksintressen

Riksintressen är geografiska områden och funktioner som är viktiga ur ett nationellt perspektiv och kan handla om både bevarande och exploatering. Det kan handla om vägar, järnvägar, kulturmiljövård eller naturvård. Även om ett riksintresse har en geografisk avgränsning så kan åtgärder som vidtas utanför ett riksintresse medföra påverkan på riksintresset.

Tematiska områden

Tematiska områden handlar det om allmänna intressen såsom naturvård, näringsliv, besöksnäring, service eller infrastruktur.

Ställningstaganden

Till riksintressen och tematiska områden finns det ställningstaganden som är vägledande i planering, bygglov och tillstånd men också i andra processer.

Bostadsförsörjning

De senaste tio åren har befolkningen ökat med drygt 15 procent och beror på till stora delar på ett starkt och växande näringsliv. Älmhult ska vara en attraktiv boendekommun med ett varierat utbud som motsvarar efterfrågan på bostäder. Det handlar om nya bostadsområden i Älmhult, förtätningar och kompletteringar i tätorterna och möjlighet till att bygga ditt bostadshus på landet.

Ställningstaganden:

Bra samarbete mellan kommunen och andra aktörer inom samhällsbyggnadsområdet ger snabbare processer för detaljplaner och bygglov.

- Varierat bostadsutbud som motsvarar efterfrågan.
- Goda möjligheter till attraktivt boende i Älmhults tätort, i de mindre tätorterna och på ren landsbygd.
- Tidigt i planprocessen ska samverkan ske mellan kommunen och byggaktörer.
- Genomförande av strategiska markförvärv ger kommunen större möjlighet att genomföra översiktsplanen.

- Kommunen ska underlätta för andra aktörer att förädla marken och exploatera för olika ändamål, såväl för bostäder som för industri och verksamheter.

Bild 22. Flygfoto över Älmhult.

Attraktiva boendemiljöer

Boendemiljöer ska präglas av en blandning av olika boendetyper och upplåtelseformer med bra gång- och cykelvägar, närhet till grönområden och anläggningar för kultur, idrott och fritid.

Ställningstaganden:

- Områden med sammanhängande bostadsbebyggelse utgörs av främst bostäder men också funktioner såsom skolor, förskolor, LSS-boende, service, grönområden samt olika anläggningar för kultur, idrott och fritid.
- Samhället ska utvecklas i samma takt som bostäder bygg. Det är viktigt att utbudet av service, infrastruktur och kultur- och fritidsmöjligheter ökar i samma takt som befolkningstillväxten.
- Kommunen möjliggör för variation vad gäller boende- och upplåtelseformer samt olika arkitektoniska uttryck.
- All planering sker med utgångspunkten att nå en bra variation av bostäder, kultur, natur- och grönområden och service för att få attraktiva miljöer.

- Trygga samband ska stärkas mellan olika områden och delar av våra tätorter.
- För att stärka tryggheten ska det finnas flera vägar att ta sig mellan områden och särskilt fokus på ytor och stråk som upplevs som otrygga.
- Lokalisering av offentlig eller kommersiell service bör i första hand ske till de centrala delarna eller i områden med blandad bebyggelse i lägen med tillgång till kollektivtrafik och bra gång- och cykelvägar.
- Stärk och utveckla en egen identitet inom befintliga och nya områden.
- Varje område och tätort ska ha en målpunkt som underlättar möten, rörelse och aktiviteter året runt. Det kan handla om grönområden för rekreation, spontanidrott och friluftsliv samt anläggningar för kultur, idrott och fritid.
- Tydliga gränser och entréer mellan bebyggelse, parker och natur ska skapas. Byggnader ska visa framsida och huvudentré mot gatan.

Bild 23. Flerbostadshus i Hagabo.

- Inom ett mindre avstånd från bostaden, förskola och skola ska det finnas ett varierat grönområde.
- I varje ort eller område bör det finnas ett större mångfunktionellt grönområde.
- Grönplanen för kommunen som är under framtagande preciserar avstånden mellan grönområden och bebyggelse ytterligare.
- Utemiljön i skolan och förskolan är en viktig del av utbildningen och ska utformas med omsorg. Miljön ska stimulera till trivsel och lärande, ge plats för sol och skugga, avkoppling och umgänge.
- Utemiljön i skolan bör delas in i en tryggare del och en del som är "vildare". Den vilda delen ska möjliggöra för rörelse, fysisk aktivitet och utmaningar. Den delen bör utgöras av naturpartier.

Utredningsområden

Ställningstaganden:

- Vissa områden pekas ut som utredningsområde. Det kan handla om att utreda förutsättningarna avseende markägande, markförhållanden eller intresset på platsen för till exempel bostäder.

Bild 24. Lekplats i Västra Bökhult.

Kulturmiljövård

Kulturmiljövård innebär att vi ska vårda, förvalta och levandegöra kulturvärden i bebyggelsen, kulturlandskapet och fornlämningar. Det är inte bara äldre miljöer som har kulturhistoriska värden utan även våra vardagsmiljöer från senare tid. I länets kulturmiljöprogram från 2012 har värdefulla kulturmiljöer valts ut.

Värdefulla regionala kulturmiljöer

Spjutaretorp, Taxås, Liatorp, Håralycke, Kristiga och Lycke, Husjönäs, Härlunda, Eneyda, Linnefälle, Agnshult, Sännehult, Ön och Åbogen, Slätthult, Svinaberga, Lönhult, Bårshult, Fagerhult, Askenäs, Sjuhult och Ekenäs, Torsholma, Hallaryd, Västra Vägla, Höö, Råshult och Stenbrohult, Älmhult.

Ställningstaganden:

- Ny bebyggelse bör anpassas med hänsyn till den äldre bebyggelsestrukturen och till den lokala byggnadstraditionen.
- Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse ska vårdas och bevaras.

- En stor del av kulturmiljöerna utgörs av odlingslandskap vars värden vårdas och bevaras genom ett aktivt jordbruk.
- Riktlinjerna i länsstyrelsens kulturmiljöprogram utgör ett underlag vid förvaltning, utveckling och ändring.
- Attraktiva kulturmiljöer och riksintressen värnas om när Älmhult förtäts och växer, så att de uppmuntrar invånare och besökare till ett kulturliv med kopplingar till områdets historia.

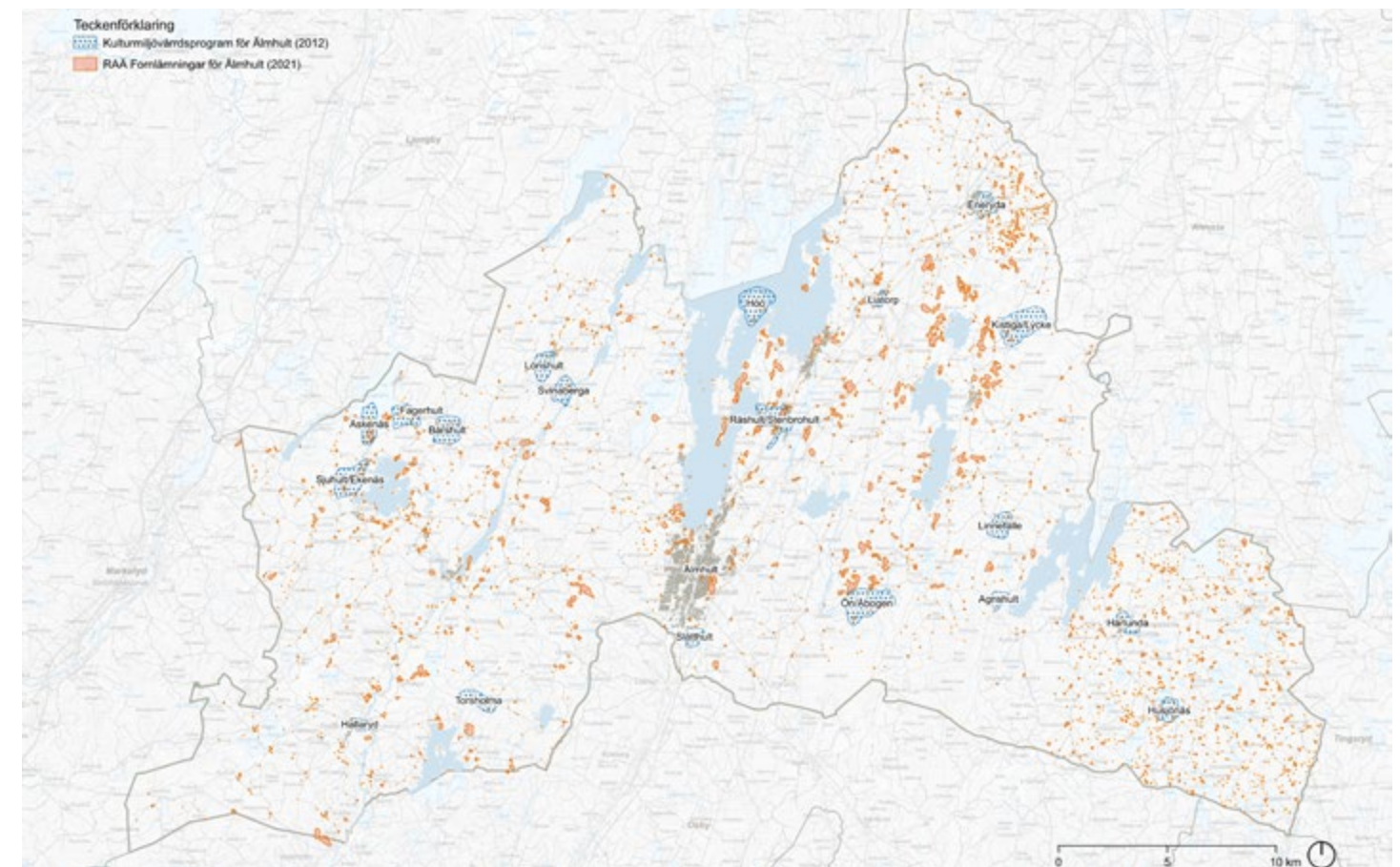

Bild 25. Kulturmiljövård.

Fornlämningar

Inom Älmhults kommun finns 1000-tals registrerade fornlämningar.

Ställningstaganden:

- Utred tidigt fornlämningar som kan påverkas.
- Utifrån dignitet på fornlämningen ska anpassning göras för att kunna bevara och integrera den i den planerade miljön.

Kulturmiljöprogram

Ett kommunalt kulturmiljöprogram för Älmhults tätort är under framtagande. I samrådet kommer programmet inte vara antaget men arbetas in i granskningsförslaget av översiktsplanen.

Ställningstagande:

- Kulturmiljöprogrammet för Älmhults tätort utgör ett underlag vid detaljplanering, bygglov och som vägledning vid om-, ny- och tillbyggnad.

För riksintressen enligt kulturmiljövården, se kapitlet riksintressen.

Bild 26. Taxås naturreservat.

Näringsliv, handel och arbetsmarknad

Ett starkt näringsliv

Näringslivet i Älmhult kännetecknas av såväl flera större aktörer som stor mångfald av företag.

Det finns cirka 2 500 olika och unika företag som tillsammans bildar ett dynamiskt och växande näringsliv.

Ställningstaganden:

- Det ska vara enkelt och möjligt att bedriva, utveckla, växa och starta verksamheter i hela Älmhults kommun.
- Det ska finnas mark för utveckling och expansion av kunskaps- och tjänsteintensiva verksamheter i centrala Älmhult.
- I centrala Älmhult, på östra och västra sidan om järnvägen finns Älmhults stadskärna med en blandning av kunskaps- och tjänsteintensiva verksamheter, bostäder, mötesplatser, handel och nöjen.
- Utbildning och kreativt företagande är lämpliga verksamheter i stationsnära lägen. Fler arbetsplatser centralt ökar rörelsen i stadskärnan och möjliggör fler möten vilket är attraktivt för arbetspendlare.
- Det ska finnas industri- och verksamhetsmark i flera skeden (planering, markreserv, detaljplanerad och färdigställd).
- Störande verksamheter och industri ska huvudsakligen lokaliseras till områden med avstånd till känsligare markanvändning såsom bostäder och skolor. Det innebär en placering i utkanten av orterna eller i redan utsatta miljöer. Det omvända gäller också, bostäder och skolor ska inte placeras i närheten av störande verksamheter.
- Befintliga verksamheter och industrier i hela kommunen ska ges möjlighet att utvecklas.
- Säkerställ tillgänglighet med gång, cykel eller kollektivtrafik till större industri- och verksamhetsområden.
- Den digitala infrastrukturen är grundläggande för att kunna bedriva verksamhet i hela kommunen.
- Besöksnäring se kapitel Friluftsliv och besöksnäringen.

Nav för logistik

- Älmhults tätort ska fortsatt utvecklas till ett nav för logistik. Terminalområdet ska möjliggöra god tillgång till godstransporter via järnväg och väg.

Handel och service

Ställningstaganden:

Handel och service i centrala Älmhult

- Älmhults stadskärna är kommunens självklara centrum och ska vara en levande stadskärna med handel, service, boende, mötesplatser och en plats att vara på och besöka.
- Stadskärnan ska utvecklas och förstärkas med ett grundutbud av sällanköp, dagligvaror och service men också verksamheter och handel med spets.
- Stadskärnan ges en tydlig avgränsning för att koncentrera flöden och för att kunna prioritera den offentliga miljön inom detta område.
- Den offentliga miljön i stadskärnan ska bidra till att människor vill vara där och stadskärnan ska ha en tydlig identitet.
- Det ska vara lätt att ta sig till Älmhults stadskärna med kollektivtrafik, cykel, till fots eller med bil.
- I stadskärnan ska företräde ges för korttidsparkering (exakt tid anges inte) för att bidra till ökad tillgänglighet och flöde.
- Olika områden och målpunkter inom stadskärnan men också till och från denna ska knytas ihop.

Älmhults handelsplats

- Ett område för handel, service och aktiviteter som är av regional betydelse.
- Det ska vara attraktivt och lätt att ta sig till området och vistas på platsen för alla trafikslag såsom bil, kollektivtrafik, cykel och gång.

Älmhults västra handelsområdet (Vena)

- Västra handelsområdet är ett område för livsmedelshandel, drivmedel, service och annan volymhandel för den centrala och västra delen av kommunen.
- Det ska vara attraktivt och lätt att ta sig till området och vistas på platsen för alla trafikslag såsom bil, kollektivtrafik, cykel och gång.

Handel och service i hela kommunen

- Det är viktigt att bibehålla den kommersiella service som finns i kommunen, särskilt med fokus på livsmedel och drivmedel.
- Utveckla servicepunkter i tätorterna med olika former av handel och service.
- Utveckla tillgängligheten med leverans när det gäller e-handeln.

Arbetsmarknad

Tillgången till arbetskraft och till rätt sorts arbetskraft är avgörande för näringslivets utveckling. Kompetensbehovet för Älmhults näringsliv i hög grad diversifierat. Näringslivet består av industri, handel och kunskaps- och tjänsteintensiv sektor. Konkurrensen om arbetskraft ökar varför det är allt viktigare att såväl arbetsgivare som boendekommun har en hög attraktionskraft.

Ställningstaganden:

- Stärk och utveckla infrastrukturen för att knyta ihop arbetsmarknader så att det blir lätt och effektivt att pendla.
- Tillgång till bra utbildning från förskola till gymnasium.
- Förstärka möjligheten till eftergymnasial utbildning i centrala Älmhult i syfte att stärka matchningen på arbetsmarknaden.
- Det ska vara attraktivt och lätt att bo i Älmhult.

Areella näringar

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse enligt 3 kap 4§ miljöbalken.

Jordbruksmark

Älmhults kommun definierar brukningsvärd jordbruksmark enligt följande

- Ingår bland jordbruksblocken (underlag från Jordbruksverket) som är stödberättigande jordbruksmark enligt EU:s definitioner.
- Det är uppenbart utifrån läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar att marken brukas eller har brukats som jordbruksmark.

Ställningstaganden:

- Prioritera jordbrukets möjligheter att bedriva och utveckla verksamheten på och kring brukningsvärd jordbruksmark.
- Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelsegrupper eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte

kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

- Översiktsplanen är vägledande och ytterligare lokaliseringsutredningar ska i normalfallet därför inte krävas i samband med lokalisering på jordbruksmark.
- Komplettering av enstaka bostadshus på jordbruksmark ses som positivt men får inte försvåra för befintliga verksamheter att bedriva jordbruk oavsett skala.

Skogsbruket

Skogen är viktig ur många aspekter men i aspekten att skogsbruket är av nationell betydelse innebär det att skogsnäringen så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

Ställningstaganden:

- Vid exploatering och etableringar ska frågan kring möjligheten att bedriva rationellt skogsbruk hanteras.

Bild 27. Älmhults station

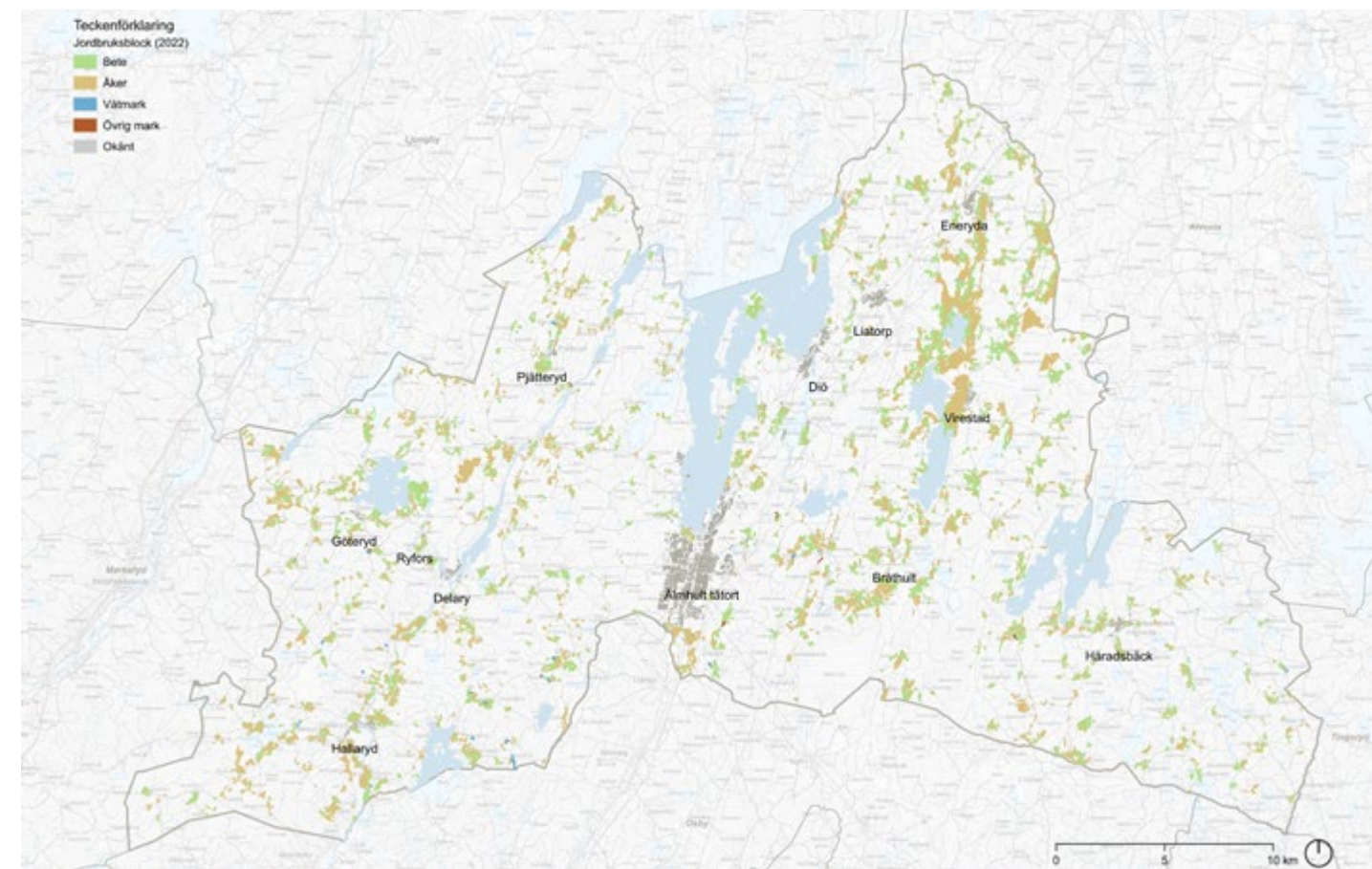

Bild 28. Jordbruksmark.

Kultur, friluftsliv och besöksnäring

Kommuninvånare, besökare och verksamma i Älmhults kommun ska ges möjlighet att uppleva Älmhults kommuns olika miljöer som är kopplade till naturmiljön, kulturmiljön, friluftslivet och olika besöksmål. Det handlar om stora sammanhängande lövskogsområden, alla sjöarna och platser som kopplas till välkända personer. I Älmhult börjar Småland!

Besöksnäringen och friluftslivet delas upp i särskilt viktiga platser, områden och stråk.

Generella ställningstaganden för platser, områden och stråk:

- Utveckla och stärka tre teman inom besöksnäringen; utomhusaktiviteter, mat och dryck samt natur, kultur och design.
- Det finns ett särskilt behov att förstärka mat och dryck genom till exempel gårdsbutiker, lokalproduktion och platser att äta och dricka på.
- Ofta är det natur- och kulturmiljön som skapar attraktiviteten för att besöka och uppleva platser och områden. Det är därför viktigt att bevara dessa områden men också med hänsyn till värdena att utveckla dessa platser.
- Utveckla fler aktiviteter och upplevelser, särskilt för barn och unga, både inomhus och utomhus.
- Det behövs aktiviteter längs med vandringsleder såsom utsiktstorn, äventyrsrundor, hängbroar i träd, cykling i olika former, övernattnings- och vindskydd.
- Det ska finnas öppna mötesplatser i alla områden eller tätorter.
- Mer varierande och utmanande sträckor för cykling, löpning och vandring.
- Stärk de mindre orter eller noderna som idag har besöksflöden avseende besöksnäringen.
- Verka för fler övernattningsmöjligheter i hela kommunen. Det kan handla om ställplatser, B&B, camping och vindskydd.
- Utveckla samverkan med olika aktörer för att stärka och tillgängliggöra besöksnäringen. Det kan handla om andra kommuner, myndigheter, företag och civilsamhället.
- Stärk och utveckla det ovanliga eller unika.
- Utveckla tätortsnära naturområden som mötesplatser för invånarna genom att skapa aktivitetsytor, grillplatser med mera.
- Koppla ihop områden och stråk för friluftsliv och besöksnäring inom kommunen men även med områden och stråk i angränsande kommuner såsom nationalparken Åsnen, Skåneleden, banvallen mot Kristianstad och Sydostleden.

Platser

Det finns många platser runt i hela kommunen som är väl värda ett besök. Två platser är särskilt viktiga för besöksnäringen. Den ena är Älmhults tätort med IKEA-museum som ursprungligen var det första IKEA-varuhuset. Den andra platsen är Linnés Råshult där Carl von Linné föddes.

Ställningstaganden:

- Möjlighet för området med bland annat IKEA museum att utvecklas som ett viktigt besöksmål i sig men också i en större helhet.
- Fortsatt arbetet med att utveckla Linnés Råshult till världsarv.

Områden

Det finns många områden som har stora natur- och kulturmiljövärden. Vissa har särskilt goda förutsättningar att utvecklas som besöksmål. Det innebär emellertid inte att andra områden inte är viktiga för besöksnäringen och friluftslivet.

Områden som särskilt prioriteras

Möckelnområdet
Helge Å - väster
Helge Å - öster
Femlingen
Vakö myr
Römningen
Blockstensskogen

Möckelnområdet och Linnés Råshult

Området har stora natur- och kulturvärden med kulturresevatet komministerbostället Linnés Råshult, naturreservat, vackra utblickar och vandringsvägar.

Ställningstaganden:

- Området ska fortsätta bevaras och utvecklas.
- Fokus på den södra och östra delen av Möckeln.
- Utveckling av vandringsvägar, aktiviteter och koppla ihop olika delar längs med sjön Möckeln och aktiviteter.
- På längre sikt skapa en sammanhängande led, stigar och mindre vägar.

Römningen

Römningen är en gammal kulturbygd kring kyrkbyn Göteryd och sjön Römningen med bland annat ett stort antal hällkistor och vandrings- och cykelmöjligheter.

Ställningstaganden:

- Området ska fortsätta bevaras och utvecklas.
- Utveckling kan ske med cykling och vandring med utgångspunkt i kulturhistorien kring Römningen med hällkistor, Delary med bruket och den gamla banvallen mellan Delary och Traryd.

Helge å öst och väst

Längs med Helge å finns stora natur- och friluftsvärden med bland annat paddling, fiske och vandring

Ställningstaganden:

- Området ska fortsätta bevaras och utvecklas.
- Fokus ligger på att utveckla övernattningsmöjligheter, paddling, fiske och naturupplevelser, vandringsleder.
- Ett centrum för fiske, paddling och naturturism.

Vakö myr

Vakö myr är en av de största kalmyrarna i Sydsverige och myren drabbades av en omfattande brand 1992.

Ställningstaganden:

- Område ska fortsätta bevaras och utvecklas med hänsyn till naturvärdena.
- Koppla ihop med övriga myr och mossar i Osby.
- Öka kunskap och tillgängliggöra våtmarker som en del av friluftslivet.

Femlingen och Blockstensskogen

Området utgörs av stora skogsområden med många sjöar och våtmarker.

Ställningstaganden:

- Området ska fortsätta bevaras och utvecklas samt att koppla området med Åsens nationalpark
- Möjliggör mer vattenkontakt i form av utblickar, bad och stigar.

Riktade stråk för friluftslivet

Bild 29. Linnés Råshult.

Generella ställningstaganden:

- Stärk tillgängligheten till friluftsområden genom att koppla samman områden med vandrings-, kanot- och cykelleder.
- Verka för att öka möjligheterna för att ta sig till betydelsefulla friluftsområden med hjälp av allmänna kommunikationer.

Stråk som särskilt prioriteras

Västra och östra Helge å

Ett pärlband av målpunkter längs Helge å – med kanotplatser, vindskydd eller andra faciliteter.

Möckeln runt

Strövstråk med sjöutblickar. Passerar naturområden och andra turistmål

Västra slingan

Slinga med besöksmål längs vägen, exempelvis Römningen, Gustavsfors och Hallaryd.

Östra slingan

Slinga som knyter ihop målpunkter i östra delen av kommunen, exempelvis Vakö myr, Blockstensskogar, Häradsbäck, Femlingen och Virestads badplats.

Spontanidrott

- Möjliggöra för platser för spontanidrott i närheten av andra funktioner såsom lek, umgänge och idrottsplatser.

Natur och grönområden

Naturmiljöerna i kommunen utvecklas med ett mer och mer livskraftigt växt- och djurliv och hög biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden och fungerande ekosystem i dessa områden tillhandahåller viktiga ekosystemtjänster som vi människor är beroende av. Fungerande ekosystem bidrar dessutom till motståndskraft mot förändringar och påfrestningar. Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger och som bidrar till människans välfärd och livskvalitet. Det innefattar både produkter som grödor och virke men även tjänster som pollination, vattenrening och naturupplevelser. Naturen är en viktig resurs att värna för att människor ska trivas och må bra. Dessutom är natursköna miljöer en viktig förutsättning för besöksnäringen i kommunen.

För att bevara en rik biologisk mångfald och motståndskraftiga ekosystem krävs en väl fungerande så kallad grön infrastruktur. I en sådan har arter möjlighet att sprida sig och använda landskapets miljöer obehindrat, både på land och i vatten.

Generella ställningstaganden:

- Värna, stärk och utveckla den biologiska mångfalden för att kunna leverera ekosystemtjänster.
- Verka för att länka samman områden med varandra så att djur och växter kan förflytta sig mellan dem. Svaga gröna samband bör förstärkas.
- Ny bebyggelse och infrastruktur ska ta hänsyn till naturvärden.
- Värna strandzonerna vid sjöar och vattendrag.
- Verka för att fler våtmarker skapas.
- Verka för att mer mark betas.
- Prioritera naturvårdsinsatser och/eller skyddsåtgärder, exempelvis genom upprättande av naturvårdsavtal, skötselavtal mm.

Tätortsnära rekreationsområde

- Den gröna infrastrukturen förstärks genom att mindre grönområden bland bebyggelse kopplas ihop med kringliggande större grönområden genom att gröna stråk anläggs.
- Inom ett mindre avstånd från bostadsområdet, förskola och skola ska det finnas ett varierat grönområden.
- I varje ort eller område bör det finnas ett större varierat grönområde. Mellan dessa områden bör det finnas gröna kopplingar för att stärka naturvärdena och för att människor ska kunna ta sig i sammanhängande stråk.

- Utveckla tätortsnära mötesplatser som mötesplatser såsom aktivitetsytor och grillplatser.

Ekosystemtjänster

- Stärk och utveckla de biologiska och ekologiska värdena för att kunna leverera ekosystemtjänster.
- Planera för och stärk ekosystemtjänster i nya och befintliga områden.
- I samband med planläggning ska det om möjligt planeras för ekosystemtjänster.
- Utpekade grönområden eller gröna stråk är eller kan utvecklas för ekosystemtjänster.

Kommunägd natur

- Kommunens natur- och grönområden sköts med målsättningen att stärka grönstrukturens natur- och upplevelsevärden.
- En skogspolicy är under framtagande som kommer att fungera som ett underlag.

Våtmarker

- Verka för att fler våtmarker skapas eller återställs.
- Kommunen ska arbeta med att restaurera våtmarker för att rena vatten, binda kol och öka den biologiska mångfalden lokalt, i sjöar och kustvatten.
- Våtmarker bör i första hand bevaras i samband med exploatering.
- Kommunen arbetar med att restaurera våtmarker för att rena vatten, binda kol och öka den biologiska mångfalden lokalt, i sjöar och vattendrag.

Naturreservat

Naturreservat är det vanligaste sättet att skydda natur på. Länsstyrelsen eller kommunen beslutar om hur naturreservaten ska skötas.

Vakö myr
Höö
Taxås
Stockanäs
Stenbrohult
Kronan
Hökhult
Siggaboda
Göteryd
Sparingsrås
Möckelnäs
Östra Tångarne
Hallaböke

Bild 30. Näset.

Ställningstaganden:

- Naturresevatets föreskrifter ska följas.
- Länsstyrelsen i respektive kommunen får meddela dispens från vissa av föreskrifterna om det finns särskilda skäl.
- Vid bildande eller ändringar i naturresevatets föreskrifter och skötselplaner är det viktigt att möjliggöra för rekreation och friluftsliv.

- Utgör kunskapsunderlag för bedömning av åtgärder, skydd och skötsel av värdefulla naturområden i kommunen.
- Utgör ett underlag för prioriteringar och naturvårdsarbete.

Kommunens naturvårdsplan

En naturvårdsplan innehåller en kunskapsammansättning som pekar ut de mest värdefulla naturområdena och naturvärdena i kommunen samt strategier för naturvårdsarbetet.

Riktlinjer:

- Kommunens naturvårdsplan är ett kunskapsunderlag för samhällsplanering och ställningstaganden i såväl den övergripande planeringsarbetet som i enskilda ärenden.

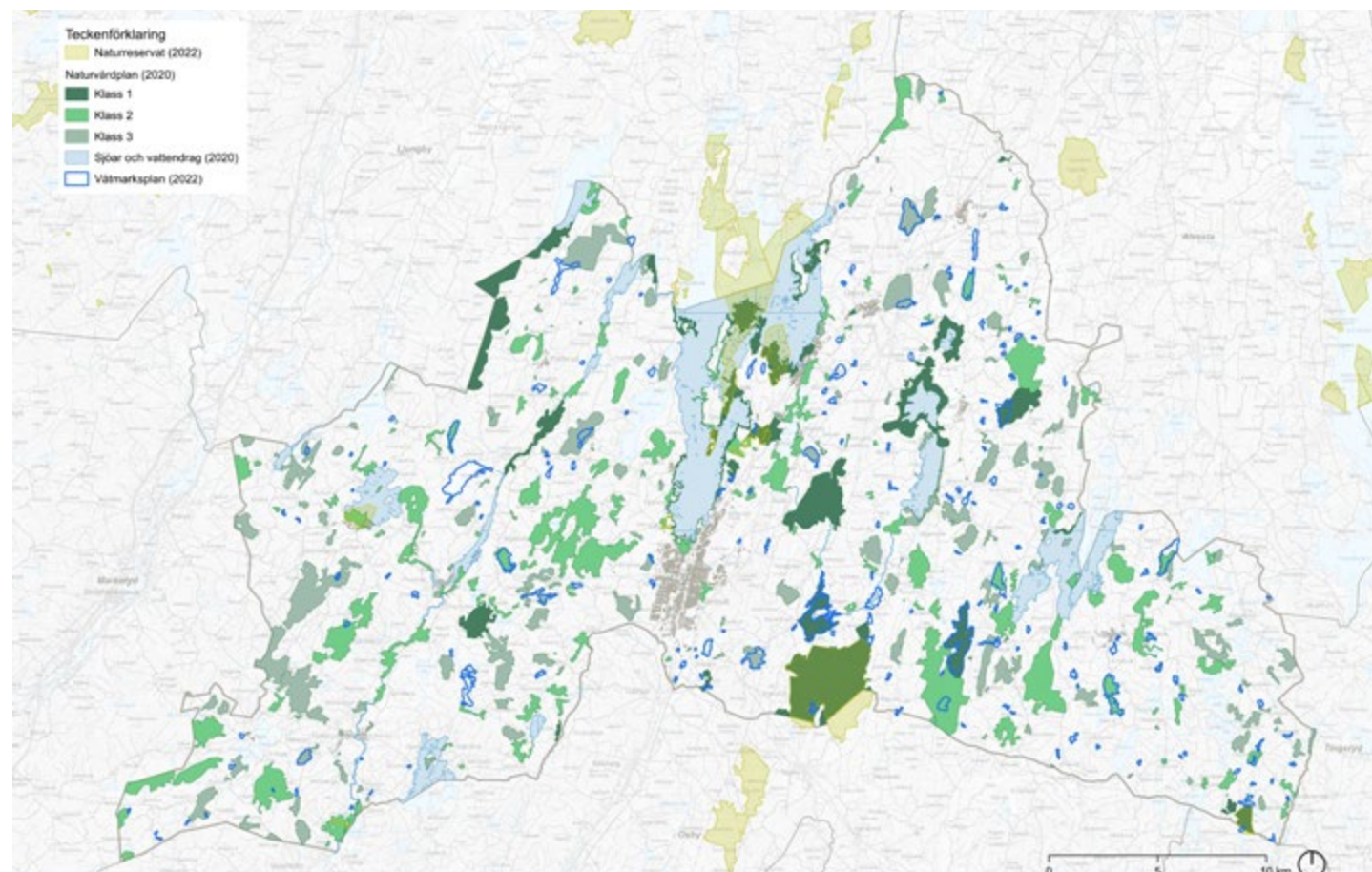

Bild 31. Natur och grönområden.

Kommunikationer och transporter

Järnväg

Ställningstaganden:

- Det är viktigt att underhåll och utveckling av Södra stambanan får en högre prioritering.
- Ökad spårkapacitet mellan Lund - Hässleholm och så snart som möjligt mellan Hässleholm - Älmhult samt i förlängningen till Alvesta är avgörande för en fungerande infrastruktur i stråket längs med Södra stambanan.
- Kommunen ska verka för tågstopp i första hand i Liatorp och i andra hand i Energyda. Det är beroende av såväl omvärldsfaktorer som befolkningsutveckling i de respektive tätorterna.
- Sydostlänken ska användas för både godstransporter och persontrafik.
- Sydostlänkens angoring till Södra stambanan i sydlig riktning ska placeras söder om såväl befintliga som planerade industri- och verksamhetsområden.
- Kommunen ska verka för planskilda korsningar över väg 23 (Sydostlänken), Liatorp och Eenergyda (Södra stambanan).
- Skånevägens plankorsning bör inte byggas om till en planskild korsning med anledning av de konsekvenser som det skulle medföra.

Kollektivtrafik

Ställningstaganden:

- För att utveckla kollektivtrafiken bör busslinjerna få tätare turer till och från tågcentra.
- Det är betydelsefullt att Älmhult - Östra Göinge - Kristianstad knyts närmre varandra genom utökade och förbättrade pendlingsmöjligheter.
- Verka för bättre kollektivtrafik mellan Markaryd, Traryd, Göteryd, Ryfors, Delary, Älmhult, Bråthult, Häradsbäck, Ryd, Urshult och Tingsryd (stråket väg 120).
- Planera för en ny stadsbusslinje i Älmhults tätort.
- Planera för bytespunkter mellan bil och kollektivtrafik och mellan kollektivtrafikslag med pendlarparkering, laddinfrastruktur. Dessa kan sedan utvecklas till servicepunkter.

Gång- och cykelvägar

Ställningstaganden:

- Utveckla huvudcykelvägar (cykelvägar med hög framkomlighet).
- Gent och sammanhängande cykelnät.
- Trafiksäkra och trygga cykelmiljöer.
- Planera för cykel tidigt.

- Planera för ett sammanhängande cykelvägnät i stråket Älmhult, Möckeln, Diö, Liatorp och Eenergyda. I första hand mellan Diö och Älmhult (Möckeln).
- Cykelväg mellan Göteryd och Ryfors.
- Nyttja befintliga vägar vid planering av nya cykelvägar.
- Besöksnäringens perspektiv är viktigt vid planering av cykelvägar.
- Skapa ett tydligt, enkelt och finmaskigt nät av gena gångvägar med fokus på viktiga målpunkter.
- Oskyddade trafikanter ska prioriteras i planering, projektering och ombyggnation när det gäller säkerhet och upplevelsen av miljön.

Vägar

Ställningstaganden:

- Kommunen ska verka för att vägar som går genom tätorter utvecklas till småstadsvägar eller bygator med tilltalande rumslig gestaltning och att tillgänglighet och säkerhet för gående och cyklister prioriteras.
- Kommunen ska verka för en hållbar upprustning av de viktigaste transportlederna med fokus på effektiva och säkra transporter samt minskad barriärverkan.
- Ny väg eller förbättrad väg mellan Ljungby och Älmhult.
- Väg 120 mellan Älmhult och Ryd (Tingsryd) behöver förbättras.
- På sikt planeras en sträckning från Ljungbyvägen - väg 120 - Södra Ringvägen (i förlängningen väg 23).
- Planera för en vägkoppling mellan Växjövägen och Danska vägen.

Enskilda vägar

Ställningstaganden:

- Kommunen ska verka för att ett finmaskigt nät av enskilda vägar underhålls och sköts enligt de generella riktlinjerna.

Generellt

Ställningstaganden:

- Prioritera de oskyddade trafikanterna i trafikmiljön.
- Barriäreffekten av genomfartsgator ska minska.
- Skapa omsorgsfullt gestaltade gaturum med fokus på god belysning, hållbara material och tillgång till växtlighet.
- Skapa sammanhängande gång- och cykelvägar för rekreation och motion.
- Skapa slingor som binder samman ortens rekreativsområden med varandra.

Landsbygd

Landsbygden har en avgörande roll i omställningen till ett hållbarare samhälle. Här finns naturresurser i form av skog, jordbruksmark samt mark och vatten för energiproduktion. Här finns också rika natur- och kulturmiljöer samt attraktiva boendemiljöer. Del av landsbygd som angränsar till de landsbygdscentrum och landsbygdsnod är viktiga för att kunna stärka och utveckla orten med ökat underlag till kommersiell och offentlig service.

Boende på landsbygden

En landsbygd med boende, aktivt jord- och skogsbruk, olika verksamheter, rekreation och friluftsliv är viktig för dem som bor, besöker eller verkar i kommunen.

Ställningstaganden:

- Generellt positivt till byggnation på landsbygden.
- Prioritera landsbygdsnäringarnas möjlighet att bedriva och utveckla verksamheten.
- Undvik större byggnationer på jordbruksmark.
- Det ska vara möjligt att bygga enstaka bostadshus

på jordbruksmark under förutsättning att det inte försvårar att bedriva jordbruk med hänsyn till lukt och allergener.

- Omvandling av fritidshus till permanentboende är positivt så länge det finns förutsättning för teknisk infrastruktur (främst avlopp).
- Undvik att förtäta så att behov av kommunalt VA uppkommer med hänsyn till kostnaden för de enskilda och för kommunen.
- Nya tomter ska anpassas till kultur- och naturmiljön samt landskapsbilden.
- Det ska möjliggöras för elektronisk infrastruktur såsom bredband och mobilnät i hela kommunen för att det ska vara möjligt att leva, bo och verka här.
- Vägnätet ska vara väl fungerande.
- Verka för noder, till exempel landsbygdscentrum och landsbygdsnod, för olika tjänster och service såsom laddinfrastruktur, leveranser av pakettjänster och parkering för samåkning.

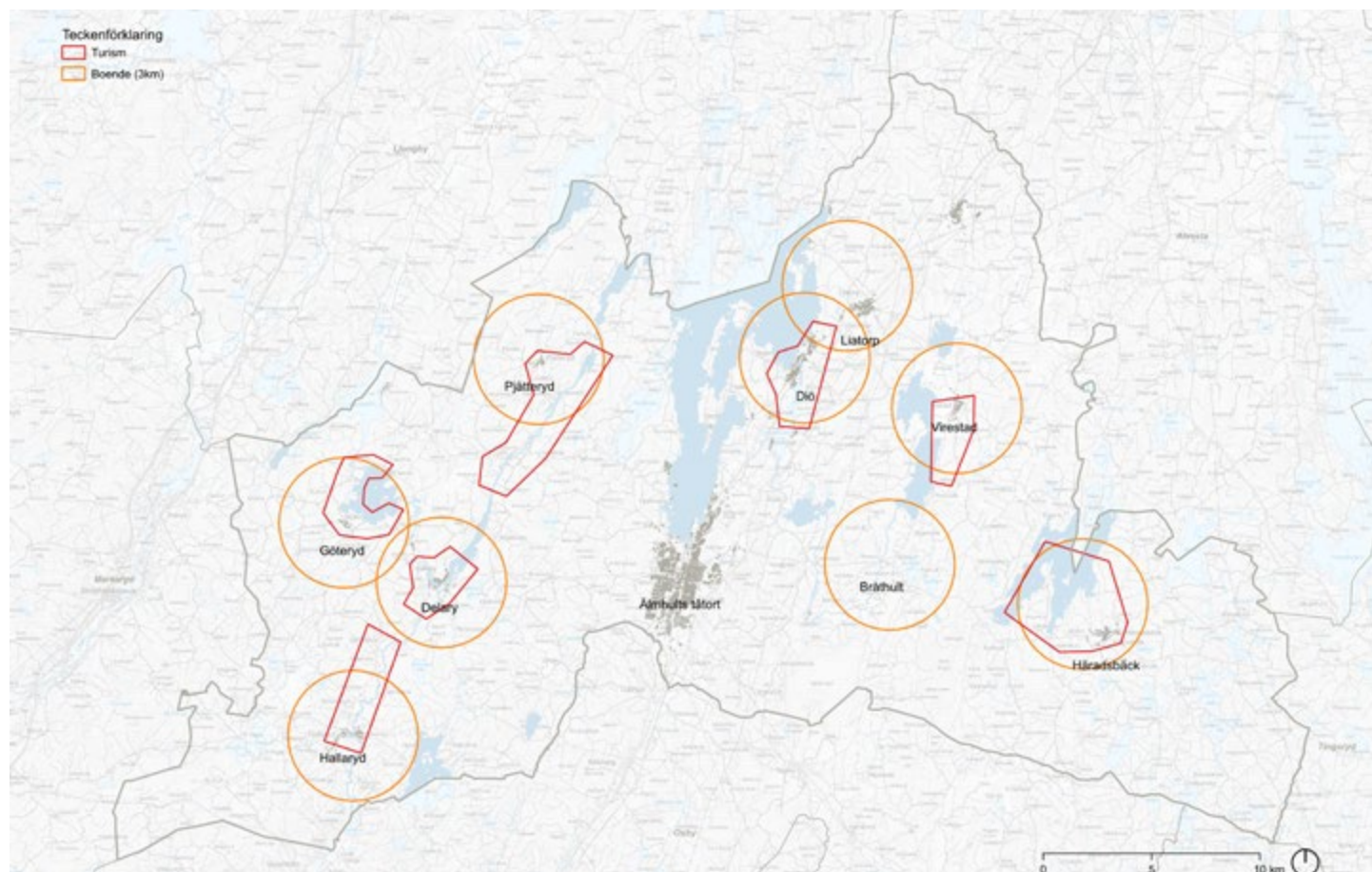

Bild 32. LIS-områden.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Områden som pekas ut för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) handlar antingen om boende eller besöksnäringen/friluftslivet.

Bostadsbebyggelse

Landsbygdsutveckling genom bostadsbebyggelse möjliggör ett stärkt underlag för offentlig och kommersiell service men också att stärka andra strukturer och funktioner på landsbygden.

Ställningstaganden:

- Områden i och kring tätorter eller offentlig service pekas ut som möjliga områden för LIS.
- Närhet till befintlig bebyggelse och infrastruktur.
- Enstaka bostadshus behöver inte ligga inom ett utpekat LIS-område utan det ligger i närheten av befintlig bebyggelse. Det görs då ingen bedömning om det bidrar till långsiktig utveckling av landsbygden.

Anläggningar

Landsbygdsutveckling genom att anläggningar kan ge långsiktiga sysselsättningseffekter stärker landsbygden som en plats att bo på, verka på och besöka.

Ställningstaganden:

- Området ligger inom ett utpekat område.
- Befintlig verksamhet behöver utöka.
- Anläggningen måste ligga vid vatten.

Allmänna riktlinjer:

- Möjliggöra för fri passage.
- Långsiktigt inte skadar skyddet för stränderna.
- Det är möjligt att hänvisa till LIS även utanför de utpekade områdena men då behöver ett underlag tas fram som visar på långsiktigt bidrar till landsbygdens utveckling.

Bild 33. Häradsbäck lekplats.

Sammanhållen bebyggelse

Utanför område med detaljplan är vissa åtgärder undantagna från lov- och anmälningsplikt. Undantaget gäller inte "sammanhållen" bebyggelse där bygglovs eller anmälan behövs med hänsyn till omfattningen. Bebyggelse definieras som minst tre byggnader som gränsar till varandra eller avskiljs med allmän platsmark. Sammanhållen bebyggelse utgör fler hus (bostadshus och industri och andra självständiga hus men inte av komplementbyggnader). Det innebär i praktiken att det är få områden utanför planlagt område som definieras som sammanhållen bebyggelse.

Riktlinjer:

- Inom områden med sammanhållen bebyggelse gäller inte undantagen från bygglov och anmälan.

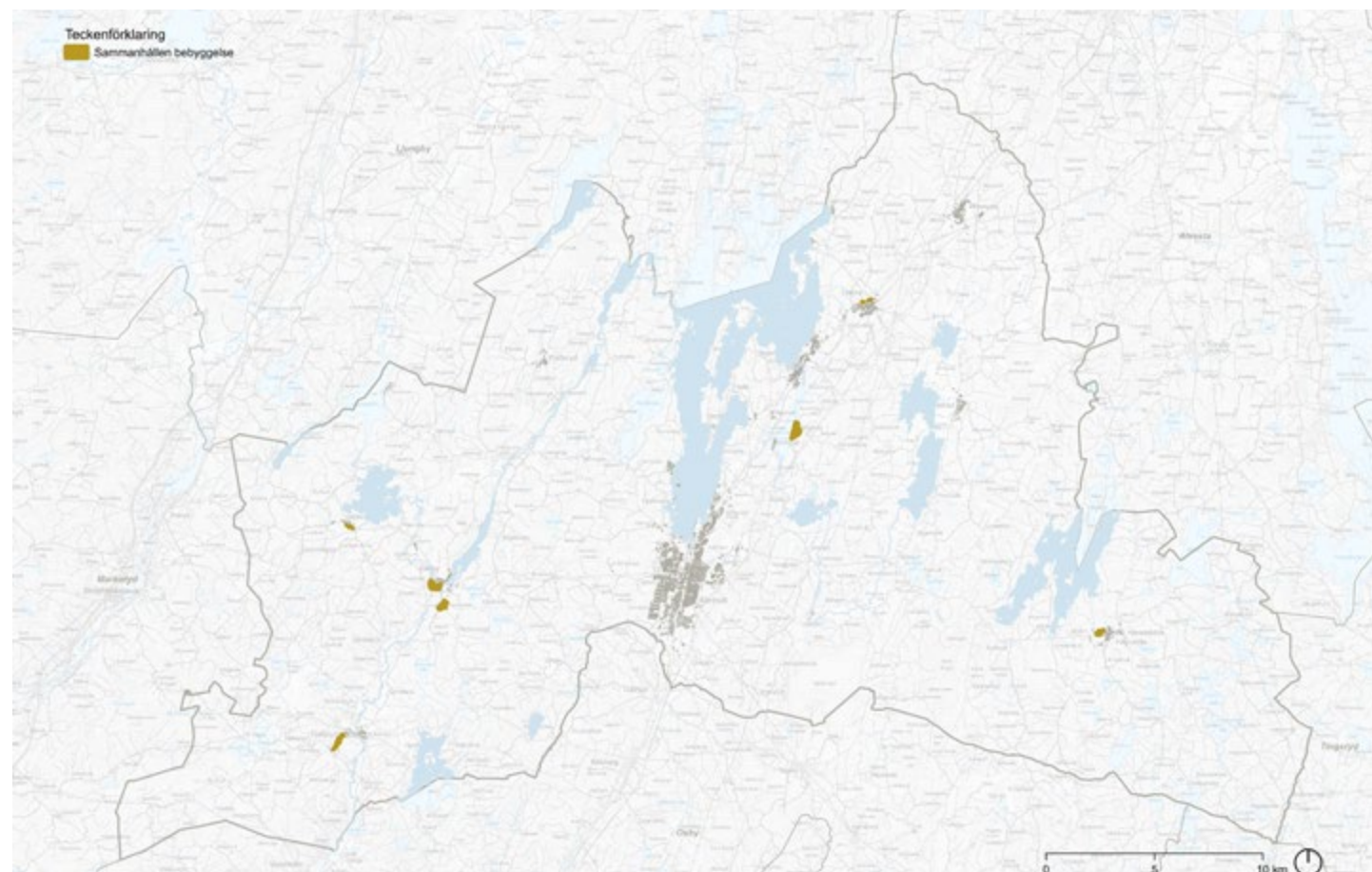

Bild 34. Sammanhållen bebyggelse.

Service i hela kommunen

Landsbygdsnoder

En landsbygdsnod försörjer en del av kommunen med service som både kan vara offentlig och kommersiell.

Ställningstaganden:

- Hallaryd, Pjätteryd, Virestad och Enerya ses som landsbygdsnoder.
- I en landsbygdsnod satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra för offentlig och kommersiell service, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv. Det innebär att det bland annat ska finnas förskolor, områden för promenad och motion samt idrottsplaner. Finns det efterfrågan på till exempel bostadstomter så bör kommunen undersöka möjligheten.
- Kommunen ställer sig positiv till samordning med annan service eller verksamhet för att skapa trevliga mötesplatser på orterna.
- Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.
- Verka för att skapa noder för service och tjänster såsom laddinfrastruktur, paketleverans och samåkningsplatser.
- Målet med att definiera landsbygdsnoder är främst att långsiktigt arbeta för tillgång till basservice för noderna och deras omland. På så sätt kan man som boende eller företagare räkna med att kommunen har ett långsiktigt engagemang i orten, vilket kan göra att både boende och företagare vågar satsa på att etablera sig och stanna kvar i orten.
- Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen pekas ut i radie av cirka tre kilometer kring orten.
- Ställningstagandet ska ses som en mininivå som kommunen vill upprätthålla men självklart får nivån vara högre. Utvecklingspotentialen på orterna är högre.

Landsbygdscentrum

Ett landsbygdscentrum försörjer en del av kommunen med service som både kan vara offentlig och kommersiell.

Ställningstaganden:

- Diö och Liatorp, Göteryd, Ryfors och Delary samt Häradsbäck och Bråthult ses som landsbygdscentrum.
- I ett landsbygdscentrum satsar kommunen långsiktigt för att möjliggöra offentlig och kommersiell service, bostadstomter, mötesplatser samt rekreation och friluftsliv.

- Det innebär bland annat det ska finnas förskola, skola och boende för äldre, områden för promenader och motion samt idrottsplaner.
- Det ska finnas tomter för bostadsbyggnation.
- Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.
- Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kollektivtrafik.
- Verka för att skapa noder för service och tjänster såsom laddinfrastruktur, paketleverans och samåkningsplatser.
- Målet med att definiera landsbygdscentrum är främst att långsiktigt arbeta för tillgång till offentlig och kommersiell i landsbygdscentra och deras omland. På så sätt kan man som boende eller företagare räkna med att kommunen har ett långsiktigt engagemang i orten, vilket kan göra att både boende och företagare vågar satsa på att etablera sig och stanna kvar i orten.
- Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen pekas ut i radie av cirka tre kilometer kring orten.
- Ställningstagandet ska ses som en mininivå som kommunen vill upprätthålla men självklart får nivån vara högre. Utvecklingspotentialen på orterna är högre.

Älmhults tätort

Den som väljer att bosätta sig i Älmhults tätort ska ha tillgång till ett brett utbud av kommersiell och offentlig service.

Ställningstaganden:

Utbildning

- Förskolor, grundskolor och gymnasium ska finnas i Älmhult.
- Kommunen ska verka för möjliggörande eftergymnasial utbildning i Älmhults tätort.

Sjukvård

- Två vårdcentraler uppfyller behovet varför ökade markanvändningsanspråk för dessa verksamheter inte bedöms finnas i nuläget.

Fritid, rekreation och idrott

- Älmhult ska erbjuda ett gott utbud av aktiviteter inom kultur och fritid för såväl boende som inpendlare.
- Älmhults tätort är prioriterat som centrum för större idrottsanläggningar, med undantag för Diö ishall.

Kommersiell service

- Älmhults centrum är det naturliga centrumet med stadskaraktär och ett varierat utbud.
- Två handels- och serviceområden finns, dels i den östra delen, Älmhults handelsplats, som är av regional betydelse, dels i den västra delen, Vena, som är av betydelse för den västra delen av Älmhults tätort och kommundelen.

- Förskolor ska placeras utifrån närhetsprincipen – det vill säga att det ska finnas i närheten av där eleverna bor.
- Det finns inget behov av nya särskilda boenden (äldreboenden).

Generella ställningstaganden:

- Gruppboenden (LSS) ska finnas utifrån behovet och ska finnas inom befintliga eller planerade bostadsområden.
- Det ska finnas ett samlat högstadium i Älmhult så länge elevunderlaget inte överstiger 1 000 elever.
- Skolor, F-6, ska finnas och placeras så att ett funktionellt upptagningsområde uppfylls.

Bild 35. Omsorg och stöd i äldreboende.

Teknisk försörjning

Den tekniska försörjningen är en förutsättning för att samhället ska fungera på ett bra sätt. Den utgör en grundläggande infrastruktur med anläggningar för energi, vatten, avlopp och avfall. Dessa system behöver byggas ut, förbättras och förändras i takt med att invånarna i kommunen ökar och att samhället ställer högre miljökrav eller behöver anpassas till klimatförändringarna.

Generella ställningstaganden:

- Befintliga vattenskyddsområden ska ha aktuella skyddsföreskrifter.
- På längre sikt bör alternativa vattentäkter som inte är sammankopplade med Helgeå utredas.
- Dagvattenhanteringen ska utformas så att dricksvattentäkternas påverkan blir så liten som möjligt.
- Vid detaljplanering ska de hänsyn tas så att vattenskyddsområdet på kort eller lång sikt inte påverkas.
- På sikt planera för en ny vattenreservoar i Älmhult.
- Dricksvattenledning är under byggnation för att koppla Diö med Älmhults vattenverk.
- Vattentjänstplan är under framtagande.

Möjliga framtida dricksvattentillgångar

I vattenförsörjningsplanen anges ett antal förekomster som är viktiga nu och i framtiden för att säkra dricksvattenförsörjningen för framtiden.

Ställningstagande:

- Åtgärder som kan påverka framtida dricksvattenförekomster ska utredas för att inte äventyra framtida dricksvatten.

Spillvatten/avlopp**Ställningstagande:**

- Reningsverk ska byggas om.

Vindkraft**Ställningstaganden:**

- Kommunen föreslår inga utpekade områden för storskalig vindkraft.
- Planering av storskalig vindkraft ska bedömas utifrån förutsättningen på platsen med avseende på vindförhållanden, boende, landskapsbild och natur- och kulturmiljövården.
- Avståndet mellan bostäder och vindkraftsanläggningar bör vara minst 1 000 meter.

- Vindkraftsparker bör inte lokaliseras till eller i direkt anslutning till områden med höga natur-, friluft- och kulturmiljövården såsom riksintressen, naturreservat och områden särskilt utpekade för friluftslivet.

Fjärrvärme

Fjärrvärme finns utbyggt i delar av Älmhults tätort.

Ställningstagande:

- Tidig dialog med fjärrvärmeleverantör i planskedet.

El- och energiförsörjning**Ställningstaganden:**

- Nya och befintliga bebyggelseområden ska vara energieffektiva och långsiktigt hållbar energiförsörjning.
- Tidig dialog med elleverantör i plan- och exploateringskedet.

Solenergi**Ställningstaganden:**

- Kommunen är generellt positiv till etablering av större solcellsanläggningar men hänsyn måste tas till platsens förutsättningar.
- Fördel om anläggningar ligger i närheten av större kraftledningar.
- Områden som kan vara lämpliga är längs med större vägar, tidigare torvtäkter och impediment.
- Hänsyn ska tas till olika värden såsom riksintressen, skyddad eller värdefull natur- och kulturmiljö.
- Hänsyn till närboende så att anläggningen inte kringbygger bostadsfastigheter.

Dagvatten

Ställningstaganden:

- Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska vara robusta, lätta att anlägga, lätta att underhålla och anpassade till klimatförändringar.
- Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska bidra till att förbättra vattenkvaliteten i recipienten och att miljö kvalitetsnormer kan uppnås.
- Dagvattenlösningar och dagvattensystem ska bidra till gestaltningen i våra tätorter.
- Minska höga flödestoppar av dagvatten genom att lokalt omhänderta eller fördröja dagvattnet. Dagvattnet ska avledas genom tröga system. Före utsläpp till recipient ska vattnet ledas genom någon form av anläggning som fördröjer och renar.
- Privata fastighetsägare ska uppmanas att ta hand om sitt takvatten och dräneringsvatten på egen fastighet.
- Källare tillåts generellt inte i villabebyggelse.

- Nivå för färdigt golv sätts till 0,5 meter över marknivå vid förbindelsepunkt.
- Kommunens dagvattenutredning och dagvattenhandbok utgör planeringsunderlag.

Elektroniska kommunikationer

Ställningstaganden:

- Fiber ska möjliggöras i hela kommunen.
- ElmNet bygger ut stamnätet till de olika kommunområdena.
- Byanäten ansluter till stamnätet.
- ElmNet ska erbjuda stöd till de lokala byanäten.
- Varje byanät ansvarar för sina nät.
- Kommunen ska verka för att täckningen för mobila tjänster i kommunen ska vara god.

Bild 36. Reningsverket.

Miljö, hälsa och säkerhet

Klimatanpassning

Kommunen ska i sin planering redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker som kan minska eller upphöra.

Översvämning

För att få en bild av vilka områden som riskerar att översvämmas har MSB:s översvämningskarteringar för Helge å och sjön Möckeln studerats, med 100-års- och 200-årsflöden samt högsta beräknade flöde. Ett 100-årsflöde är det vattenflöde som på en viss plats inträffar i genomsnitt en gång på hundra år.

Ställningstaganden:

- Inom områden med stor sannolikhet för översvämningar (så kallat 100-årsflöde) bör det inte tillkomma någon bebyggelse, med undantag för enkla byggnader som garage och uthus.
- Endast inom områden med låg sannolikhet för översvämning, dvs. områden som inte hotas av

100-årsflöde eller högsta dimensionerande flöde, bör samhällsfunktioner av betydande vikt eller riskobjekt lokaliseras.

- I samband med detaljplanering och bygglov ska identifierade instängda områden. Som underlag används kommunens dagvatteninventering användas.
- Skulle kommunen vilja prova bebyggelse inom områden med risker för översvämning ska särskild översvämningsutredning göras.
- Utpekade områden för översvämning ska säkras i kommande detaljplanering.

Temperaturer

Fler och längre värmeböljor medför ökade kostnader och risker, både för den enskilda individen och för samhället i stort. Till exempel förväntas de ekonomiska konsekvenserna i jord- och skogsbruk vara stora. I svenska städer och samhällen förväntas ett förändrat klimat medföra att stadsinvånare oftare exponeras för extrem värme vilket medför ökade hälsorisker, särskilt i områden med hög andel hårdgjord yta med avsaknad

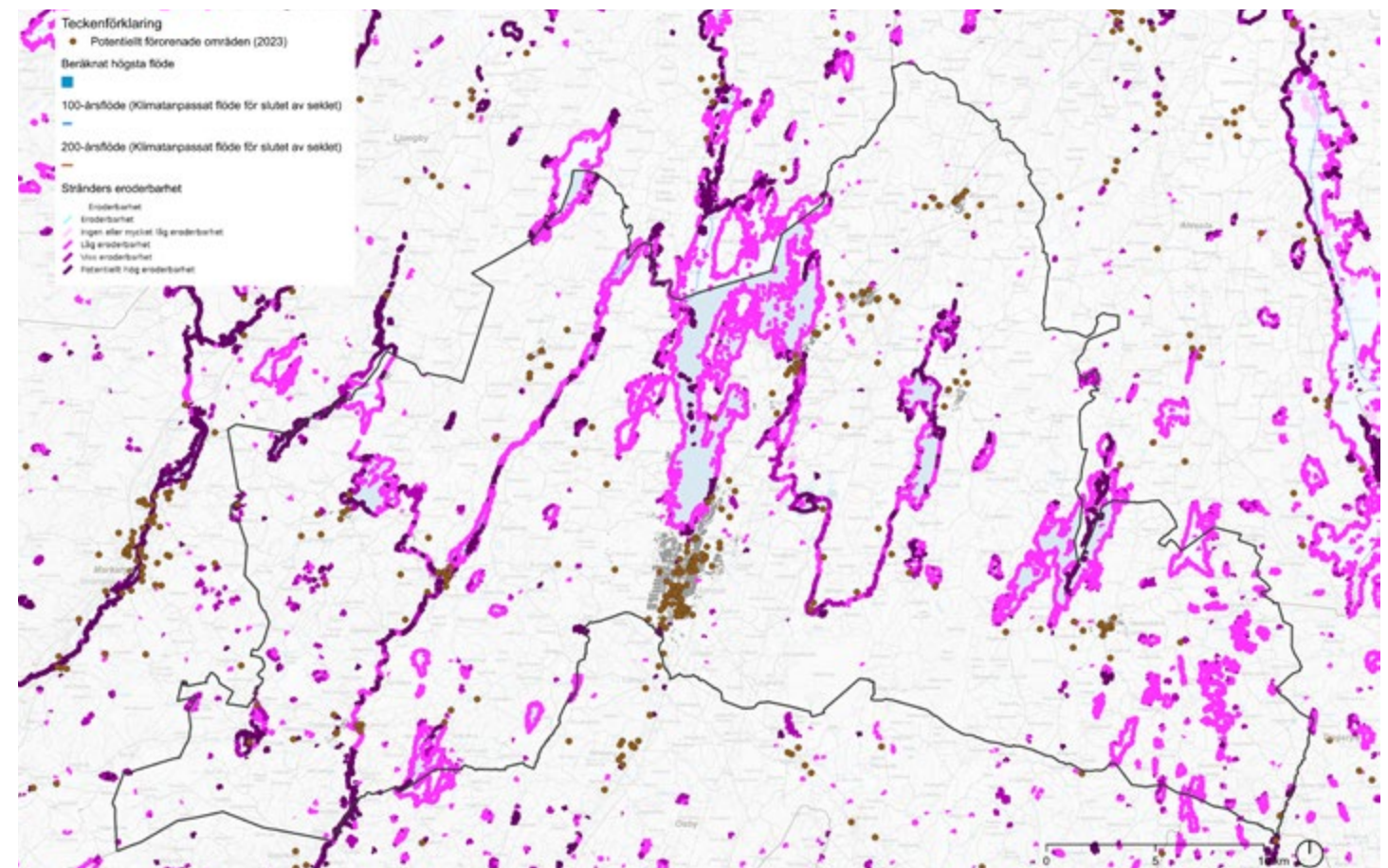

Bild 37. Skred, ras och erosion.

av vegetation. Här är risken högre för uppkomst av lokala värmeöar.

Ställningstaganden:

- Öka mängden grönska. Ofta uppstår värmeöar på platser med stor andel hårdgjord yta. Att ersätta hårdgjorda ytor med gröna miljöer är därför i många områden en lösning på problemet.
- Öka andelen genomsläppliga ytor. Hårdgjorda ytor kan också ersättas med genomsläppligt material som ökar avdunstningen och därför sänker temperaturen.
- Plantera stora träd och vegetation i lager. Genom att tillföra en variation av vegetation i både markmiljö, träd- och buskskikt ökar volymen av vegetation och därför också den lokala kyleffekten.
- Öka andel skugga i riskområden, företrädesvis med lövträd som ger skugga den varma delen av året och släpper igenom ljus den andra delen av året.
- När det gäller befintlig bebyggelse ska i första hand bebyggelse med särskilt utsatta grupper såsom barn och äldre åtgärdas, till exempel förskolor, lekplatser och boende för äldre.
- Vid planering och exploatering ska grönstrukturen bidra till ett bättre lokalklimat.

Skred, ras och erosion

Älmhults kommun ligger inte inom ett område med generell stor risk för ras, skred och erosion. Däremot finns vissa sträckor med högre risk både längs sjöar och vattendrag.

Ställningstaganden:

- Vid planering och byggande ska SGU:s kartering utgöra underlag.
- Där risk (viss eller stor) ska kompletterande underlag tas fram.

Master och höga byggnadsverk

Ställningstaganden:

- Försvarsmakten ska i ett tidigt skede i plan- och bygglovsärenden kontaktas om det avser objekt högre än 20 meter och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.
- Master eller vindkraftsverk som planeras att uppföras inom 300 meter från luftburna kraftledning ska samrådas med nätägare.

Förorenad mark

Förorenade områden innefattar mark, grundvatten, ytvatten och sediment som är så förorenat att halterna av föroreningar påtagligt överskrider de naturliga bakgrundshalterna. På och i anslutning till fastigheter där det bedrivs eller har bedrivits någon form av miljöfarlig verksamhet förekommer ofta föroreningar. I kommunen finns cirka 30 nedlagda deponier och det finns ett stort antal potentiellt förorenade områden i kommunen.

Ställningstagande:

- Vid planering och byggnation ska det säkerställas att det finns risk för markföroreningar.

Störande verksamheter

Störande verksamheter är definierade som miljöfarliga verksamheter och för att bedriva sådana verksamheter krävs i regel tillstånd eller att anmälan har gjorts enligt miljöbalken.

Ställningstagande:

- Hänsyn vid etablering av bostäder och andra känsliga verksamheter ska tas till befintliga verksamheter så att möjligheten att bedriva verksamheten inte begränsas.

Lantbruk och djurhållning

Lantbruk och djurhållning bidrar till en levande landsbygd och är viktigt ur många aspekter. Men djurhållning kan ge upphov till störningar i form av lukt, allergener och buller.

Ställningstaganden:

- Vid planläggning, bygglov och tillstånd ska hänsyn tas till lantbruket och djurhållningen så att framtida problem inte skapas för verksamheten.
- Närhet mellan bostad och lantbruk/djurhållning på ren landsbygd bör acceptansen vara högre eftersom det är per definition landsbygd med boende, landbruk och djurhållning.

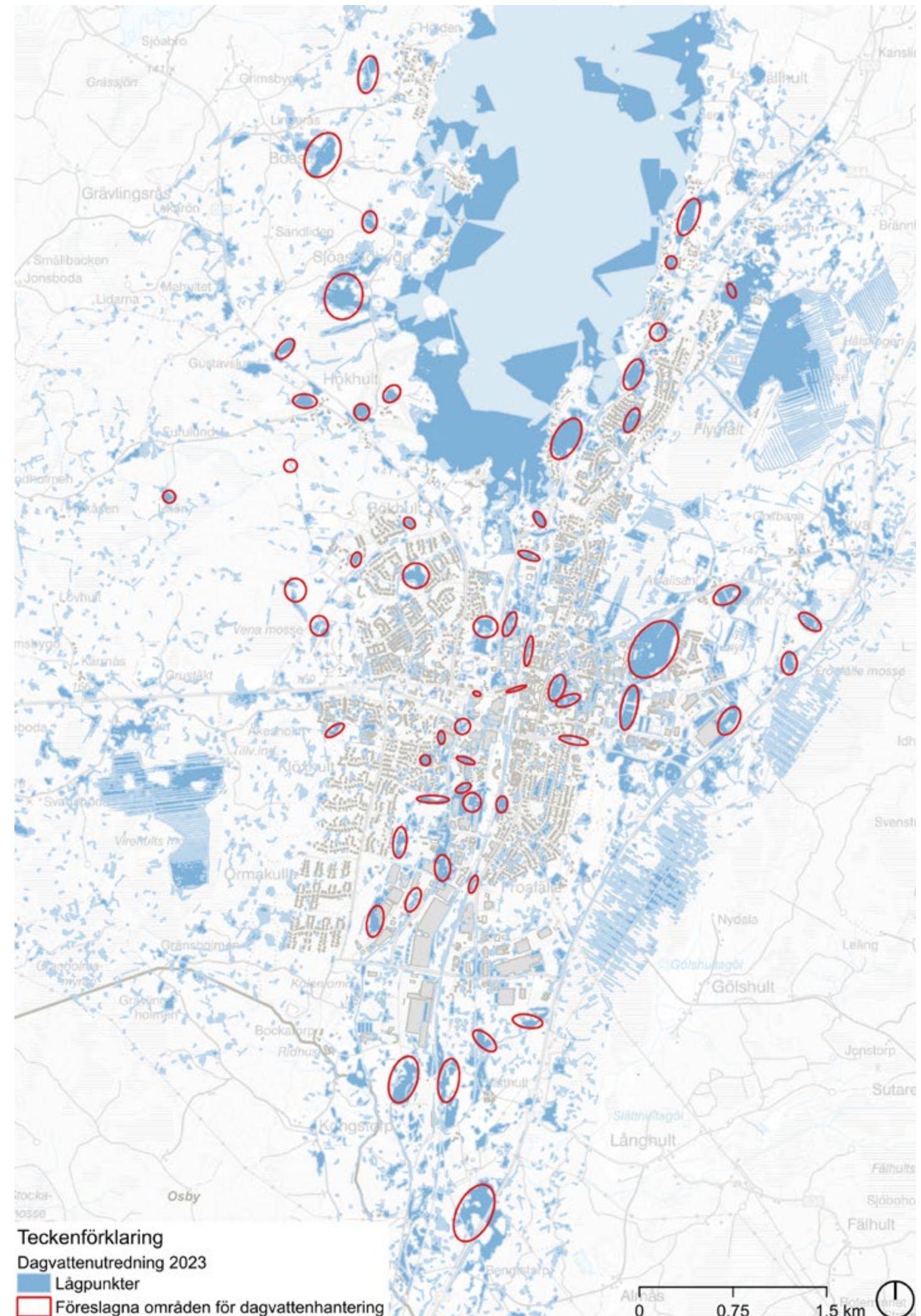

Bild 38. Dagvattenhantering för Älmhults tätort.

Trafikbuller och vibrationer

Vägar, järnvägar och störande verksamheter kan ge upphov till buller och vibrationer.

Ställningstaganden:

- Vid planering och byggnation ska fastställda riktvärden uppfyllas.
- Om utomhusvärdena inte är rimliga att uppnå ska inomhusvärdena uppnås.
- Vid all planering och byggande ska placering och utformning göras så att bullerproblematiken minskar.
- Bostäder och andra känsliga verksamheter ska i planering och bygglov ta hänsyn till befintliga verksamheter och dess störning.

Farligt gods

Väg 23 och Södra stambanan är utpekade stråk med farligt godstransporter.

Ställningstaganden:

- Vid planering och byggnation ska kommunens utredning kring farligt gods utgöra underlag.
- Om riktlinjerna frångås behöver kompletterande utredning utföras.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Miljö kvalitetsnormer (MKN) finns fastställda för vattendrag, sjöar och grundvatten. Målet är att alla vatten ska nå minst god och ekologisk status. Miljö kvalitetsnormer för vatten ska uppnås.

Ställningstaganden:

- Älmhults kommun ska arbeta för att alla sjöar, vattendrag och vattenförekomster får en minskad påverkan.
- Kommunen ska på ett övergripande arbeta för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten.
- Dagvattenutredning och dagvattenhandbok utgör ett planeringsunderlag vid planering och byggande.
- En vattentjänstplan ska tas fram som hanterar kraftiga regn, allmänna Va-anläggningar och miljö kvalitetsnormer.
- Arbeta med aktivt med vattenrelaterade ekosystemtjänster som vattenrening, vattenreglering och biologisk mångfald.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Miljö kvalitetsnormer för luft finns för olika ämnen såsom partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bensen och kvävedioxid. Luftkvaliteten är relativt god i Älmhult. Dock överskreds miljömålet för PM₁₀ år 2016.

Ställningstagande:

- Vid tät, hög och längre bebyggelse med större mängd trafik kan MKN för luft behöva utredas.

Förorenade områden

Det finns många förorenade områden i Älmhults kommun likt Sverige i stort. Tidigt i planprocessen ska föroreningarna utredas för att projektet ska vara ekonomiskt och försvarsmässigt att genomföra.

Radon

Större delen av kommunen är lågriskområde för radon. I stråk i den östra delen av kommunen finns ett högriskstråk.

Ställningstagande:

- Inom högriskområdena behöver byggnaden radontätas mot marken.

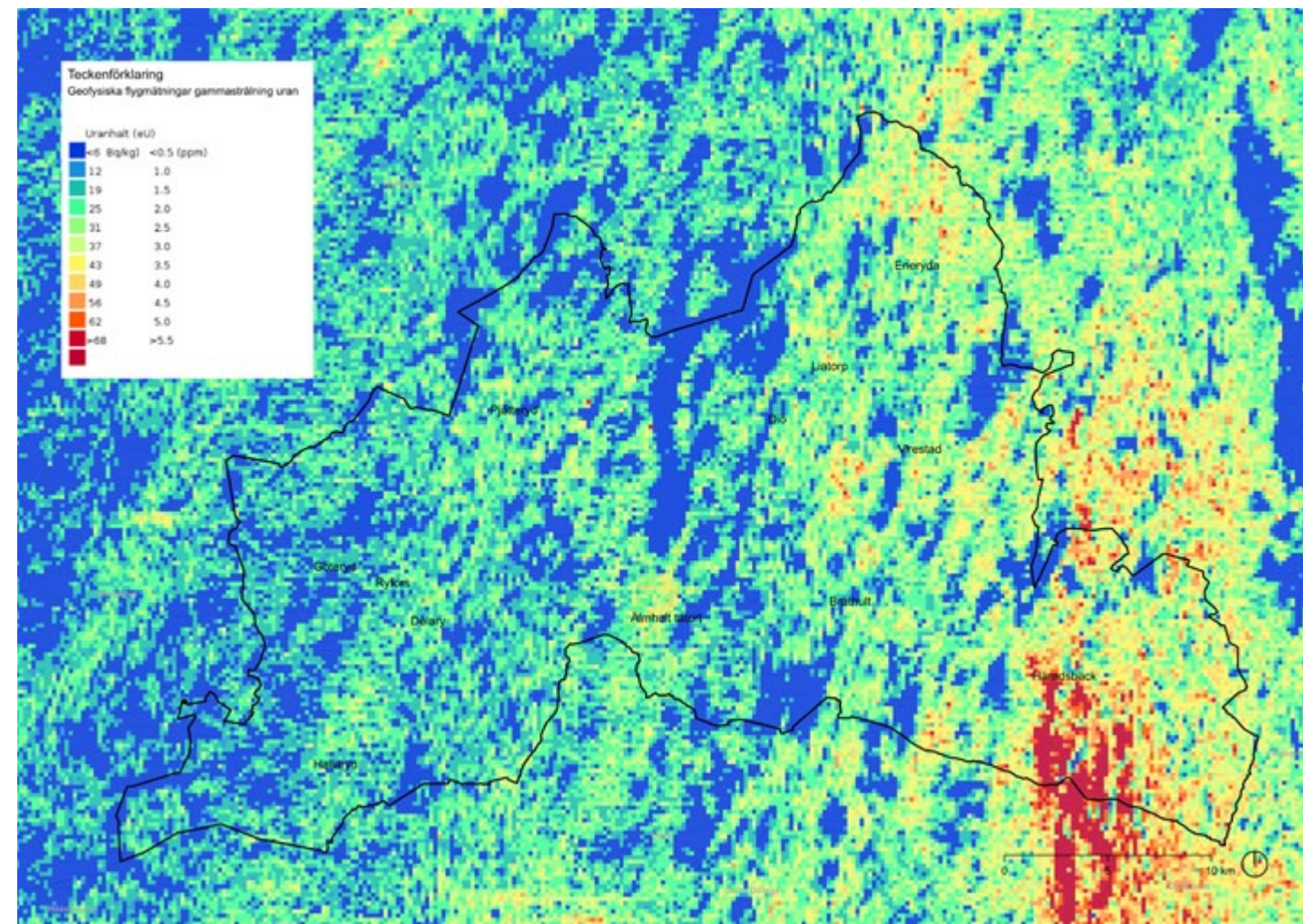

Bild 39. Radon.

Riksintressen

Områden av riksintresse för naturvården

Områden som pekats ut som riksintresse för naturvården motsvarar de mest värdefulla naturområdena ur ett nationellt perspektiv.

Möckelnområdet

Vakö myr

Låkasjön

Åsnenområdet

Horssjön

Garanshultasjön-Virestadssjöarna

Steningen

Helge å mellan Delary och Hallaböke

Vissjön-Lillsjön

Flybäcken och Sjuhulta fly

Ställningstaganden:

- Beskrivningarna av värdena är utgångspunkten vid förändringar inom riksintresseområden.
- Vid större förändringar krävs i regel kompletterande utredningar och planeringsunderlag.
- Områdena ska kunna utvecklas, ändras och bevaras inom ramen för riksintresset.

Natura 2000-områden

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden som skyddas inom EU. Syftet är att värna om de arter och livsmiljöer som är av gemensamt intresse för EU-länderna. Det finns bevarandeplaner för varje område, i dessa finns värdena beskrivna och bedömningar utvecklade om vad som kan skada områdena.

Vakö myr

Centrala Möckeln

Linnés Råshult

Prästängarna (Stenbrohult)

Kronan (Möckelnäs)

Tångarne

Dihult

Almås

Siggaboda

Kruseböke

Strandängarna vid Granshultasjön

Strandängarna vid Helge å

Skåparyd

Värpeshult

Ställningstagande:

- Det krävs tillstånd av länsstyrelsen för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Innebörden av bestämmelserna är

att också verksamheter som bedrivs utanför Natura 2000-området och som kan medföra betydande påverkan på område omfattas av bestämmelsen om tillstånd.

Riksintressen för kulturmiljövården

Områden som är riksintressen för kulturmiljövården är intressanta ur ett nationellt perspektiv.

Höö

Råshult

Römningen

Älmhults stationssamhälle

Ställningstaganden:

- Beskrivningarna av värdena är utgångspunkten vid förändringar inom riksintresseområden.
- Vid större förändringar krävs i regel kompletterande utredningar och planeringsunderlag.
- Vid planering och byggnation av två nya spår vid Råshult ska stor hänsyn tas till riksintresset.
- För Älmhults stationssamhälle och Römningen ska områdena kunna utvecklas, ändras och bevaras inom ramen för riksintresset.
- Riksintressena Höö och Råshult är känsligare för större förändringar då det handlar om ett småbrutet landskap.

Kulturresevat

Syftet med reservatsförklaringarna är att kunna vårda och bevara värdefulla kulturpräglade landskap.

Komministerbostället Linnés Råshult

Ställningstaganden:

- Kulturresevatets föreskrifter ska följas.
- Åtgärder som vidtas utanför kulturresevatet ska förhålla sig till reservatet.

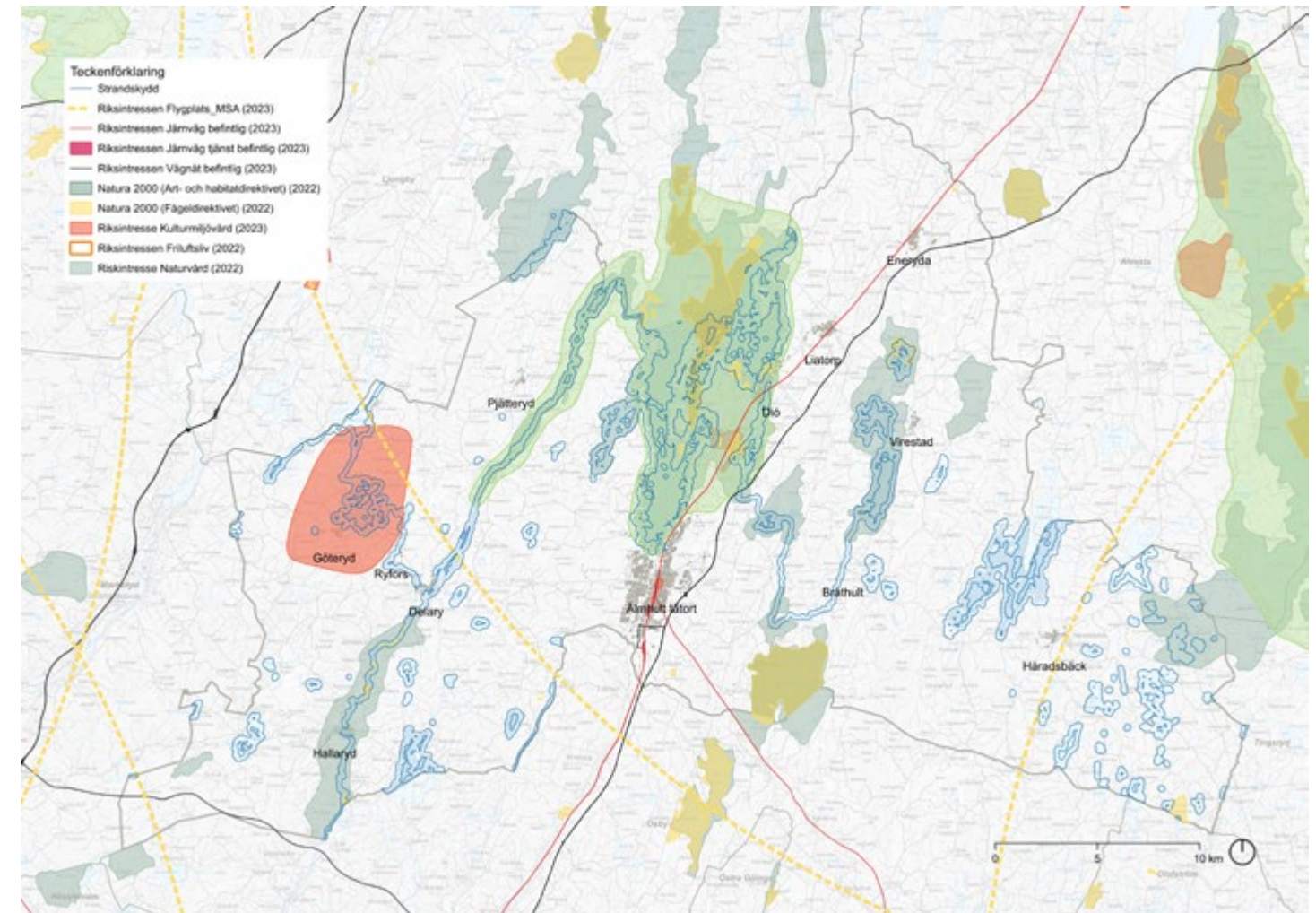

Bild 40. Riksintressen.

Läs mer: [Riksintressen med mera](#)

Riksintressen för friluftslivet

Områden som är särskilda värdefulla för det rörliga friluftslivet kan pekas ut som riksintressen.

Möckeln

Ställningstaganden:

- Allmänhetens tillgänglighet till sjön och ån får inte försvåras.
- Området ska både kunna utvecklas, ändras och bevaras inom ramen för riksintresset.

Strandskydd

Strandskydd råder generellt sett kring sjöar och vattendrag. Skyddet gäller 100 meter från strandlinjen såväl på land som i vatten. Runt Möckeln är strandskyddet utökat till 200 meter men odifferentierat.

För att få dispens från eller upphäva strandskyddet krävs att det finns särskilda skäl. För LIS-områden se särskilt kapitel.

Riksintresse för järnväg

Södra stambanan Stockholm – Malmö
Sydostlänken Älmhult – Olofström
Stationen i Älmhult
Stationen i Diö
Terminalen i Älmhult

Ställningstagande:

- Exploatering nära transportanläggningar får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa anläggningar.

Riksintresse väg

Riksväg 15 Markaryd – Osby
Riksväg 23 Malmö – Linköping

Ställningstaganden:

- Exploatering nära transportanläggningar får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa anläggningar.
- Ett utökat byggnadsförbud på 30 meter gäller längs med väg 23 och väg 15.
- Anslutningar mot vägen ska begränsas.

Vägar av högt värde

Väg 120 Traryd – Tingsryd
Väg 124 Liatorp – Ljungby

Ställningstagande:

- Exploatering nära transportanläggningarna får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa anläggningar.

Flyg

Älmhults kommun berörs av den MSA-påverkade ytan vid Växjö, Kallinge, Kristianstad och Ängelholms flygplatser.

Ställningstaganden:

Vid uppförande av högre byggnadsverk ska en bedömning av lokalisering i samråd med verksamhetsutövare, LVF, Trafikverket och Forsvarsmakten utföras enligt följande kriterier:

- För civil luftfart gäller att alla byggnadsobjekt överstigande 20 m totalhöjd (inklusive ventilationsanläggningar, skorstenar, master etcetera på tak), oavsett placering inom Sveriges gränser till lands eller till sjöss, skall remitteras till LFV.
- Finns byggnadsobjektet till sjöss skall även Kustbevakningen i Karlskrona utgöra remissinstans.
- För militär luftfart gäller att alla byggnadsobjekt med en totalhöjd över 20 m utanför sammanhållen bebyggelse samt alla byggnadsobjekt med en totalhöjd över 45 m inom sammanhållen bebyggelse skall remitteras till Forsvarsmakten innan de uppförs.

Kapitel 3 Kontinuerlig översiktsplanering

Fortsatt arbete

I det fortsatta arbetet framåt finns ett antal områden som behöver förtydligas, fördjupas och utredas. Kapitlet Kontinuerlig översiktsplanering kommer att utvecklas under hela processen med översiktsplanen utifrån de behov som framkommer, de förändringar som sker lokalt, nationellt och övrigt i samhället samt de prioriteringar och ställningstaganden som kommunen gör. Fortsatt arbete utgör också ett underlag till planeringsstrategin som kommunen varje mandatperiod enligt plan- och bygglagen ska ta ställning till.

Vi lever i en värld som förändras allt snabbare. Trender, drivkrafter, händelser och olika beslut påverkas, vare sig vi vill eller inte. De flesta förändringar som sker i närheten eller i världen påverkar kommunens utveckling på något sätt. Vi står ständigt inför nya utmaningar och vi kan inte planera för allt men vi kan förbereda oss och ha en beredskap inför framtida förändringar.

Det är inte rimligt eller ens önskvärt att alla planeringsunderlag, utredningar och fördjupningar finns med i eller till en översiktsplan. Vid nästa tillfälle en ny översiktsplan tas fram arbetas relevanta delar in i förslaget.

Områden som kommunen ska fortsätta arbeta med

Samhällsbyggnadsplan

Årligen i samband med kommunens budgetarbete hanteras kommunkoncernens strategiska och planering och samordning av bostadsförsörjning, verksamhetsmark, lokalförsörjning, infrastruktur och övriga strategiska investeringar.

Vattentjänstplan

En vattentjänstplan ska alla kommuner från och med 2023 upprätta. Planen ska beskriva Älmhults kommuns långsiktiga planering för behov och utbyggnad av allmänna vattentjänster.

Grönplan

En grönplan är under framtagande och ska ge en helhetsbild av Älmhults gröna miljöer och deras ekosystemtjänster.

Bostadsförsörjningsprogram

Varje kommun ska ha ett antaget bostadsförsörjningsprogram som anger mål och riktlinjer för bostadsförsörjningen.

Utveckling av landsbygdscentrum och landsbygdsnod

Kommunen ska fördjupa, utveckla och konkretisera arbetet kring att utvecklingen landsbygdscentrum och landsbygdsnoder.

Skogspolicy

Kommunen ska ange mål, riktlinjer och skötsel för den skog som kommunen äger med särskilt fokus på den skog som används för rekreation och friluftsliv.

Stadsmiljöprogram

Ett program i syfte att stärka en attraktiv och funktionell stadsmiljö med fokus på arkitektur, gestaltning, identitet och funktion.

Kulturmiljöplan

Fortsatta arbetet kring en kulturmiljöplan för hela kommunen i syfte att identifiera, skapa intresse och förståelse kring såväl äldre som nya värdefulla kulturmiljöer.

Friluftspan

Arbetet med en kommunal friluftspan pågår. Det handlar om att sätta mål och strategier för friluftslivet och även beskriva vilket friluftsliv som finns och vad som behöver utvecklas eller förstärkas.

Långsiktig energi- och elförsörjning

Tillgång till robust och säker elförsörjning är grundförutsättning för fortsatt utveckling av samhället och näringslivet. Det handlar om produktion, distribution, minskad användning och smarta lösningar. Det behöver i samverkan med elnätsägare och elaktörer. Kan vara en del av en energiplan.

Digital samhällsbyggnadsprocess

En digital och obruten samhällsbyggnadsprocess omfattar alla kommunens verksamheter på ett eller annat sätt. I grunden handlar det om att förenkla, effektivisera och underlätta den fysiska planeringen, alltifrån översiktsplan, detaljplaner, fastighetsbildning, bygglov och genomförande. Det handlar om kommunens interna arbete men framför allt att skapa värde för dem som till exempel vill etablera sig i kommunen, för dem som vill söka bygglov och för skapa transparens och tydlighet för kommuninvånare och andra.

Planprogram och detaljplaner utifrån behov

Planprogram och detaljplaner tas fram efter föreliggande behov internt eller från externa aktörer.

Vegetationsmassor

Hantering av vegetationsmassor i samband med planering och exploatering är en utmaning. Det handlar alltifrån att förebygga att det uppstår massor, återanvända till bortskaffning.

Strategiska markförvärv

Kommunen behöver långsiktigt arbeta med att förvärva mark för att säkerställa att kommunens framtida behov av mark för bostäder, verksamheter och allmänna ändamål. Ett kommunalt markägande innebär en större möjlighet för kommunen äga utvecklingen av samhällsbyggandet i kommunen. Kommunen är samtidigt positiv till att andra aktörer förvärvar och förädlar mark. Översiktsplanen är grunden för att kunna göra strategiska markförvärv.

Samrådsförslag
Översiktsplan för Älmhults Kommun

För mer information gå in på www.almhult.se
eller kontakta servicecenter.
Telefon: 0476-550 00. E-post: info@almhult.se